

1949

Η ΝΕΟΤΑΙΑ

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ.
17 ΦΕΒΡ. 19

Ἡ Νεολαία

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, διοικου-
μένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου
προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ
τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις
καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ
τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου
κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β' .— ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ :
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β' ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
» » Συντάξεως 34-425

ΑΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ : Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἄρ. Τεύχ. 20-17 Φεβρουαρίου 1940
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπὸ δεξιὴν φέρουσαν τὴν ὑπογραφήν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συναγματοῦ καὶ ἄ. καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελῶν καὶ μὴ
μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἑσωτερικοῦ) Δρ. 160 — 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » 80 — 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ » 40 — 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀπρ. Ἀγγλίας 1
Ἀμερικῆς Δολ. 6
Λιγύπου Ἀπρ. 1
Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιω-
τικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας) καὶ
Σχολικὰς Ἑφορίας. ΕΤΗΣΙΑ Δραχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν.

Η ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

Ἡ ἀπότισις φόρου τιμῆς εἰς τὴν οἰκονομίαν καὶ τὴν ἀποταμίευσιν διὰ τῆς καθιερωθείσης τὴν 31ην Ὀκτωβρίου ἑορτῆς τῆς παγκοσμίου ἡμέρας τῆς ἀποταμιεύσεως δὲν εἶχε μόνον θεωρητικὴν σημασίαν, ἀλλ' ἀπέδωκε καὶ ἄριστα ἀποτελέσματα. Διότι ἔδωσε τὴν εὐχέρειαν εἰς ὅλους, καὶ ἰδίως εἰς τὴν νεολαίαν, νὰ νοιώσουν βαθύτερα τὴν ὠφελιμότητα καὶ χρησιμότητα τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς ἀποταμιεύσεως. Ἀδιάψευστος δὲ καθρέπτει τῆς πλήρους κατανοήσεως τῆς ιδέας τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς ἀποταμιεύσεως ἐκ μέρους τῆς νεολαίας εἶναι αἱ ληφθεῖσαι ἐκθέσεις τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν ἐξ ὧν τῶν διαμερισμάτων τῆς Χώρας εἰς τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριον καὶ ἡ εἰς αὐτάς ἐνδελεχὲς διερεύνσεις τοῦ πνεύματος τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς ἀποταμιεύσεως. Μερικαὶ μάλιστα ἐξ αὐτῶν δημοσιεύονται εἰς διάφορα φύλλα τῆς «Νεολαίας».

Τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριον, ἐκτὸς τῶν ἄλλων κατευθυντηρίων γραμμῶν ποῦ δίδει στὸ κεφάλαιον τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς ἀποταμιεύσεως, φροντίζει νὰ ἐνισχύῃ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον τὸν διὰ τοῦ κουμπαρᾶ τρόπον τῆς καλλιέργειας τοῦ ἀποταμιευτικοῦ πνεύματος, τόσοις εἰς τὸν λαὸν ὅσον καὶ εἰς τὴν νεολαίαν.

Τὸ σύστημα τοῦτο, ὡς ἀπεδείχθη, εἶναι ἀρκετὰ ἐπιτυχὲς καὶ ἀποδίδει ἄριστα ἀποτελέσματα.

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΓΓΥΗΣΙΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΝΤΟΚΩΣ ΠΡΟΣ 4% ΕΤΗΣΙΩΣ

Ἑσωτερικοῦ ἀπὸ δραχ. 1 ἕως 100.000.—

Ἐξωτερικοῦ » » 1 » 500.000.—

Κεφάλαιον καταθετῶν Δραχ. 3.760.000.000.—

Πᾶς κάτοχος β-βλιαρίου Ταχυδρομικοῦ Ταμιευτηρίου δύναται νὰ ἐνεργῇ καταθέσεις καὶ ἀναλήψεις εἰς ὅλα τὰ Ταχυδρομεῖα τοῦ Κράτους καὶ δι' ὧν τῶν ἀγροτικῶν διανομῶν.— Οἱ τόκοι τῶν ἀποταμιευομένων ποσῶν κεφαλαιοποιῶνται κατ' ἔτος καὶ ἀνατοκίζονται.— Τὸ 1/3 τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τῶν καταθέσεων, ἥτοι δραχ. 33.500, δὲν κατάσχονται εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν.— Διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς ἀποταμιεύσεως τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριον διαθέτει εἰδικούς καλλιτεχνικοὺς κουμπαραδες, πωλούμενους εἰς ὅλα τὰ Ταχυδρομικὰ Γραφεῖα τοῦ Κράτους.— Ὅταν ἔχετε ἓνα κουμπαραῖ δύνασθε νὰ ἐξυπηρετήσετε κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον τὰς οἰκονομίας-σας, διότι συνηθίζετε εὐκολώτερα στὴν ἀποταμίευσιν.

ΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Ὁμιλῶν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, κατὰ τὸ γένημα ποῦ παρέθεσε πρὸς τιμὴν τοῦ ὁ Ἄγιος, ὁ Ἀρχηγός, ἐτόνισεν ἀληθινόν ὕμνον εἰς τὸ πολιτικὸν αἰσθητήριον τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἀφορμὴ διὰ τὸν ὕμνον αὐτὸν ἦσαν αἱ ἰδιαιτέρως θερμαὶ λαϊκαὶ ἐκδηλώσεις, τῶν ὁποίων ὑπῆρξεν ὁ ἴδιος ἀντικείμενον κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ ἀπὸ τὴν διάσκεψιν τοῦ Βελιγραδίου. Ὅπως εἶναι γνωστόν, ὁ Ἀρχηγός ὑπῆρξεν ἐξαιρετικῶς φειδωλὸς εἰς ἀνακοινώσεις καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἑκτασιν καὶ τὴν εὐρύτητα τῶν συνομιλιῶν τοῦ Βελιγραδίου γενικῶς, ὅπως ἰδιαιτέρως δὲ ὡς πρὸς τὸν ἰδικόν του, τὸν προσωπικόν ρόλον, εἰς τὰς συνομιλίας αὐτάς. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι τὸ ἀνακοινωθέν, τὸ ὁποῖον ἐξεδόθη μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐργασιῶν τῆς διασκέψεως, διέφερε πολὺ καὶ κατὰ τὸ ὕφος καὶ κατὰ τὸ πνεῦμα ἀπὸ τὰ τυπικὰ καὶ ξηρὰ ἔγγραφα ποῦ ἐκδίδονται εἰς παρομοίας περιπτώσεις. Ἐπειτα ὑπῆρχε καὶ κάτι ἄλλο. Ἡ σκηνοθεσία τῆς ἐποχῆς. Τὰ κοσμοϊστορικά γεγονότα, τὰ ὁποῖα ἐξελλοσσονται εἰς τὴν Βόρειον καὶ εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην καὶ τῶν ὁποίων φθάνει ὡς ἡμᾶς ὁδὸς καὶ πλήρης ἀπειλῶν καὶ κινδύνων ὁ ἀντίπαλος. Ἦτο τέλος τὸ ἀσυνήθως ζωντὸν ἐνδιαφέρον, μετὰ τὸ ὁποῖον ἡ παγκόσμιος κοινὴ γνώμη παρηκολούθησε τὴν διάσκεψιν. Οἱ φόβοι ποῦ διευτυπώθησαν σχετικῶς μετὰ τὴν ἑκτασίν της καὶ αἱ φήμαι ποῦ ἔσπευδον νὰ προεξοφλοῦν ἐμπλοκάς καὶ ἀνησυχίας.

Τὸ γεγονός ὅτι ἡ διάσκεψις διέφευξεν ὅλους τοὺς φόβους καὶ ὑπερενίκησεν ὅλας τὰς δυσχερείας θὰ ἦτο καὶ μόνον τοῦ ἀρκετοῦ διὰ νὰ ἐμπνεύσῃ αἰσθημα ἀναστροφῆς εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους λαοὺς καὶ ν' αὐξήσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ τὴν ἀφοσίωσιν τῶν πρὸς τοὺς ἐργάτας της. Ἦδη ὅμως, πρὶν ἀκόμη αἱ ἐργασίαι τῆς διασκέψεως τεματισθοῦν καὶ πρὶν αὕτη συνοψίση εἰς τὸ βαρυσήμαντον ἀνακοινωθέν τῆς 4ης Φεβρουαρίου τὰ πορίσματα τῶν ἐργασιῶν της, εἶχε γίνῃ ἀντιληπτόν ὅτι ἡ Βαλκανικὴ Συνεννόησις δὲν κατάρθωσεν ἀπλῶς καὶ μόνον νὰ διατηρήσῃ τὰς κατακτήσεις καὶ τὰς προόδους, τὰς ὁποίας ἐπραγματοποίησεν ἡ σύντομος καὶ φωτισμένη ἐργασία τῆς ἐξαετίας, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐξέλθῃ ἐν ὄψει τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολέμου καὶ τῶν ἐκ τούτου ποικίλων καὶ ἰσχυρῶν ἐπηρεασμῶν ἐνὸς ἐκάστου τῶν ἀπαρτιζόντων αὐτὴν Κρατῶν περισσότερον ἐνισχυμένη καὶ περισσότερον ἀρραγής, νὰ σημειώσῃ δὲ ἐπὶ πλέον νέους τολμηροὺς διασκελισμοὺς πρὸς τὰ ἐμπρός. Μόνον λαοὶ ἐστερημένοι τελείως ἱστορικῆς καὶ πολιτικῆς πείρας θὰ ἦσαν ἀνίκανοι νὰ μὴ διακρίνουν τὸ περιεχόμενον εἰς τὴν τοιαύτην ἑκτασιν κατόρθωμα. Καὶ μόνον λαοὶ ἀκριτοὶ καὶ ἀναίσθητοι θὰ ἐφειδωλεύοντο εἰς ἐκδηλώσεις προκειμένου νὰ πανηγυρίσουν τὸ κατόρθωμα καὶ νὰ τιμήσουν τοὺς ἐργάτας του. Τὸν ἑλληνικὸν λαὸν οὐδέποτε, οὔτε εἰς τὰς πλέον ἀτυχεῖς στιγμὰς τῆς ζωῆς του, ἐγκατέλειψαν οὔτε ἡ διαύγεια τῆς κρίσεως οὔτε ἡ εὐαισθησία.

Καὶ ἐπειδὴ εἶναι ἀληθές ὅτι ἡ ἀκολουθήσασα κατὰ τὴν μακρὰν ἐσωτερικὴν κρίσιν εἰς τὴν Χώραν αὐτὴν ἀπογαλίνωσι παθῶν καὶ κοινωνικῆ καὶ πολιτικῆς κραιπάλης ὑπενόμωσεν καὶ ὑπέσκαψε καὶ διέσεισεν ἐπικινδύνως ὅλας τὰς βασικὰς ἀρετάς τοῦ λαοῦ μας καὶ τὴν εὐθυκρισίαν του καὶ τὴν εὐαισθησίαν καὶ τὸ αἰσθημὰ του τῆς δικαιοσύνης καὶ τὴν προθυμίαν εἰς τὸ νὰ δέχεται, ν' ἀναγνωρίζῃ καὶ νὰ τιμᾷ τὴν ὑπεροχὴν, εἶναι ἀκόμη περισσότερον παρήγοροι ἐκδηλώσεις λαϊκαί, ὅπως αἱ τῆς Θεσσαλονίκης, τοῦ Πειραιῶς καὶ τῶν Ἀθηνῶν τῆς περασμένης ἐβδομάδος. Διότι ἀποδεικνύεται ἐξ αὐτῶν καὶ μέσῳ αὐτῶν διὰ μίαν ἀκόμη φοράν ὅτι δὲν ἔμεινεν ἄγονος, ἀλλ' ἀπέδωκε καὶ ἐξακολουθεῖ ν' ἀποδίδῃ πλουσίως ὁ ἀνορθωτικὸς ἀγὼν τὸν ὁποῖον διεξάγει χωρὶς διακοπὴν, χωρὶς ἀνάπαυαν, μετὰ ἀνιούσαν συνεχῶς ἑντάσιν ζήλου καὶ πίστεως καὶ παλμοῦ τὸ Κράτος τὸ ἀπορρεῦσεν ἐκ τῆς αὐγουστιανῆς μεταβολῆς.

Ἡ κίνησις ποῦ ἐγέννησε τὴν 4ην Αὐγούστου ἦτο εἰς τὴν ἐνδιάθετον βούλησιν ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι τὴν ἐπεχείρησαν, κίνησις ἀνορθωτικῇ. Αὐτὸ εἶναι ἐκτὸς ἀμφιβολίας. Ἀλλ' αἱ ἐνδιάθετοι βουλήσεις δὲν ἤρκεσαν εἰς τὸ νὰ δικαιώσουν τὰς πολιτικὰς μεταβολὰς καὶ νὰ τὰς ἀναδείξουν ἀφετηρίας ἱστορικῆς ἀνάδου εἰμὴ μόνον ὅταν οἱ ἐπιχειρήσαντες τὰς μεταβολὰς κατάρθωσαν νὰ ἐμπνεύσουν τοὺς λαϊκοὺς ὄγκους καὶ νὰ ἐπιτύχουν νὰ τοὺς καταστήσουν συνειδητοὺς μετόχους τῆς ἰδικῆς τῶν προπαθείας καὶ τοῦ ἰδικοῦ τῶν ἀγώνων. Ἡ ὕλη μετὰ τὴν ὁποῖαν δημιουργεῖ ὁ πολιτικὸς ἀνὴρ, ὁ λαός, ὅσον εἶναι εὐγενής, ὅσον εἶναι δύσχετος καὶ δύσκαμπος καὶ δύσπλαστος. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἀκριβῶς ἡ πολιτικὴ, ὅταν δὲν εἶναι ρουτίνα, — ὅπως συμβαίνει πολὺ συχνά — καὶ κοινότητος διεξαγωγῇ ὑποθέσεων, ἐξελλοσσόμενη μέσα εἰς τὰ πλαίσια στατικῶν μορφῶν καὶ θεσμῶν, εἶναι ἡ ὑψηλότερα δημιουργία, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἐπηρεάζονται καὶ ρυθμίζονται καὶ χρωματίζονται ὅλας αἱ ἄλλαι. Βεβαίως δὲν εἶναι αἱ ἐκδηλώσεις τῆς περασμένης ἐβδομάδος τῆς Θεσσαλονίκης, τοῦ Πειραιῶς καὶ τῶν Ἀθηνῶν αἱ μόναι κατὰ τὴν τελευταίαν τετραετίαν, ποῦ κατέδειξαν τὴν λαϊκότητα τοῦ αὐγουστιανοῦ κινήματος καὶ τὴν αἰμοιαιότητα ἡ ὁποία ἐνώνει εἰς τὴν κοινὴν προσπάθειαν τὸν λαόν, ὅτι γνησίως ἀντιπροσωπεύει τὴν ἔννοιαν τοῦ λαοῦ, τὰ ἐργαζόμενα δηλαδὴ στρώματα τῆς Χώρας, μετὰ τὸν Κυβερνήτην. Εἶχον προηγηθῇ καὶ ἄλλαι, ὅχι ὀλιγώτερον ζωνταῖ, αὐθόρμητοι καὶ γνήσιοι, κατὰ καιροὺς, ἀρκετοὶ νὰ καταδείξουν ὅτι ἡ ἀνορθωτικὴ πνοὴ τῆς μεταβολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου ἤρχισεν ἀπὸ τὰς ψυχάς. Ἐάν αἱ ἐκδηλώσεις τῆς περασμένης ἐβδομάδος ἔχουν, ὅπως ἔχουν, ὅλας ἰδιαίτερας ἀξίας, τοῦτο ἐξηγεῖται ἐκ τῶν γεγονότων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐπήγασαν. Ὅντως, ἀπὸ τῆς ἐκρήξεως τοῦ πολέμου εἰς τὴν Εὐρώπην, μᾶλλον ἀπὸ τῆς περιοδείας τοῦ Ἀρχηγοῦ εἰς τὴν Πελοπόννησον, εὐθὺς μετὰ τὰ γεγονότα τοῦ Ἀπριλίου τοῦ 1939, εἰς τὸν ἑλληνικὸν λαόν δὲν ἐδόθη ἄλλη εὐκαιρία εὐρείας ἐπικοινωνίας μετὰ τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ ἐκδηλώσεως τῶν αἰσθημάτων του ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς, τὴν ὁποῖαν ἀκολουθεῖ ἐν ἀπολύτῳ ὁμοφωνίᾳ ὅλων τῶν ἀρμοδίων παραγόντων ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις. Αἱ ἐκδηλώσεις τῆς Θεσσαλονίκης, τοῦ Πειραιῶς καὶ τῶν Ἀθηνῶν δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἀπετέλεσαν τὴν πληρῶσιν ἐνὸς κενοῦ, τὸ ὁποῖον, ὅσον καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχεν εἰς τὴν πραγματικότητα καὶ ἡμεῖς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐγνωρίζομεν ὅτι δὲν ὑπῆρχεν, ἠδύνατο ἐν ταῦτοις νὰ γεννηθῇ εἰς τὴν φαντασίαν ἰδιοτελῶν ἢ μὴ καλοθελητῶν ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος. Μετὰ τὰς ἐκδηλώσεις ἐκείνας, αὐτὸς ὁ κίνδυνος ἐξουδετερώνεται τελείως. Ἦδη ὁ Κόσμος, ὁ ἐγγὺς καὶ ὁ μακρὰν, οἱ φίλοι καὶ οἱ μὴ φίλοι — ἐχθροὺς εὐτυχῶς τὴν στιγμὴν αὐτὴν δὲν αἰσθάνεται ὁ ἑλληνικὸς λαὸς περίεξ του — γνωρίζουν τόσον καλῶς ὅσον καὶ ἡμεῖς ὅτι τὸ ἑλληνικὸν Ἔθνος ἵσταται ἐνιαῖον καὶ ἀδιάσπαστον εἰς τὸ πλευρόν τῆς Κυβερνήσεώς του, ἀπολύτως ὁμόφωνον καὶ ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς τῆς πολιτικῆς. Τῆς πολιτικῆς ἡ ὁποία συνίσταται εἰς τὴν διατήρησιν, διεύρυσιν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν φιλιῶν καὶ τῶν συμμαχιῶν του χάριν τῆς κατασφάλσεως τοῦ εἰρηνικοῦ καθεστώτος καθ' ὅλην τὴν καθ' ἡμᾶς Ἀνατολὴν καὶ εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ ὑπερασπίζῃ δι' ὅλων τοῦ τῶν δυνάμεων τοῦ καθεστώτος τούτου καὶ τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας του, ἐάν, ἐξ οἰαοδήποτε αἰτίας, ἤθελεν ἀπειληθῇ τοῦτο ὁθενδήποτε.

Εἶναι δὲ περὶ τὸν νὰ τονώσωμεν ἐδῶ πόσον ἡ ἀδιάσπαστος αὐτὴ ἐνότης καὶ ἡ ἀπόλυτος ὁμοφωνία ἀπαλύνει διὰ τὴν Χώραν τὰς τραχείας στιγμὰς τῆς κρίσεως καὶ πόσον ἡ ὁμοφωνία Κυβερνήτου καὶ λαοῦ ἐγγυᾶται εἰς ἀμφοτέρους νικηφόρον τὴν ἐξοδὸν ἐκ τῆς φοβερᾶς καταιγίδος.

Ζητούμε νά τήν κάνουμε τήν νεολαία γερή στά σώματα, γερή στήν ψυχή, εὐθυμῇ καί ἐνθουσιώδη, καί πρὸ πάντων ἓνα σύνολον. Πρέπει νά μάθῃ κάθε νέος καί κάθε νέα ὅτι εἰς μίαν Κοινωνίαν, σάν τὴν ἰδική μας, δὲν ἔμπορεῖ νά εἶναι ὁ καθένας μόνος καί νά προσέχῃ μόνον τὸν ἑαυτὸν τοῦ καί νά φροντίζῃ καί νά ἐργάζεται μονάχα γιὰ τὸν ἑαυτὸ τοῦ. Πρέπει ὅλοι νά ἀποτελοῦν ἓνα σύνολον καί νά αἰσθάνωνται καλὰ ὅτι ἡ εὐτυχία ἢ ἰδική των, ἡ χαρά των, δὲν ἔμπορεῖ νά ὑπάρχῃ παρὰ ὅταν ὑπάρχῃ εὐτυχία καί χαρά εἰς τὸ σύνολον.

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΠΑΝΤΟΤΕ ΝΕΟΣ

Ἀπὸ τὸ Μπουένος Ἀῤῥες τῆς Ἀργεντινῆς ἀγγέλεται ὅτι ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ τῆς πόλεως ὠνόμασεν ἓνα ἀπὸ τοὺς δρόμους τῆς νοτιοαμερικανικῆς μεγαλοπόλεως μὲ τὸ ὄνομα ἐνὸς Ἑλλήνου ποῦ ἐσκοτώθη διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς μακρινῆς χώρας, εἰς ἐποχὴν ἀκόμῃ ποῦ ἡ ἰδία ἢ Ἑλλάς ἦτο ἀκόμῃ ὑπόδουλος.

Εἰς τὸ πρᾶγμα θὰ ἔπρεπε νά ἴδωμεν κάτι περισσότερον ἀπὸ τὸ τυπικὸν γεγονός τοῦ ἡρωικοῦ θανάτου ἐνὸς ἀνθρώπου· κάτι περισσότερον ἀκόμῃ θὰ ἔπρεπε νά ἴδωμεν καί εἰς τὸ γεγονός ὅτι δύο ἀκόμῃ Ἑλληνες ἐφονεύθησαν διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἰδίας χώρας. Εὐρίσκονται πάντοτε ἄνθρωποι εἰς τὴν γῆν νά προσφέρουν πολλάκις τὸ αἷμα των δι' ὕψηλās καὶ ὡραίας ἰδέας. Ἡ διαφορὰ διὰ τοὺς τρεῖς Ἑλλήνας, οἱ ὅποιοι ἐσκοτώθησαν εἰς τὸν ξένον τόπον, εἶναι ὅτι ἀνῆκον εἰς τὴν ἰδίαν φυλὴν ποῦ διεξήγαγε σκληρὸν καὶ αἱματηρὸν ἀγῶνα διὰ τὴν ἰδίαν τῆς ὑπαρξίν καὶ ἐθνικὴν αὐτοτέλειαν, ἀδιαλείπτως, ἐπὶ μακροὺς αἰῶνας. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἠμπόδιζε τὴν ἰδίαν φυλὴν νά ἐξαποστέλλῃ τὰ τέκνα τῆς πρὸς κάθε κατεύθυνσιν, νά προσφέρουν καὶ ἄλλο αἷμα, διὰ τὸν ἴδιον πάντοτε σκοπὸν, τὴν Ἑλευθερίαν. Καὶ τὸ φαινόμενον τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται καθ' ὅλην τὴν μακρὰν περίοδον τῆς ὑπάρξεως τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Αὐτὴ ἡ ἱστορία μᾶς διδάσκει ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ, ἀπὸ τῆς συγκροτήσεώς της εἰς ὀργανωμένας κοινότητας καὶ πολιτείας, ὑπῆρξεν ἡ κατ' ἐξοχὴν ἐκπολιτιστικὴ καὶ ἐλευθερώτρια φυλὴ. Οἱ κατὰ καιροὺς ἀναφανέντες δορυκτῆτορες καὶ κατακτηταὶ ἀφῆκαν, ὁπόθεν καὶ ἂν ἐπέρασαν, ἐρείπια καὶ νεκροὺς τόπους. Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος εἰσελαύνων εἰς τὴν Πρόσω Ἀσίαν ἠκολοθεῖτο ἀπὸ στρατιὰν ὀλόκληρον σοφῶν καὶ ἐπιστημόνων καὶ ὀλονέν προχωρῶν εἰς τὰ ἐνδότερα τῶν Ἰνδιῶν ἀφηνεῖν ὀπισθὲν τοῦ κράτη ὀργανωμένα καὶ λαοὺς, οἱ ὅποιοι ἀπεκόμιζαν τ' ἀγαθὰ τῆς ἀληθινῆς Ἑλευθερίας. Αὐτό, ἄλλωστε, ἐξηγεῖ τὸ θαῦμα τῆς πορείας τῶν φαλάγγων τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου διὰ μέσου χωρῶν, αἱ ὁποῖαι οὐτε ἓνα Ἑλληνα ἠρίθμουν κάτοικον, μὲ τὴν ὀλιγωτέραν ἀνθρωπίνην φθοράν. Αὐτὸ ἀκόμῃ ἐξηγεῖ καὶ τὸ γεγονός ὅτι παρ' ὅλας τὰς διενέξεις, τοὺς πολέμους καὶ τοὺς διαπληκτισμούς, ἐπὶ αἰῶνας διετηρήθησαν τὰ κράτη

τῶν Ἐπιγόνων καὶ ἡ λάμψις τὴν ὁποίαν ἐπὶ πολλοὺς ἀκόμῃ αἰῶνας διέχεεν ἡ Ἑλληνικὴ ἰδέα εἰς τὰ διάφορα Ἀσιατικὰ κράτη.

Εἰς τὴν νεωτέραν ἐποχὴν ὁ Ἑλληνισμὸς κατέστη δύναμις πανανθρωπιστικῇ. Ἑλληνες διέσπειραν τὰ φῶτα τῆς Ἀναγεννήσεως, ὡς ἀποδεικνύουν αἱ νεώτεραι μελέται, εἰς τὴν Δύσιν, Ἑλληνες ὑπῆρξαν οἱ ἐκπολιτισταὶ τῆς ἀπεράντου Ρωσίας, Ἑλληνες διέσωσαν ὅλους σχεδὸν τοὺς Βαλκανικοὺς λαοὺς ἀπὸ τὴν ξενικὴν ἀπορρόφῃσιν καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἔταξε καθῆκόν της, αὐτὴ ποῦ θὰ ἔμπορῶσε νά ἐπιδράσῃ ὅσον καμμιὰ ἄλλη καὶ νά ἐξεληλίσῃ ἀκόμῃ τὰς εἰς τὴν Βαλκανικὴν κατοικοῦσας φυλάς, νά τὰς διαφυλάξῃ εἰς τὴν ἐθνικὴν των ὑπόστασιν. Εἰς τὰς δέλτους τῆς Ρωσικῆς ἱστορίας εὐρίσκουμεν ἀναριθμήτους Ἑλλήνας ν' ἀγωνίζονται εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν κατὰ τοῦ Ἀσιάτου ὑποδουλωτοῦ καὶ εἰς τὸ Πάνθεον τῆς Ρουμανικῆς ἐλευθερίας εἰς ἑκατοντάδας ἀνέρχονται χαραγμένα χρυσοῖς γράμμασι ὀνόματα τῶν Ἑλλήνων, οἱ ὅποιοι ἔδωσαν τὸ αἷμα των διὰ τὴν Ρουμανικὴν ἐλευθερίαν. Ἄν αὐτὸ δὲν συνέβαινεν, ἂν ὁ Ἑλληνισμὸς ἔμενε συσπειρωμένος εἰς τὸν ἑαυτὸν τοῦ καὶ δὲν ἔπαιζε τὸν ρόλον τοῦ μεγάλου Ἑλευθερωτοῦ, θὰ ἠρίθμει δεκάδας ἑκατομμυρίων καὶ θὰ κατεῖχεν ἀπεράντους ἐκτάσεις εἰς τὴν ὁδρόγειον. Ὁ ρόλος τοῦ ὅμως ἔπρεπε νά εἶναι ἄλλος καὶ εἶναι ζήτημα ἐάν καὶ κατὰ πόσον ἡ φυλὴ ποῦ γεμίζει τὰς σελίδας τῆς ἱστορίας τοῦ κόσμου μὲ τὴν δράσιν της ἀριθμῇ σήμερον ἄνω τῶν ἑνδεκα ἑκατομμυρίων.

Εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην εἰς ἑκατομμύρια ὅλα ἀνέρχονται οἱ Ἑλληνες οἱ ὅποιοι ἐνίσχυσαν τὰς ξένας φυλάς καὶ οἱ ὅποιοι ἐχάθησαν διὰ παντὸς διὰ τὸν Ἑλληνισμὸν. Αὐτὴ ἦτο ἡ μοῖρα τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς ἀνά τοὺς αἰῶνας, νά εἶναι μία φυλὴ ἐκλεκτῶν, ἀγωνιζομένων διὰ τὰ ὡραιότερα ἰδεώδη, τὴν Πίστιν καὶ τὴν Ἑλευθερίαν. Ἐλάχιστοι φυλαὶ κατῴρθωσαν τὸ θαῦμα τοῦτο: νά ζοῦν ἐπὶ χιλιετηρίδας εἰς τὴν ὀπηρεσίαν τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ νά εἶναι πάντοτε νέαι.

Χρ. Ἀγγελομάτης

«Διερχόμεθα χρόνους δυσχερείς πολύ, χρόνους, οι οποίοι ήπειλυσαν προς στιγμήν να παρασύρουν εις την θύελλαν και τον τόπον μας. Και εάν μᾶς ἔσωσε κάτι και δὲν συμπαρεσύρθημεν, τοῦτο ἦτο ἡ ἀπόφασίς μας νὰ πέσωμεν ὅλοι με τὸ κεφάλι ὕψηλά, παρὰ νὰ ζήσωμεν με τὸ κεφάλι κάτω. Καὶ ἔτσι, δὲν λέγω ὅτι θὰ ἀποφύγωμεν μέχρι τέλους τὴν καταιγίδα — τὸ εὐχομαι καὶ θὰ τὸ προσπαθῶ — ἀλλὰ ἐκεῖνο, διὰ τὸ ὁποῖον σὰς βεβαιῶ, εἶναι ὅτι καὶ εάν τὴν ἀποφύγωμεν τὴν καταιγίδα, θὰ ἐξέλθωμεν ἀπὸ τὴν καταιγίδα αὐτὴν ὡς ἄνθρωποι δυνάμενοι νὰ ἀξιούμεν νὰ μᾶς σέβωνται ὅλοι, σεβόμενοι πρὸ παντὸς ἡμεῖς τὸν ἑαυτὸν μας, ὡς ἄνθρωποι ἀξιοπρεπεῖς καὶ με τὸ αἶσθημα τῆς τιμῆς πλήρες. Ἄλλως, εάν πρόκειται νὰ μείνωμεν εἰς τὴν εἰρήνην ἔρποντες καὶ συρόμενοι, τότε καλλίτερον νὰ μὴ μείνωμεν ποτὲ εἰς τὴν εἰρήνην. Ἔως τώρα μᾶς ἐβοήθησαν ὄχι αἱ περιστάσεις — ὁ Θεός. Καὶ μᾶς ἐβοήθησεν ὁ Θεός, διότι καὶ ἡμεῖς ἐφάνημεν ἀντάξιοι τῆς θείας βοηθείας!».

(Ἀπὸ τὸν λόγο τοῦ Ἀρχηγοῦ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ ἐκ Βελιγραδίου).

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΒΟΥΤΥΡΑΣ

Ὁ πνευματικὸς κόσμος τῶν Ἀθηνῶν πρόκειται στίς 22 τρέχοντος νὰ ἐορτάσῃ τὰ σαράντα χρόνια τῆς λογοτεχνικῆς δράσεως τοῦ Δημοσθένη Βουτυρά. Εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς πῦθ διέκτους καὶ πῦθ ἐπιβεβλημένους ἐορτασμούς! Γιατί ὁ Δημοσθένης Βουτυρᾶς, ἀπὸ τοὺς κορυφαίους Ἑλλήνας διηγηματογράφους, προικισμένος με πηγαῖο, πλούσιο καὶ δυνατὸ ταλέντο, ἐχάρισε στὴν ἑλληνικὴ λογοτεχνία ἕνα ὥραϊο καὶ πολῦτιμο ἔργο, πού τὴν ἐξύψωσε καὶ τὴν ἐτίμησε ὄχι μόνο στὸν τόπο μας, ἀλλὰ καὶ στὸ ἐξωτερικόν, ὅπου εἶχε ζωηρὰν ἀπήχησιν καὶ μεταφράσθηκε σὲ ἀρκετὰς γλώσσας. Ἐκεῖνο πού χαρακτηρίζει ξεχωριστὰ τὸ ἔργο τοῦ διακεκριμένου καλλιτέχνου εἶναι ὁ ζωντανὸς ἑλ-

ληνικὸς παλμὸς πού ἔχει μέσα του. Ἡ κυριώτερη, ἡ ἀποκλειστικὴ σχεδὸν πηγὴ ἐμπνεύσεώς του, εἶναι ἡ ἑλληνικὴ ζωὴ καὶ ἰδιαιτέρως τὰ λαϊκώτερα στρώματά της, ὅπου ὁ συγγραφεὺς, με ἐξαιρετικὴ διεισδυτικὴ δύναμιν, κυττάζει μέσα στὰ πῦθ βαθιὰ μέρη τῆς ψυχῆς τοῦ λαοῦ, τὰ ἐρευνᾷ, τὰ φωτίζει καὶ τὰ ἐκφράζει με τὸ θαυμάσιο, λιτό, κλασσικόν, μπορεῖ νὰ πῇ κανεὶς, ὅφος του. Γι' αὐτὸ ὁ Δημοσθένης Βουτυρᾶς μπόρεσε νὰ ἐπικοινωνήσῃ ἔντονα καὶ βαθιὰ με τὴν ζωὴ τοῦ μεγάλου ἀναγνωστικοῦ Κοινοῦ καὶ ν' ἀγαπηθῇ καὶ νὰ ἐκτιμηθῇ ἀπὸ δύο ἑλληνικὰς γενεάς, νὰ ἀσκήσῃ δὲ συγχρόνως σημαντικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τὴν σύγχρονη ἑλληνικὴ λογοτεχνία.

M. N.

ΚΗΡΥΓΜΑ ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑΣ

Ἄν μελετήσῃ κανεὶς τοὺς λόγους τοῦ Ἀρχηγοῦ, ἀπὸ τὸν πῦθ βαρυσήμαντο ἴσαμε τὸν πῦθ ἐπικαιρικόν, ἀπὸ ἐκείνους ὅπου καθορίζει τὴν κοινωνικὴν πολιτικὴν τοῦ Κράτους ὡς τὶς ἀπλούστερες ἀπαντήσεις τοῦ σὲ προσφωνήσεις πολιτῶν, θὰ διαπιστώσῃ πὺς ἐμπνέονται ὅλοι τοὺς ἀπὸ μιὰ κεντρικὴ ἰδέα. Καὶ ἡ κεντρικὴ αὕτη ἰδέα βασιζέται ἀπάνω στὴν αὐτοπεποίθησιν στὸν ἑαυτὸν τοῦ καὶ στὸ ἔθνος. Πηγὴ ἀκένωτη αἰσιοδοξίας, ὁ Ἑθνικός μας Κυβερνήτης, ζητάει νὰ μεταδώσῃ σὲ ὅλους, ἀπὸ τὸ μεγαλύτερον ἕως τὸ μικρότερον, τὴ θερμὴ αὕτη πίστιν τοῦ στὰ ἱστορικὰ μας πεπρωμένα. Μὰ καθὼς τὸ ὁμολόγησε πολλὰς φορὰς ὁ ἴδιος, κ' ἐκεῖνος ἀντλεῖ ὁλοένα δύναμιν ἀπὸ τὸν διόχυτο ἐνθουσιασμό τοῦ λαοῦ, ἐμπνευστὴς καὶ δέκτης τοῦ συνάμα.

Μὰ εἶναι τόσο ἀπαραίτητη ἡ αἰσιοδοξία σὲ ἕνα λαόν; Ἄς ἀπαντήσουμε ἑμμεσὰ στὸ ἐρώτημα τοῦτο, παρατηρῶντας πόσο προοδεύει ἕνα ἄτομον αἰσιόδοξο καὶ πὺς μένει στὰ μισὰ τοῦ δρόμου ἕνα ἄλλο πού τοῦ λείπει τὸ κίνητρο αὐτό. Ἡ αἰσιοδοξία κινεῖ πρὸς τὰ ἔμπροσθ, ἐνθαρρύνει καὶ φρονηματίζει, διπλασιάζει τὴν ἀπόδοσιν τοῦ καθενὸς μας. Ἡ ἀπογοήτευσιν μαραινέει, στραγγίζει, καταστρέφει τὶς δυνάμεις. Ὁ λαὸς μας, ἕνας ἀπὸ τοὺς πῦθ φιλότιμους λαοὺς τοῦ κόσμου, γιὰ νὰ συνεχίσῃ τὴν πορείαν πού τοῦ χάραξαν ἐδῶ καὶ δυόμισιν χιλιάδες χρόνια πρόγονοι πανένδοξοι, ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ἀδιάκοπο φρονηματισμό. Δὲν θέλουμε μ' αὐτὸ νὰ ποῦμε — κάθε ἄλλο μάλιστα — πὺς ὅστερεϊ σὲ γενναιότητα, σὲ φιλεργία, σὲ πρόοδο, σὲ ἀρετὴς πού ἐξυψώνουν μιὰ φυλὴ. Ἀλλὰ σὲ περιστάσεις κρίσιμες σάν τὴ σημερινή, σὲ μιὰ τέτοια ἐποχὴ διεθνούς ἀνωμαλίας, ὅπου καὶ τὰ μεγαλύτερα κράτη ζοῦν με τὸ φάσμα τοῦ κινδύνου, εἶναι φυσικὸ νὰ αἰσθάνεται κανεὶς μιὰ ἑλαφρὴ ἀποθάρρυνσιν, μιὰ ἀόριστη ἀνησυχία. Μποροῦμε ὅμως νὰ χάσουμε τὸ θάρρος μας ἐμεῖς, ἔχοντας ἐπὶ κεφαλῆς μας ἕναν τόσο ἐμπνευσμένο Ἀρχηγόν; Ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα ὡς τὸ πῦθ ἀπόμικο χωριὸν ξέρουν ὅλοι οἱ Ἕλληνες πὺς πρέπει νὰ ἔχουν ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνην στὴν ἰδιοφυία του. Γι' αὐτὸ ἐπιδίδονται ὅλοι στὴν εἰρηνικὴν τους ἐργασίαν, βέβαιοι πὺς ἀγρυπνεῖ κάποιος ἀπὸ πάνω τους, κάποιος πού φροντίζει γιὰ ὅλα τὰ κοινωνικὰ στρώματα, γιὰ ὅλες τὶς ἐπαγγελματικὰς τάξεις, γιὰ τὸ ἔθνικόν σύνολόν μας γενικά. Εἶναι ἴσως ἡ πρώτη φορὰ ὅπου ὁ λαὸς μας ἔχει ἀφοσιωθῇ στὰ ἔργα του με τόσο ἐπιμονή, ἐνωμένος κ' ἀδιάσπαστος ὅσο ποτέ, ἀποφασισμένος ν' ἀντιμετωπίσῃ κάθε ἐνδεχόμενο με αὐταπάρνησιν ἡρωϊκὴ. Ἐλεῖπαν ὡς τώρα οἱ ἱκανότητες αὐτὲς ἀπ' τὴ φυλὴ μας; Ὁχι, ἀλλὰ ληθαργούσαν, ἔμεναν κρυμμένες, μισοάχρηστες, περιμένοντας ἐκεῖνον νὰ τὶς ἀποκαλύψῃ. Καὶ ὅταν εἶδαμε αὕτη τὴν μεταμόρφωσιν, κανένας ἀπὸ μᾶς δὲν ἐστάθηκε ἀσυγκίνητος.

Ἡ νέα γενεά, οἱ αὐριανοὶ πολῖτες πού ἔχουν ἀρχίσει ἀπὸ σήμερον, με τὴν ὀργάνωσιν τῆς Νεολαίας, νὰ συμμετέχουν στὴν κρατικὴ λειτουργίαν, δὲν ἔχουν κανένα λόγο νὰ μὴν αἰσιοδοξοῦν. Ἡ κοινωνία δὲν ζητάει ἀπ' αὐτοὺς παρὰ ν' ἀφοσιώνωνται ὅσο μποροῦν περισσότερον στὰ μαθήματα ἢ στὸ ἐπάγγελμά τους. Ἔτσι θὰ καταρτισθοῦν κατὰ τὸν καλύτερον τρόπο γιὰ τὶς μελλοντικὰς ἀσχολίας καὶ θὰ γίνουν χρήσιμα μέλη τῆς ἐθνικῆς οἰκογενείας. Γιατί εἶναι πασίγνωστη ἀλήθεια πὺς ἡ ἀτομικὴ εὐημερία συμβαδίζει με τὴν προκοπὴ τοῦ συνόλου.

Κλς

Σὲ ἀγαπᾷ

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

Ο ΕΡΑΝΟΣ

Ὁ ἔρανος ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθόντων τῆς Τουρκίας τοῦ περασμένου Σεπτεμβρίου ἐσημειώσε λαμπράν ἐπιτυχίαν. Ἀξίζει νὰ ἐπαινεθῇ ἰδιαίτερως ἡ ὀργάνωσις του. Ἡτο δυνάς τελεία. Περισσότερον ὅμως καὶ ἀπὸ τὴν ὀργάνωσιν ἐπιβάλλεται νὰ ἐπαινεθῇ τὸ πνεῦμα τοῦ λαοῦ τοῦ συμπλέγματος τῆς Διοικήσεως Πρωτεύουσας. Ἐτονίσαντες εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ὅταν τὸν προεκήρυττεν ὁ Ἀρχηγός, ὅτι ἡ ἐπιτυχία καὶ ἡ ὀλίγη, πρὸ παντὸς ὅμως ἡ ἥθικη τοῦ ἔρανου, θὰ ἐκρίνεται ἀπὸ τὸ ποσοστὸν τῆς συμμετοχῆς τοῦ λαοῦ. Ἡμποροῦμε τώρα νὰ διακηρύξωμε τὴν ἀπόλυτον μας ἱκανοποίησιν, διότι τὸ ποσοστὸν αὐτὸ ἦτο ἀληθῶς μέγα. Περισσότερα ἀπὸ 700.000 δυνάμει ἀνάρχουν εἰς τοὺς συγκεντρωθέντας πίνακας τῶν ἐρακιστῶν. Βεβαίως ἀπὸ ἀπόψεως συνολικοῦ ποσοῦ ἡ εἰσφορά τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ ἔρανον τῆς ἀνακουφίσας τῶν πληγνύμενων ἐκ τῆς φοβερᾶς θεομηνίας τουρκικῶν πληθυσμῶν δὲν εἶναι ἡ μεγαλύτερη. Μεγάλα καὶ πλούσια Κράτη προσέφεραν περισσότερα. Δὲν γνωρίζομεν ὅμως ἄλλο παράδειγμα Κράτους ὅπου ἡ συμμετοχὴ τῶν λαϊκῶν στρωμάτων νὰ ὑπῆρξε τόσο ἀφράδα, τόσο συνειδητὴ καὶ πρὸ παντὸς τόσο ἀρόθυμος. Ἐξελείσθη ἔτσι μὲ τὸν περιφανέστερον τρόπον ἡ ἐμπιστοσύνη μας εἰς τὴν γενναίότητα καὶ εἰς τὸν πλοῦτον τοῦ ἑλληνικοῦ αἰσθητικῆς καὶ εὐμεθέας βέβαιον ὅτι ἀνάλογον ἀνταποκρίσιν αἰσθημάτων θὰ εὐρὴ ὁ πλοῦτος αὐτὸς τῶν ἑλληνικῶν ἐκδηλώσεων ἐκτείνῃ τὸν Αἰγῶνα. Ἐχομεν ἄλλως ἤδη πολὺ τιμὰ δειγμάτων τοιαύτης ἀνταποκρίσεως.

Οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Τούρκοι ἡμποροῦμε νὰ ὑπερφημευώμεθα διότι ἀκόμη καὶ κατὰ τὰς δευτέρας κρίσεις τῶν φυλετικῶν ἀνταγωνισμῶν μας διετηρήσαμε καὶ ἐξεδηλώσαμε ἐνέργειαν τὸν ἀμοιβαίον πρὸς ἀλλήλους σεβασμὸν ὡς λαοί, καὶ ἀφῆσμε νὰ λειτουργῇ ὁ γνήσιος καὶ βαθὺς ἀνθρωπισμός μας. Καὶ ἀκριβῶς ἀπὸ τὰς ἀνιμνήσεις τῶν φωτεινῶν ἐκείνων στιγμῶν ποῦ ἂν δὲν εὐρίσκουν πολλὴν θέσιν εἰς τὴν ἐπισήμην ἱστορίαν, μένουσιν ἐν ταῖς καὶ θερμαίνονται εἰς τὴν μνήμην καὶ εἰς τὰς καρδίας, ἐδῶσθη καὶ ἀνεπτυχθῇ ἡ νέα καὶ ἰσχυρὰ φιλία μας, τῆς ὁποίας τόσοι γόνιμοι ὕμνοι ὑπῆρξαν ἕως τώρα καὶ ἀκόμη ἐδεργετικώτεροι προμηνύοντες διὰ τὸ μέλλον οἱ κορποὶ εἰς ὅλην τὴν καθ' ἡμᾶς Ἀνατολήν καὶ πέραν αὐτῆς. Εἶναι πλάνη ὅτι ἡ ἱστορία τῶν λαῶν ἀπαρτίζεται ἀπὸ κεφάλαια πολέμων καὶ μίσους. Ὅπως εἰς τὴν φύσιν, αἱ καταγίγδες εἶναι διαδοτικαὶ καὶ ἡ εὐδία εἶναι ἡ μονιμότης, ἔτσι καὶ εἰς τὴν ἱστορίαν. Εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ εἰς τὴν Τουρκίαν ἔχει κατανοηθῇ βαθύτατα αὕτη ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ κατανοήσις τῆς ἀποτελεῖ σημεῖον τὴν στερεωτικὴν ἐγγύησιν τῆς εἰρηνικῆς τάξεως καὶ προόδου διὰ τὴν ἰδικὴν μας γυνίαν τοῦ Κόσμου.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΘΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Ἡ πρώτη: Ἀπὸ τὴν ἀποθεωτικὴν ὁδοὸν τοῦ Ἀρχηγοῦ εἰς Θεσσαλονίκην κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν του ἐκ τῆς Δισακέφως τοῦ Βελιγραδίου.
Ἡ τελευταία: Τὸ Μοναστήρι τῆς Καισαριανῆς τῆς Ἀττικῆς χιονισμένο.

Σὲ ἀγαπᾷ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΑΙ ΤΟΠΟΘΕΣΙΩΝ

Ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις τῆς Ε. Ο. Ν. παρέτεινε μέχρι τέλους Ἀπριλίου ἐ. ε. τὸν διαγωνισμόν διὰ τὴν σύνθεσιν περιγραφῆς τῆς ὠραιότερας τοποθεσίας ἐκάστης περιοχῆς. Καὶ ὁ λόγος τῆς παρατάσεως εἶναι ὅτι τὰ μέχρι τοῦδε ἀποτελέσματα τοῦ διαγωνισμοῦ ὑπῆρξαν πενιχρά. Ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις ἀποδίδει τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο εἰς τὴν μὴ κατάλληλον ἀνάπτυξιν τοῦ σκοποῦ τοῦ διαγωνισμοῦ εἰς τὰ μέλη τῆς Ε. Ο. Ν. ἐκ μέρους τῶν ἀρμοδίων, καὶ τοῦτο ἀκριβῶς πιστεύομεν καὶ ἡμεῖς. Διότι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ φαντασθῶμεν ὅτι τὰ μέλη τῆς Ε. Ο. Ν., τὰ ὁποία καθημερινῶς μᾶς ἀποστέλλουν διάφορα λογοτεχνήματα, δὲν ἀντιλαμβάνονται ὅτι ἡ πλουσιωτέρα καὶ θετικώτερα πηγὴ ἐμπνεύσεως εἶναι ἡ φύσις, καὶ πρὸ πάντων δι' ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας, οἱ ὁποῖοι ἔχομεν τὸ προνόμιον νὰ περιστοιχίζώμεθα ἀπὸ τὴν ὠραιότεραν φύσιν, ἡ ὁποία μαζὶ μὲ τὴν ὁμορφίαν τῆς περικλείει τοὺς θαυμασιωτέρους θρόλους καὶ παραδόσεις καὶ τὰ ἐνδοξότερα ἱστορικὰ καὶ καλλιτεχνικὰ μνημεῖα. Πρὸς αὐτὴν λοιπὸν πρέπει νὰ στρέψουν ζωηρόν καὶ ἐντονὸν τὸ ἐνδιαφέρον τῶν τὰ μέλη τῆς Ὄργανώσεώς μας, προκειμένου νὰ πλουτίσουν τὸν πνευματικὸν καὶ ψυχικὸν τῶν κόσμον καὶ νὰ μπορέσουν νὰ ἐκφράσουν κἀν οὐσιώδεις καὶ ἀληθινὰ ὥραϊον.

ΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ ΜΑΣ

Ὅπως ἀνηγγείλαμεν εἰς προηγούμενον τεύχος, ἡ «Νεολαία», ἐπιθυμοῦσα νὰ ἐλθῇ εἰς ἀμεσώτεραν ἐπαφὴν μὲ τὸ ἀναγνωστικὸν τῆς κοινῆς καὶ τὸν ἐκπαιδευτικὸν κόσμον, ἀπέστειλεν ἤδη εἰς Κρήτην τὸν ἐκ τῆς Συντάξεως κ. Γ. Καφοτζάκη.
Αἱ ἀποστολαὶ συντακτῶν τοῦ περιοδικοῦ θὰ συνεχισθοῦν εἰς ὅλας τὰς περιφερείας τοῦ Κράτους.

ΔΙΑΒΑΖΟΝΤΑΣ ΣΤΟ ΦΩΣ ΤΟΥ ΛΥΧΝΟΥ

Ήταν τριών χρονών ο 'Αναστάσιος Γκάτζαλης όταν πέθανε ο πατέρας του, ο Παναγιώτης, αφήνοντας την φροντίδα της ανατροφής των έννέα παιδιών του στην άτυχη γυναίκα του!...

Τόσο μικρός δεν πολυκατάλαβε το κακό της ορφάνιας και ίσως-ίσως δεν θα του φαινόταν και πολύ σοβαρό αν μεγαλώνοντας δεν εύρισκε την πτωχία τρομερό εμπόδιο μπροστά του για την όρεξη που είχε να μαθαίνει...

Στίς Μηλιές του Πηλίου που γεννήθηκε μπήκε στο σχολείο κι' άρχισε να μαθαίνει τα πρώτα του γράμματα... Τι χαρά αισθανόταν διαβάζοντας το ψαλτήρι και το συναξαριστή και με πόση επιμέλεια διάβαζε κι' έγραφε, δι' ευρίσκε μπροστά του, στο σπίτι του!...

Τ' άλλα του αδέρφια, μεγαλύτερά του, έπαιζαν, μά' αυτός, σκυμμένος στο βιβλίο, διάβαζε, διάβαζε αχόρταγα... Δεν ήξερε καλά-καλά τί θα πή παιγνίδι, γιατί η μανία του με το διάβασμα και το γράψιμο τον άπορροφούσε ολόκληρο...

Μικρός ακόμα αποφασίζει να μορφωθεί όσο μπορούσε περισσότερο, φεύγοντας από την πατρίδα του και πηγαίνοντας σ' άλλα μέρη, όπου θα μπορούσε να βρή δασκάλους που θα ήξεραν να του μάθουν πολύ περισσότερα από εκείνα που μάθαινε στίς Μηλιές!...

Και βρήκε τον τρόπο! Κάθε μέρα θα έβγαινε στην πλατεία του χωριού του — με καλαμάρι και χαρτί — σωστός καλαμαράς της εποχής του, και θα έγραφε με άμοιθη ένος παραγράμματα των γυναικών στους ξενιτεμένους άντρες τους!

Μά' δουλεύοντας έτσι ο 'Αναστάσιος Γκάτζαλης, ήταν υποχρεωμένος να διαβάσει τις νύχτες στο φως του λύχνου καίγοντας το λάδι της μητέρας του...

Η πτωχή γήρα δεν είχε βέβαια νόνο να κυττάξει τον 'Αναστάσιο. Είχε τόσα άλλα παιδιά και το κάψιμο τούσου λαδιού από το γυίο της για το διάβασμά του πολύ της έκόστιζε... Και τουότσης καυνά και του άπηγόρευσε να διαβάσει καίγοντας το λάδι του σπιτιού που με τούσους μόχθους τού οικονομούσε για τη διατροφή της φαμελιάς της!...

Ο 'Αναστάσιος κακοκάρδιζε...

— Μά' πρέπει μάνα να διαβάσω, της είπε...

— Αδύνατο καίγοντας λάδι...

— Τότε...

— Κάμε δ'τι θέλεις!...

Και βλέποντας κι' αυτός πως δίκηο είχε κι' η μάνα του να μη στερήσει τ' άλλα του αδέρφια από το λάδι τους, αποφάσισε να αγοράσει το λάδι από τούς κόπους του... Και πραγματικά εκείνη την ημέρα είχε κερδίσει έναν παρα από την σύνταξη μιας επιστολής. Έτρεξε, βρήκε κάπου ένα δοτρακό από χελώνα, το μετεσχημάτισε σε λύχνο, αγόρασε λάδι και φυτίλι κι' από την ημέρα εκείνη δαπανούσε για το «φωτισμό» του από την «δική του περυσία»...

Αυτό βέβαια δεν τον έκανε να κακιώσει με τη μητέρα του. Αντίθετα

μάλιστα, την αγαπούσε πολύ, κι' όταν μεγάλος πιά, ο 'Ανθίμος Γαζής — γιατί αυτός είναι ο ήρωας αυτής της διηγήσεώς μας, όπως άλλαξε το όνομά του όταν χειροτονήθηκε σε διάκονο, κι' όπως «έξεβαρθάρισε» και το επώνυμό του — έστελνε πάντα στη μητέρα του ένα γενναίο επίδομα για να περνάει καλά στα γερατειά της...

***

Έτσι ξεκίνησε στον αγώνα της ζωής ο 'Ανθίμος Γαζής, η μεγάλη αυτή φυσιογνωμία που ταπεινά γεννήθηκε στίς 17 Μαρτίου 1764, στίς ημέρες που ο Έλληνισμός είχε καταδικασθεί υπό το πέλμα του κατακτητού στην αιχμασία και την πνευματική κατάπτωση. Κι' όμως δεν έπεσε κι' αυτός, όπως τόσο άλλοι, υποκύπτοντας στη βαρβαρότητα του κατακτητού. Αντίθετα, μέσα στίς δυσκολίες της ζωής, στην πτωχία, με την αποφασιστικότητα, την αυτοπεποίθηση και την φιλομάθεια, κατάφερε να μορφωθεί και να γίνει πνευματικός ηγέτης στην Πατρίδα του, του Γένους μεγάλος Διδάσκαλος, της Φιλικής Έταιρείας έπιλεκτο μέλος...

Στον περιωρισμένο αυτό χώρο δεν θα πούμε πολλά πράγματα για τη μεγάλη του δράση... Θα δώσουμε μόνο σε λίγες γραμμές μια μικρή βιογραφία του για να δείξουμε το μέγεθος της αξίας του... Έτσι σε λίγες σκόρπιες σημειωσούλες θα δειχθεί η συμβολή του στην Έθνική ανανένηση του Έλληνικού Γένους!

Η μόνη μέριμνα του 'Ανθίμου Γαζή ήταν να μορφωθεί και διαρκώς μελε-

Ο 'Ανθίμος Γαζής.

τούσε με την βοήθεια των διδασκάλων του, όταν σε ηλικία 16 ετών χειροτονήθηκε ιεροδιάκονος. Άλλά η είσοδος του εις το ιερατείο δεν τού έσταμάτησε την φιλομάθειά του!

Εις Βιζήτιζαν άρχισε να κάνει το δάσκαλο! Κέρδιζε εκεί μερικά γρόσια και φεύγει για την Κωνσταντινούπολη,

όπου προσλαμβάνεται ως γραφιάς εις τή Πατριαρχεία με αντίκειμενικό σκοπό την συμπλήρωση της μορφώσεώς του... Μαζεύει έτσι μερικά χρήματα και φεύγει για τη Βιέννη!...

Άλλά και εκεί — περισσότερο από κάθε άλλο μέρος — ο 'Ανθίμος Γαζής φροντίζει να σπουδάσει όσο το δυνατόν περισσότερα. Μαθαίνει γερμανικά μέσα σε λίγους μήνες και έτσι — διδάσκων και διδασκόμενος — σπουδάζει τας φυσικάς επιστήμας και μεταφράζει σε δυο τόμους την «Γραμματικήν των φιλοσοφικών επιστημών». ... Γράφει επίσης και εκδίδει κι' άλλα πολύτιμα συγγράμματα. Ένα από τή σπουδαιότερα έργα τού 'Ανθίμου Γαζή ήταν ή έκδοσις τού «Λογίου Έρμου», έφημερίδος ελληνικής, εις την Βιέννην. Ο 'Ανθίμος μαζί με άλλους είχε συλλάβει την ιδέαν να ιδρύση στην πατρίδα του 'Ακαδημίαν Έπιστημών. Σκοπός του ήταν να διδάξη στή υπόδουλη 'Ελληνόπουλα την ελληνική γλώσσα, μά ταυτοχρόνως να τούς δημιουργήσει συνείδηση ότι είναι 'Έλληνες και ότι μόνος τους σκοπός πρέπει να είναι ή άπελευθέρωσις τους από τον ξενικό ζυγό!...

Ο κατακτητής αντίλαμβάνεται απόλύτως τούς σκοπούς τού 'Ανθίμου Γαζή και των συναγωνιστών του και δεν επιτρέπει την ίδρυσιν τού σχολείου. Κι' έτσι ο 'Ανθίμος εκδίδει τόν «Λόγιον Έρμην». Εις όλην την Ανατολήν κυκλοφορεί ή έφημερίς του. Εις κάθε της σελίδα υπάρχει και ένα άθρο έθνικού φρονήματος.

Και είναι άναμφισβήτητον ότι ή έκδοσις τού «Λογίου Έρμου» υπήρξε μία από τας εθνικωτέρας πράξεις τού 'Ανθίμου.

Ο 'Ανθίμος Γαζής είχε μνησθι ακόμη και εις τή μυστήρια της Φιλικής Έταιρείας και είχε προσφέρει άναμφοσητήτους υπηρεσίας εις την Πατρίδα! Αργότερα ίδρυσε εις Μηλιές Λύκειον μαζί με τόν Κωνσταντίνον και εκεί τού έδόθη ή εύκαιρία να μυσήσει πολλούς κατοίκους τού Πηλίου και της Θεσσαλίας εις την Φιλικήν Έταιρείαν!

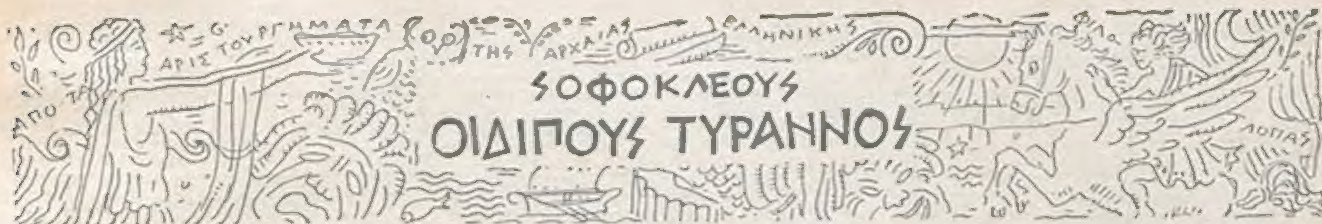
Ο 'Ανθίμος Γαζής ήτο και ή ψυχή της Έπαναστάσεως, της γνωστής ως Έπαναστάσεως της «Θετταλουανησίας». Της ίδρυσε τοπική διοικήσεως ο Γαζής έγινε το πρόεδρος... Από αγώνος εις αγώνα κατά την επανάστασιν αυτήν ο Γαζής εύρέθη εις Σκόπελον, όπου οι κάτοικοι έκ παρεξηγήσεως των με τόν φιλοξενούντα τόν 'Ανθίμον Σκοπελίτην έπυρπόλησαν τó σπίτι του και ο 'Ανθίμος, ήμίγυμνος σχεδόν, έσώθη, αφού υπέστη και σοβαρά έγκαύματα...

Έπειτα πέρασε στην Πελοπόννησο, εργάστηκε άκατάπαυστα για την Έπαναστάσιν, στή πρώτα δέ χρόνια της έλευθερίας υπήρξεν ο θεμελιωτής της εκπαιδεύσεως...

Σε λίγον καιρό, στίς 28 Νοεμβρίου 1828, πέθανε στην Σύρον... Έσθηνε με τó θάνατό του ένας σπουδαίος νικητής στον αγώνα της ζωής.

Άγγ. Μεταξάς

3. (Συνέχεια)

"Όλοι σωπαίνουν ταραγμένοι... Πώς νά τόν παρηγορήσουν πού κι' αὐτοί οἱ ἴδιοι βλέπουν ἀπὸ ὅσα εἰπώθηκαν πὼς ὁ ἄνθρωπος τοῦτος, μ' ὅλο πὺ ἀθελά του ἔκαμε ὅ,τι ἔκαμε, εἶναι ὡς τόσο ὁ καταραμένος, ὁ σημαδεμένος ἀπὸ τὴ μοῖρα;

"Ὡς τόσο ὁ Οἰδίπους κρατεῖ ἀκόμα στὴν καρδιά του μιὰ κάποια ἐλπίδα. Ὁ ἀκόλουθος πὺ σάθηκε μόνυχος καὶ γύρισε πίσω, εἶπε πὼς τὸ Λαῖο τὸν σκότωσαν ὄχι ἕνας, μὰ πολλοί. "Ἄν ἐπιμένῃ ἀκόμα σ' αὐτὸ τὸ «πολλοί», τότε ἀσφαλῶς δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ φονιάς.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Κι' ἂν θέλῃ δὲν μπορεί νά τ' ἀρνήθῃ· ὄχι μόνχα ἐγώ, καὶ ἡ πόλις τ' ἀκούσε... Κι' ἀκόμα ἂν ἀλλάξε τὰ λόγια του ὁ βοσκός, φωνὰ τάχα μπορούσε νά σὲ πύει; Καθὼς προφήτεψε ὁ Λαῖος, τὸ Λαῖο ὁ γυῖός του νά τὸν θανατώσῃ εἶναι ἱσχυρὸν... Ὅμως πῶς πρῶτα χάθηκεν ὁ ἀμείλιος...

Καὶ προσθέτει κάτι πὺ κάνει τοὺς παρευρισκομένους νά φρίζουν, γιατί πραγματικά εἶναι βλαστήμια ἐνάντια στὸ Θεὸ καὶ στοὺς χρησμούς του:

— Δὲν τὰ πιστεύω κείνα τὰ μαντεύματα, μὰ κι' οὐτε αὐτὰ πὺ διαλαλοῦν σήμερα

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Σωστά μιλεῖς, μὰ νά καλέσῃς τὸ βοσκό. "ὦ! στείλε καποιον γρήγορα, μὴν ἀμελεῖς.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Θά στείλῳ ἀμέσως μὰ νά φύγουμε καὶρός· θά γίνῃ ὅ,τι μόνχα θεὸς καὶ πειθμός.

"Ἔτσι ὁ βασιλιάς καὶ ἡ βασίλισσα μπαίνουν στὸ παλάτι. Μὰ οἱ θεοφοδοῦμενοι πολῖτες στέκουν κατάπληκτοι. Πῶς ἀκούστηκε ἄνθρωποι — γιατί ὅσο καὶ νᾶναι βασιλιάδες, ἄνθρωποι εἶναι — νά καταφρονοῦν ἔτσι τοὺς χρησμούς; Ἡ ἐκπληξὴ τους γυρίζει σὲ θυμὸ. Τὰ λόγια τους τινάζονται σάν τοὺς ἀφροὺς, θαρρεῖς, μανιασμένης θάλασσας.

Τῆς πράξης τὴν ἀποκοτιά καὶ τὴ βλαστήμια, ὦ θεοί, νά τη χτυπάτε κι' ὅποιον τὸ δίκαιο δὲ γροικᾷ καὶ δὲ σὰς σέβεται καὶ δὲ φοβάται· τ' ἄδικο κέρδος πὺ ἀγαπᾷ καὶ σ' ἄγία χερί βέβηλο πὺ ἀπλώνει... Ὁ ἀνὸμος ἂν τ' ἀνῆψα κι' ἀπὸ τὴ δίκαια τιμωρία γλυτώνει γιατί ὁ χορὸς νά σὰς τιμᾷ;

Στῆς γῆς δὲν πάω τὸν ἀφαλὸ. Στὴν Ὀλυμπία πιά κανεὶς μὴ τρέλῃ κι' οὐδὲ στῆς Ἀῆας τὸ ναὸ ἂν φανερὰ ὁ χρημὸς δὲν ἀληθεύῃ. Δία μου, αἰώνιες βασιλῖα, μεγαλοδύναμὲ μου, κόμῃ κρησὶ σὲ καταφρόνιση βαρυσὶ ἡ ἄγία προφητεία πᾶσι νά σέβῃ καὶ ἡ λατρεία παντοτινὰ.

"Ἡ στιγμή εἶναι φοδερὰ τραγική. Κιντυνεύει ἡ θρησκεία, γιατί ὁ Φοῖβος καὶ οἱ χρησμοὶ του πᾶνε νά γελοιοποιηθοῦν. Ὁ σεβασμὸς κι' ὁ φόβος γιὰ τοὺς θεοὺς κλονίζεται μέσα στὴν καρδιά τῶν ἀνθρώπων καὶ μαζί μ' αὐτοὺς ἡ τάξι καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ κόσμου.

Πρέπει γρήγορα, πολὺ γρήγορα, νά δοῦν ἕνα σημάδι, κάτι, νά τιμωρηθοῦν οἱ βλάστημοι, νά λάμψῃ ἡ ἀλήθεια τοῦ χρησμοῦ.

Τὴ στιγμή αὐτὴ ἀνοίγουν διὰπλάτες οἱ πῶρτες τοῦ παλατιοῦ. Μιὰ ἱερὴ πομπὴ βγαίνει. Μπροστὰ ἡ βασίλισσα, πίσω νῆα κορίτσια ἀκόλουθοι τῆς βασιλίσσας, κρατῶντας πανέρια πλεχτά καὶ μέσσα διάφορα χάρισματά πρὸς τὸ Φοῖβο καὶ προσφορές.

Προχωροῦν ἴσα στὸ βωμὸ τοῦ Θεοῦ πὺ βρίσκεται ἐκεῖ στὴν αὐλή. Ἡ Ἰοκάστη λέει:

Τῆς χώρας ἀρχόντες, μὸς φάνηκε καλὸ ἀφὸ στεφανία πάρω καὶ θυμιάματα στοὺς θεοὺς μὲ προθυμία νάρθω βωμούς... Τὴ βασανίζεται τοῦ Οἰδίποδα ἡ ψυχὴ μὲ λύπη καὶ δὲ θέλει ὡς ἀντρας φρόνιμος νά κρίνῃ μόνος τὰ καινούργια ἀπ' τὰ παλιά· κ' ἔτσι σὲ μάταιους φόβους δίνει προσοχή. Μὰ συμβούλες δὲν κατορθώνω τίποτα καὶ στὸ βωμὸ σου ἐμπρός, Ἀπόλλων, ἔρχομαι μεγάλε, Ἄσκη, μ' αὐτὲς τίς προσφορές. Μιὰ λύση κι' ἕνα τέλος φέρε μὰς καλὸ γιατί φοδοῦμαστε ὅλοι ἐκείνον βλέποντας.

"Ἡ Ἰοκάστη.

"Ἡ μυρουδιά τοῦ θυμιάματος γεμίζει τὴν αὐλή. Ὁλος ὁ κόσμος πὺ βρίσκεται ἐκεῖ παρακολουθεῖ τὴ βασίλισσα μὲ ἱκανοποίησι. Ἡ προσευχὴ τῆς τοῦτῃ δίχως ἄλλο εἶναι μιὰ μετάνοια γιὰ τὰ βλάστημα λόγια πὺ εἶπε λίγο πῶς πρὶν.

"Ὡς τόσο σὲ τί σημεῖα ἔφτασαν τὰ πράγματα, Ὅλα κρέμονται ἀπὸ τὴ μαρτυρία τοῦ δούλου, πὺ ἔφευγε ἀπὸ τὸ φόβο καὶ βρίσκεται τώρα στοὺς ἀγρούς καὶ τὰ κοπάδια.

Θ' ἀναγνωρίσῃ τὸν Οἰδίποδα, τὸ φωνὰ τοῦ Λαῖου, ἡ ὄχι:

"Ἀγωνία σφίγγει ὅλες τίς καρδιές.

Ξαφνικά ἕνας περίεργος ξένος καταφτάνει. Τὰ σκονισμένα ρούχα τοῦ δείχνουν πὼς ἔκαμε μακρινὸ καὶ βιαστικό δρόμο. Δείχνει κουρασμένος, μὰ ἡ ὄψη του ὡς τόσο εἶναι ζωηρή, παρ' ὅλα τὰ πενήντα πέντε χρόνια του, καὶ φωτίζεται ἀπὸ χαρὰ.

Σταματᾷ, κοιτάζει τοὺς συναγμένους ἀνθρώπους καὶ ρωτᾷ νά τοῦ πύει πὺ εἶναι τὸ παλάτι τοῦ βασιλιά.

— Νά, ἐδῶ! τοῦ ἀπαντοῦν. Κι' αὐτὴ πὺ στέκεται μπροστὰ στὸ βωμὸ καὶ προσεύχεται εἶναι ἡ γυναῖκα του.

Χαιρετᾷ μ' ὅλο τὸ σεβασμὸ πὺ ταιριάζει σ' ἕνα τόσο ὕψηλὸ πρόσωπο καὶ χωρὶς νά χάσῃ καθόλου καιρὸ λέει γιὰ ποῖο σκοπὸ ἔρχεται:

Ὁ Πόλυβος, ὁ πατέρας τοῦ Οἰδίποδα, πέθανε ἀπὸ γερατειὰ καὶ οἱ Κορίνθιοι, πὺ δὲ μπόρεσαν φαίνεται νά ξεχάσουν τὴν πρόσχαρη καὶ τίμια καρδιά τοῦ Οἰδίποδα, ἀποφάσισαν νά τὸν κάμουν βασιλιά.

— "Ἔτσι τοῦλάχιστον ἔλεγαν σάν ἔφυγα... προσθέτει, γιατί — πρέπει νά εἰπωθῇ — ὁ ξένος δὲν εἶναι ἐπίσημος ἀποσταλμένος τῆς πολιτείας. Ἐνας ταπεινὸς βοσκὸς εἶναι στὰ κοπάδια τοῦ Πόλυβου, πὺ μόλις ἔμαθε τὸ νέο ἔτρεξε νά τὸ φέρῃ τοῦ Οἰδίποδα μὲ τὴν ἐλπίδα πὼς κάτι βέβαια θά κερδίσῃ ἀπὸ τὴν ὑπόθεσι τοῦτῃ.

"ὦ! τί ἀντιθέτα συναισθημάτων πὺ γεννοῦν τὰ λόγια τοῦτα τ' ἀναπάντεχα στοὺς παρόντες.

Ὁ λαὸς σκέφτεται: "Ὡστε πάλι οἱ χρησμοὶ βγαίνουν ψεύτικοι; Γιατί, σύμφωνα μ' αὐτοὺς, τὸν Πόλυβο ἔπρεπε νὸν σκότῳσῃ ὁ γυῖός του... ὦ Θεέ μου! ποῖον πρέπει λοιπὸν νά ἔχω πιά ὁδηγὸ στὴ ζωὴ μου ὅταν ἐοῦ ἔτσι μ' ἐγκαταλείψῃ; Θλίψι καὶ ἀπογοήτεψι. Ἡ Ἰοκάστη σκέφτεται: Νά, τέλος πάντων ὁ Οἰδίπους θά ἡσυχάσῃ. Καὶ θλιβερὸ βέβαια εἶναι ἂν ἀποδειχτῇ πὼς αὐτὸς σκότῳσε τὸ Λαῖο, ὡς τόσο ἔχει πὺ νά καταφύγῃ κι' ὅτε τὸ βασιλικὸ ἀξίωμα θά χάσῃ. Τὶ θά τὸν ἐμποδίσῃ νά γυρίσῃ στὴν Κόρινθο μιὰ πὺ ὁ πατέρας του πέθανε ἀπὸ φυσικὸ θάνατο καὶ οἱ χρησμοὶ ἀποδείχτηκαν δίχως ἄλλο ἀνάξιοι λόγου;

Ἀπὸ τέτοιες σκέψεις παρακινημένη στέλνει ἕνα κορίτσι νά τὸν φωνάξῃ.

Κόρη μου, τρέξε γρήγορα στὸ βασιλιά τὰ νά νά φέρῃς... Θεϊκά μηνύματα τί γίνετε πὺ ὁ ἀντρας μου σὰς ἔτρεμε!

Πραγματικά ὁ Οἰδίπους ἔρχεται ἀμέσως. Μαθαίνει τὰ καθέκαστα, μὰ τὸ ἔκδοξο ἀμέσως. Στὴν Κόρινθο δὲ θά πάη ὅσο ζῇ ἡ μητέρα του.

— Καὶ γιατί φοβάσαι τὴ Μερόπη; ρωτᾷ ὁ ξένος.

Ὁ Οἰδίπους τοῦ διηγεῖται τὸ χρησμὸ πὺ τοῦδῳσαν τότε πὺ πῆγε στὸ μαντεῖο τῶν Δελφῶν νά ρωτήσῃ ποιοὶ εἶναι οἱ γονεῖς του.

ΞΕΝΟΣ

"Ἀλήθεια αὐτὸ φοδοῦσαν καὶ μὰς ἔφυγες;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ναί, γιὰ νά μὴ σκότῳσω τὸν πατέρα μου.

ΣΚΟΥΦΟΥ, ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΗΘΙΚΑ

Κατά το διάστημα του ξενικού ζυγού εις τὴν Ἑλλάδα ἐλαμψαν μεγάλοι πατριώται καὶ ὁ κληρὸς διὰ μακρὸν διάστημα χρόνου, μολοντί καὶ αὐτὸν δὲν ἄφηρε ἀνεπηρέαστον τὸ σκοτάδι ποὺ ἐπιδάλεεν εἰς τὸν Ἑλληνισμόν ἡ δουλεία. Αὐτὸς ὅμως ὁ κληρὸς, τὴν ἐποχὴν ἰδίᾳ ποὺ δὲν ἐπέτρεπε εἰς τὸν Ἑλληνισμόν νὰ ἔχῃ σχολεῖα, ὤηρξε τὸ ζωντανὸν ἔθνικόν φυτὸν καὶ οἱ ἄνθρωποι ποὺ ὤηρητοῦσαν εἰς τὰς τάξεις του, οἱ στρατιῶται ποὺ ἐσυνδουλίζαν ἀδίκαστα τὴν ἰδίαν τοῦ Ἑλληνι-
μοῦ.

Τὸ περίεργον εἶναι ὅτι ἡ ἀλλόθρησκος προ-
παγάνδα — ἡ ὁποία τόσον κακὸν ἔκαμε εἰς τὴν Ἑλληνισμόν — κατάρθωσε μὲν νὰ προση-
λυτισθῇ καὶ κληρικὸς ἀκόμη εἰς τὸν Παπισμόν,
δὲν κατάρθωσεν ὅμως νὰ προσηλυτισθῇ τῶν ἰδι-
ων αὐτῶν τὴν ψυχὴν. Παράδειγμα ὁ καρδινάλιος
Βησσαρίων, ὁ ὁποῖος, ἂν δὲν ὤηρχαν αἱ
διαμάχαι τῶν Λατίνων κληρικῶν καὶ ἡ ἐναντίον
του πρόληψις, διότι διετήρει ὀρισμέ-
να χαρακτηριστικὰ τῆς ὀρθοδόξου θρησκείας
ἀπὸ τῶν ὁποίων προήρξετο, δὲ κατελάμβανε
καὶ αὐτὸν τὸν παπικὸν ὄρον. «Ὀλὴ ἡ μακρο-
πνοὸς ζωὴ τοῦ μεγάλου αὐτοῦ κληρικοῦ τίποτε
ἄλλο δὲν ἦτο ἀπὸ μίαν πάλιν διὰ τὴν ἀνάστα-
σιν τοῦ Ἑλληνικοῦ ὅχι Ἐθνους — διότι αὐτὸ
ἦτο πάντοτε ζωντανόν — ἀλλὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ
Κράτους. Ἄν δὲν ἐπέτυχε, αὐτὸ ὀφείλεται εἰς
γεγονότα ποὺ ἀποτελοῦν αὐτὴν τὴν τραγώ-
διαν τῆς ζωῆς τοῦ Βησσαρίωνος.

Ἐνῆς ἄλλος κληρικὸς, ὁ ὁποῖος προσε-
χώρησε μὲν εἰς τὸν Παπισμόν, ὤηρξε ὅμως
μέγας πατριώτης, εἶναι ὁ Ζακύνθιος, τὴν κα-
ταγωγὴν δὲ Κρής, Φραγκίσκος Σκούφος. Τὴν
ὀπὸρξεν αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, ὡς σκεπτόμενος
καὶ γράφων Ἑλλήν, δὲν εἶναι ἀγνωστός. Τὸ
βασικὸν τοῦ βιβλίου «Τέχνη τῆς Ρητορικῆς»
ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ἕνα μνημεῖον τοῦ νεο-

ελληνικοῦ πολιτισμοῦ, μολοντί ἐξετυπώθη
στὰ 1681. Δὲν εἶναι μόνον τὸ περιεχόμενον
ποὺ τὸ καθιστᾷ ἀξιοπρόσβλητον. Εἶναι καὶ
ἡ γλῶσσα εἰς τὴν ὁποίαν εἶχε γραφῇ τὸ βι-
βλίον. Μὲ αὐτὸ ἔχοντες τὴν ἀποδείξιν ὅτι ἂν
δὲν παρενέβαλλετο ἡ παρένθεσις τῶν λογίων
τοῦ τέλους τοῦ 17ου αἰῶνος καὶ τῶν ἀρχῶν
τοῦ 18ου, ποὺ ἐφαντάσθησαν δυνατὴν τὴν
ἐπιστροφὴν εἰς τὴν Ἀττικὴν διάλεκτον, ἡ
γλῶσσα μας, ἡ νεώτερα γραφομένη, δὲ εἶχε
φυσιολογικὰς διαμορφώσας. Ἡ γλῶσσα τοῦ
Φραγκίσκου Σκούφου εἶναι γεμάτη παλμὸν
καὶ αἰσθητικὴν. «Ἠαί, σὲ παρακαλῶ, λέγει
εἰς τὴν ἑπροσυχὴν διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς
Ἑλλάδος» μὰ τὸ «Χαίρε» ἐκεῖνο ὅπου ἔφερε
τὴν χαρὰν εἰς τὸν κόσμον, μὰ τὴν θέαν σου
ἐκείνην ἐνσάρκωσιν εἰς τὴν ὁποίαν, ὄντας θε-
ός, ἐγίνηκες ἄνθρωπος, διὰ νὰ φανῇς μὲ τοὺς
ἀνθρώπους φιλόφρωνος» μὰ τὸ βάπτισμα ὁ-
ποῦ μὰς ἔπλυνεν ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν μὰ τὸν
Σταυρὸν ὅπου μὰς ἀνοίξε τὸν παράδεισον»
μὰ τὸν θάνατον ὅπου μὰς ἔδωκε τὴν ζωὴν καὶ
μὰ τὴν ἐνδοξὴν ἐκείνην ἐγερσιν ὅπου μὰς ἀνέ-
στασεν εἰς τὰ οὐράνια. Καὶ ἂν ἰσως καὶ ἡ
φωναίς μου ταῦται δὲν εἶναι παρακινήσων τὰ
δάκρυα ὅπου μοῦ τρέχουν ἀπὸ τὰ ὀμματα καὶ
δὲν φθάνουν καὶ ταῦτα, ἡ φωναίς, ἡ παρακά-
λεσις τῶν ἀγίων σου ὅπου ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη
τῆς τρισεθλίας Ἑλλάδος φωνάζουσι. ...»
Αὐτοσχῶς, ὅστε ἡ προσωπικότης, ὅστε τὸ ἔρ-
γον τοῦ Σκούφου εἶναι ἀρκετὰ γνωστὰ εἰς
τὴν σημερινὴν πνευματικὴν Ἑλλάδα. Διὰ τοῦ-
το δὲ προσλαμβάνει μεγαλυτέραν ἀκόμη ἀξίαν
τὸ βιβλίον ποὺ μὲ τὸν τίτλον «ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ
ΣΚΟΥΦΟΥ — Πατριωτικὰ καὶ ἠθικὰ» ἐξέδω-
κε ὁ «Σύλλογος Ὁφελίμων βιβλίων». Εἰς ἕνα
τόμον διακοσίων καὶ πλείον σελίδων, μὲ πρό-
λογον καὶ πολυτιμώτατα σημειώματα τοῦ κ.
Κώστα Καραφύλα, δίδονται τὰ χαρακτηρι-
στικώτερα ἀποσπάσματα τοῦ ἔργου τοῦ Σκού-
φου, αἱ ἐπιστολαὶ αὐτοῦ, πατριωτικαὶ καὶ ἠθι-
καὶ καὶ μελέται κλπ.

Εἶναι πράγματι ἀπὸ τὰ ἔργα, διὰ τὰ ὁποῖα
ἀξίζει νὰ ἐπαινεσθῇ καὶ εἰς μίαν βιβλιοθήκην.

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΙΑΝΗΣ

Τὰ δημοτικὰ τραγούδια ἑνὸς λαοῦ ἀποτε-
λοῦν τὴν πνευματικὴν καὶ ψυχικὴν του κληρο-
νομίαν.

Ἰδιαίτερος ὅμως διὰ τὸν Ἑλληνικὸν λα-
όν, τὰ δημοτικὰ τραγούδια ἀποτελοῦν καὶ
πηγὴν ἱστορίας, ἂν λάβωμεν ὅπ' ὅταν ὅτι ὁ

Ἑλληνικὸς λαὸς ἀπεθροασθῇ εἰς αὐτὰ διὰ
φορα ἱστορικὰ γεγονότα, τὰ ὁποῖα ἀπὸ καμ-
μίας ἄλλης πηγῆς δὲν μὰς διεδόθησαν.

Εἰς τὰ δημοτικὰ τραγούδια ὅμως ἐπὶ οὐρα
ἀκόμη κατεῖς τὸ πνεῦμα ἑνὸς λαοῦ, τὴν ἀνα-
πλαστικὴν του δύναμιν, τὴν ψυχικὴν του διὰ-
θεσιν, τὴν θερμότητα τῆς φαντασίας του τὴν
ἐκτασιν τοῦ ὁρίζοντός του. Ὁ Ἑλληνικὸς λα-
ὸς μὲ πλούσιον συναισθηματικὸν κόσμον, ζωη-
ρὰν φαντασίαν καὶ ποιητικὴν προδιάθεσιν,
δὲν ἦτο δυνατόν παρὰ νὰ ἔχῃ πλάσι τὴν ἀνο-
δία ἀπὸ τὰ ὀρειώτερα, ἂν ὅχι τὰ ὀρειώτερα
ὅλων τῶν λαῶν. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ πρέπει νὰ
τὸ θεωρήσωμεν ἐξ ἰσοῦ σπουδαῖον, εἶναι ὅτι καὶ
σημερὰ ἀκόμη ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἐξακολου-
θεῖ νὰ ἔχῃ τὴν ἰδίαν ψυχικὴν καὶ πνευματικὴν
ἐπάρκειαν. Καὶ τὴν ἀποδείκνυει μὲ τὴν δυνά-
μειν τὸ βιβλίον τῆς ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΑΓΟ-
ΡΙΑΝΗΣ (Παρινασσὸς) ἡ κ. Εἰρήνη Σπανδωνί-
δη. Συνεκέντρωσε μὲ εὐσυνείδησιν καὶ μὲ
τὴν ἀποκτηθεῖσαν πείραν ἐκ τῆς προηγουμέ-
νης παρεμφερὸς ἐργασίας τῆς, ὅσα τραγού-
δια ἤκουσε εἰς τὴν Ἀπάνυ Ἀγύριαν, εἶνα
βουνοχώρι, ποῦ, τοποθετημένον σὺ μίᾳ φαρ-
διά πτυχῇ τοῦ βορειοδυτικοῦ Παρινασσοῦ, κυ-
τάζει πρὸς τὸν κάμπο τῆς Σουδάλας ἀπ' τὸ
ὕψος 900 περίπου μέτρων. Τὰ συνεκέντρωσε
μὲ πολυτίμους σημειώσεις, τὰ συνώδευσεν μὲ
πλήρες λεξιλόγιον καὶ τὰ κατέστησε κοινὸν
κείμενον τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἰσως τὰ τρα-
γούδια τῆς Ἀγύριας νὰ μὴ εἶναι τὰ καλύ-
τερα τοῦ εἴδους τῶν, εἶναι ὅμως καὶ αὐτὰ
παλμώδη καὶ πιστοποιοῦν τὸ ἀναφερόμενον ἀ-
νωτέρω, ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς διατηρεῖ τὴν
ποιητικὴν καὶ ἐντόνως, συναισθηματικὴν του
διάθεσιν. Ὑπάρχουν εἰς τὴν συλλογὴν τρα-
γούδια ποὺ «ἐποιήθησαν» ἀπὸ τοὺς ἀγνώστους
λαϊκοὺς ποιητὰς καὶ ἔχουν ὡς θέμα τὰ γεγο-
νότα ποὺ προσέβλησαν τὸ κοινὸν ἐνδιαφέρον.
ἱστορικὰ ἢ ἄλλα.

Ἰσοῦ ἔλαβον τὸ τραγούδι ποὺ διαιωνίζει
τὸ πέρασμα τοῦ Παύλου Μελά ἀπὸ τὸ πατριω-
τικὸν σπέρμα.

— Κορίτσια ἀπὸ τὴν Καστοριά κι' ἀπ' τὴ
Βλαχοκκληρούσσα,

κάτι νὰ σὰς ρωτήσουμε, κάτι νὰ σὰς ἐπώμε

— Ποιὸς εἶσαι σὺ ποὺ μὰς ρωτᾷς καὶ θέλεις

— Ἐγώμαι ὁ Παῦλος ὁ Μελάς, τῆς Καστοριάς

τῆς Καστοριάς, τῆς Ροδινῆς καὶ τῆς Βλα-
χοκκληρούσσας.

Χ. Α.

ΞΕΝΟΣ

Ἀπ' τὸ φριχτὸ σου φόβο δὲ σ' ἀλάφρωσα;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Δὲ θά γυρίσω στήν πατρίδα, γέρο μου.

Ὁ ξένος βλέπει πὼς τόσος κόπος
του πῆγε χαμένος καὶ τότε ἀποφασίζει
νὰ πῇ ἕνα μυστικόν, ποῦ ἴσασιν τὴν στυ-
γμὴ ἐκείνη κρατοῦσε μέσα του.

ΞΕΝΟΣ

Νὰ ξέρης ὅμως δὲ θά τόκρινες ὡστό.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Πίς μου τὸ πῶμα ὡς τόσο κι' ἐξηγήσου μου.

ΞΕΝΟΣ

Γιὰ τοῦτο ἀλήθεια τὴν πατρίδα ἀρνήθηκες;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τὸ θεῖκό μὴν ἀληθὲς μῆνυμα.

ΞΕΝΟΣ

Κούφιοι σὲ δέρνουν φόβοι καὶ δὲν τῶνοιωσας;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Γιατὶ δὲν εἶμαι ἀληθινὰ γιὸς του λοιπόν;

ΞΕΝΟΣ

Δὲν εἶναι συγγενὴς σου διόλου ὁ Πόλυτος;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Καὶ γιὰ ποῖο λόγο τότε γιὸς του μ' ἔλεγε;

ΞΕΝΟΣ

Δῶρο σὲ πῆρε κάποτε ἀπ' τὸ χέρι μου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Κι' ἀφοῦ ἦταν ξένος πὼς τόσο μ' ἀγάπησε;

ΞΕΝΟΣ

Μὰ μὴν ξεχνᾷς πὼς δὲν ἀπόχτησε παιδιὰ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Καὶ σὺ τυχαῖα μὲ βρήκες ἢ μ' ἀγόρασες;

ΞΕΝΟΣ

Στὸ δασωμένο Κιθαρώνα μιά φορά...

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Κι' ὁ λόγος ποῦ στὸν τόπο τοῦτο σ' ἔφερε;

ΞΕΝΟΣ

Γύριζα μὲ κοπάδια στὰ βουνὰ βοσκός.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Βοσκός ποῦ βούλευε σ' ἀφέντες μισθωτός.

ΞΕΝΟΣ

Σωτήρας σου, παιδί μου, τότες στάθηκε.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Κι' ἀπὸ ποῖο κακὸ πάθημα μὲ λύτρωσες;

ΞΕΝΟΣ

Τὰ πόδια σου νὰ μαρτυρήσουν μπόρουν.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ποῖα ξεχασμένη ἀνσθυμάσαι συμφόρα;

ΞΕΝΟΣ

Εἶχες τὰ πόδια περασμένα μὲ σκοινί.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Μὲ συντροφεύει ἀπὸ τὰ σκάργανα ἡ ντροπὴ.

Ζητᾷ νὰ μάθῃ περισσότερα ἀκόμη.
Ποιὸς ἄραγε ἀπὸ τοὺς ἀγνώστους νο-
νιούς σου τὸν καταδίκασε σὲ τέτοιο
ἐξευτελισμὸ καὶ γιὰτὶ; Μὰ ὁ Κορίν-
θιος ξένος ἀπαντᾷ πὼς δὲν εἶναι σὲ
θέσι νὰ τοῦ δώσῃ περισσότερες ἐξηγή-
σεις καὶ πὼς ἂν θέλῃ δίκως ἄλλο νὰ
μάθῃ καὶ τὰ ἐπιλοιπα πρέπει νὰ ρω-
τήσῃ κάποιον ἄλλο. Ἐκεῖνον ποῦ τοῦ
τὸν ἔδωσε, γιὰτὶ ἀπὸ τὰ χέρια ἄλλου
τόνε πῆρε.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ποιὸς ἦταν; Τ' ὀνόματό σου ξέρεις νὰ μοῦ πῇς;

ΞΕΝΟΣ

Μὰ μοῦλεγα στὸ Λαῖο πὼς ἐβούλευε.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ζῇ τάχα ἀκόμη; Θὰ μποροῦσα νὰ τὸν δῶ;

ΞΕΝΟΣ

Σεῖς οἱ Θεβαῖοι θὰ ξέρετε καλύτερα.

Σ' ὅλο τὸ διάστημα τοῦτο ἡ Ἰοκά-
στη ἀκούει σιωπηλῇ. Τὸ πρόσωπό της
εἶναι κατακίτρινο. Κάθε ἀπάντησι τοῦ
ξένου σὰ δυνατό χτύπημα τὴν κατα-
βάλλει περισσότερο... Τέτοια εἶναι ἡ
ταραχὴ τῆς ποῦ στέκει ὡς χαμμένη.

Ἔτσι, ὅταν ὁ Οἰδίπους τὴ ρωτᾷ ἀν

ξέρη αὐτὸν τὸν δοῦλο, καταφέρει νὰ
προφέρῃ:

Τί; Ποῖον; Μὴ βίνεις προσοχὴ καμμιὰ,

κι' αὐτὰ ποὺ λέει καθόλου μὴ στοχαζέσαι.

Ἄν μποροῦσε ὁ Οἰδίπους νὰ συν-
δέσῃ ὅσα πῶς πρὶν τοῦ διηγήθηκε ἡ
γυναικα του σχετικὰ μὲ τὸ Λαῖο κι'
αὐτὰ ποὺ τώρα τοῦ λέει ὁ ξένος, δι-
χως ἄλλο θὰ καταλάβαινε, ὅπως κα-
τάλαβε ἡ Ἰοκάστη, τὴ φοβερὴ ἀλή-
θεια... Φαίνεται ὅμως πὼς τὸ λογικόν
του καὶ τότε καὶ τώρα εἶναι τόσο τα-
ραγμένο, ποῦ δὲν μπορεῖ νὰ σκεφθῇ
ψυχραῖα. Τὸ ἐναντίο, μίᾳ ὑποψίᾳ πάλι
παράξενη ὅσο καὶ ἀδίκη τοῦ περὶ
ἀπὸ τοῦ νοῦ: πὼς ἡ βασιλίσσα τάχα δὲ
θέλει νὰ ἐπιμελῇ στὴν ὑπόθεσι αὐτὴ
ἀπὸ φόβο μὴ ἀποδειχθῇ πὼς ὁ Οἰδί-
πους εἶναι γιὸς δοῦλου ἢ κανένα
ντροπιασμένο παιδί, ἀνάξιο νὰ εἶναι
ἀντρας καὶ βασιλεὺς.

Στὴ συμβουλὴ τῆς λοιπὸν ἀπαντᾷ:

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Δὲ γίνεται μίᾳ ποῦ σημάδια φανερὰ,

νὰ μάθω τέλος πάντων τὴ γινὰ μου, δόθηκαν;

ΙΟΚΑΣΤΗ

Ἄν ἀγαπᾷς τὴ ζωὴ σου περισσότερα
ὅλ' μὴ ζητήσεις, φάνει γιὰ ποῦ βασανίζομαι.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Σὲ τρίτῃ γινὰ δοῦλος κι' ἂν ἀποδειχθῇ

μὴ σιιάξωσαι, δὲ θὰ ταπεινωθῇς.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Ἄκου καὶ μὴ ξετάσης, σὲ παρακαλῶ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ἦναι δὲν κρατῶμαι νὰ μὴ μάθω καθαρά.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Σὰ φρόνημα, σὲ συμβουλεύω τὸ καλύτερο.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τὸ καλύτερο τοῦτο μὲ βασάνισε.

(Ἀκολουθεῖ)

ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΩ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

2. (Συνέχεια)

— Δέ θέλω! είπε με σταθερή φωνή ο Στέφανος. Δέ θέλω νά γίνω φιλόσοφος.

— Γιατί; σούριξε ο γέρο φιλόσοφος. Δέ σοῦ ἀρέσει; Δέ βλέπεις τόν πατέρα σου πού εἶναι σπουδαῖος σοφός καί γιατρός κι' ὅλος ὁ κόσμος τόν τιμᾷ καί τόν σέβεται; Μήπως τόν εἶδες ποτέ σου νά τρέχη σάν τρελλός καί νά παλεύη; Τέτοιος νά γίνης καί σύ! Κι' ἀκόμα καλύτερες. Γιατί αὐτός δουλεύει σέ βασιλιάδες· μά ἐσύ πρέπει νά γίνης ἐλεύθερος! Ἐλα μαζί μου!

— Ὁ πατέρας μου θέλει νά γίνω μιά μέρα στρατηγός! εἶπε ὁ Στέφανος καί σήκωσε τὸ κεφάλι. Ν' ἀκολουθῶ τόν Ἀλέξανδρο στὸν πόλεμο, δταν θ' ἀνέβη στὸ θρόνο.

— Τόν Ἀλέξανδρο... Τόν Ἀλέξανδρο, ψιθύρισε μὲ κακία ὁ φιλόσοφος. Αὐτός εἶναι τρελλός! Ναί, ναί, τρελλός! Νειρεύεται ξύπνιος καί θέλει, λέει, νά κυριέψῃ τόν κόσμο! Ἀκούς ἐκεῖ ἀναιδέια! Νά κυριέψῃ τόν κόσμο!

Ἐρριξε γύρω του γρήγορη ματιά μήπως τὸν ἀκούει κανένας καί μὲ σιγανή φωνή πρόσθεσε:

— Μά δέ φταίει αὐτός... Ἡ μητέρα του, ἡ τρελλή Ὀλυμπιάδα! Αὐτὴ τὸν σπρώχνει. Αὐτὴ τοῦ φουσκώνει τὰ μυαλά καί δέν τὸν ἀφίνει ἥσυχο. Μέρα καί νύχτα τοῦ φωνάζει: «Μικρὴ εἶναι ἡ Μακεδονία γιὰ σένα. Μικρὴ εἶναι ἡ Ἑλλάδα. Κυριέψῃ τόν κόσμο!».

Μά ὡστόσο ὁ Στέφανος κατάφερε νά ξεγλιστρήσῃ σιγὰ σὰ χέλι καί νά φύγῃ.

— Στέφανε! Στέφανε! φώναξε ὁ φιλόσοφος σηκώνοντας τὸ ραβδί του.

Μά πού νά στραφῇ ὁ Στέφανος! Πετοῦσε σάν πουλι πού ξέφυγε ἀπὸ τὴν παγίδα.

— Ἀργησα... ἄργησα... μουρμούρισε πάλι, ἄργησα... Τώρα πιά θάχουν μαζευτῇ ὅλοι καί δέ θά προστάσω νά δῶ ποῖός θά καθαλλήσῃ τὸ Βουκεφάλαι!

Κ ε φ. 3.

Στὴν ἄκρα τῆς πολιτείας, σ' ἓνα εὐρύχωρο ἀπλῶμα, κυκλωμένο ἀπὸ λεῦκες καί κυπαρίσσια, ἦταν τὸ γυμναστήριο. Στὸ βάθος, πέτρινα σκαλοπάτια, ὅπου καθόνταν οἱ θεατὲς στοὺς ἀγῶνες· μπροστά ὁ μακρόστενος χώρος, στὸ στάδιο, ὅπου ἀγωνίζονταν οἱ νέοι στὸν πόλεμο, στὸ δίσκο, στὸ ἀκόντιο, στὸ τρέξιμο.

Ὁ Στέφανος ἔφτασε λαχανιασμένος. Κοίταξε καί τὸ πρόσωπό του ἔλαμψε ἀπὸ τὴ χαρά. Δέν εἶχαν ἀκόμα φέρεי τὸ ἀγριο ὄλογο, τὸν Βουκεφάλαι.

Ἐκαμε λίγα βήματα, προχώρησε. Δεξιὰ ἦταν συναγμένη ἡ βασιλικὴ αὐλὴ. Ὁ βασιλιάς διακρίνονταν στὴ μέση μὲ τὴν πλούσια πορφύρα του καί μὲ τὸ χρυσὸ διάδημα πού τοῦ στεφάνωνε τὰ πυκνά μαλλιά. Στρουμπουλός, εὐθυμὸς, ἀεικλίνης· εἶχε μονάχα ἓνα μάτι, τὸ ἄλλο τὸ εἶχε χάσει στὸν πόλεμο. Γύρω του οἱ πιστοὶ φίλοι, οἱ ἑταῖροι. Ὁ Στέφανος τοὺς γνῶριζε καλά· ἔρχονταν συχνὰ σπῆτι κι' ἐβλεπαν τὸν πατέρα του. Ὅλοι εἶχαν πληγωθῇ στοὺς πολέμους κι' εἶχαν ἀνάγκη ἀπὸ γιατρό. Κι' ὁ πατέρας του τοὺς ἔδενε τίς πληγές, τοὺς ἔβανε ἀλοιφές κι' ὅλοι τὸν ἀγαποῦσαν.

Ὁ Στέφανος κράτησε τὰ βήματά του καί καμάρωνε τοὺς γενναίους ἄντρες πού περικύκλωναν τὸ βασιλιά. Πῶς σήκωναν ὅλοι τὸ κεφάλι περήφανοι, πῶς ἔλαμπαν τὰ σώματά τους ἡλιοψημένα καί δυνατά! Ἦταν ζωσμένοι τὰ σπαθιά τους καί φοροῦσαν βαρεῖες χάλκινες περικεφαλαῖες.

— Νά, ὁ γέρο στρατηγὸς ὁ Ἀντίπατρος! ψιθύρισε ὁ Στέφανος. Κανένας δέν μπορεῖ νά τοῦ παραδῇ στὴν παλληκαριά καί στὴ φρονιμάδα. Εἶναι πρῶτος στὴ μάχη καί πρῶτος στὰ συμβούλια τοῦ βασιλιά. Συχνὰ ὁ Στέφανος ἀκούγε τὸν πατέρα του νά λέη:

— Ἀλλοῖμονο στὸν ἔχτρο τοῦ Ἀντίπατρου καί χαρὰ στὸ φίλο του!

Νά, ὁ πατέρας τῆς Ἀλκας, ὁ Νέαρχος. Ἦταν ἀπὸ τοὺς νεώτερους ἑταίρους τοῦ Φιλίππου, λίγο κοντός, μὰ ὁλο δύναμι κι' εὐλυγισία. Ὁ Νέαρχος

φημίζονταν γιὰ τὴν παλληκαριά του στὴ θάλασσα.

— Εἶναι ὁ καλύτερός μου καπετάνιος, ἔλεγε ὁ βασιλιάς. Ὅταν αὐτὸς κυβερνᾷ τὸ στόλο μου, ἐγὼ κοιμοῦμαι ἥσυχος.

— Νά, κι' ὁ Ἀντίγονος, ὁ «Κύκλωπας», μὲ τὸ ἓνα μάτι! Εἶχε χάσει κι' αὐτὸς τὸ μάτι του στὸν πόλεμο.

Στὴν ἄκρη, λίγο παράμερα, δυὸ ἄντρες στέκονταν καί κουβέντιαζαν σιγὰ. Δέ φοροῦσαν αὐτοὶ ἀπλᾶ ἑλληνικά φορέματα, μὰ ἦταν φορτωμένοι πλούσια πολυχρώμα ὑφάσματα μὲ παράξενα κεντήματα καί μὲ χρυσάφια. Εἶχαν μακριὰ γένεια χτενισμένα μὲ μεγάλη προσοχὴ καί τὰ δάχτυλά τους ἦταν γεμάτα δαχτυλίδια· καί στὰ μπράτσα εἶχαν περασμένα βαριά χρυσὰ βραχιόλια.

Ὁ Στέφανος τοὺς γνῶριζε καλά τοὺς δυὸ αὐτοὺς καλοντυμένους, μωρωμένους ἄντρες. Εἶχαν ἔρθει πέρυσι ἀπὸ τὴ Μικράν Ἀσίαν κι' ἔμειναν στὴ βασιλικὴ αὐλὴ· ἦταν Πέρσες κι' ἔλεγαν πῶς τοὺς εἶχε διώξει ὁ βασιλιάς τους καί ζήτησαν ἐδῶ καταφύγιο. Τὸν ἓνα τὸν ἔλεγαν Ἀραίτη, τὸν ἄλλο, τὸν πῖο γηραλέο, τὸν ἔλεγαν Ἀρτάβαζο.

Θά ἦταν πολὺ πλούσιοι, γιατί σκόρπιζαν ἀφθονο τὸ χρυσάφι κι' ὁ λαὸς τοὺς ἀγαποῦσε. Ὁ Στέφανος ὅμως, χωρὶς νά ξέρῃ γιὰ ποῖο λόγο, δέν τοὺς ἀγαποῦσε καθόλου. Τοῦ κάκου τοῦ ἔδιναν δῶρα, πότε ἓνα χρυσὸ σπαθάκι, πότε ἓνα ὠραῖο τόξο... Αὐτὸς ποτέ δέ θέλησε νά τὰ δεχτῇ.

— Ὅχι, ὅχι, ἔλεγε. Δέ θέλω, ἔχω!

Καί τώρα τοὺς βλέπει νά κρυφομυλοῦν μακριὰ ἀπὸ τοὺς ἄλλους καί νά κοιτάζουν μὲ προσοχὴ γύρω τους, σὰ νά φοβοῦνται μήπως τοὺς ἀκούσῃ κανένας.

Στὴν ἄλλην ἄκρη στέκονταν ἀκουμπημένοι στὸ ραβδί του ἓνας ἡλικιωμένος στρατηγὸς καί φαίνονταν χλωμός καί κουρασμένος.

— Ὁ Παρμενίων! ψιθύρισε ὁ Στέφανος μὲ σεβασμό. Ἦξερε πόσο ἦταν καί τοῦτος γενναῖος, προβλεπτικός καί φρόνιμος. Εἶναι ὁ πιστότερος καί φρονιμώτερός μου φίλος, ἔλεγε ὁ βασιλιάς Φίλιππος. Ὅταν μιλά ὁ Παρμενίων ἐγὼ σωπαίνομαι.

«Εἶναι ἀρρωστος, ἀρρωστος... συλλογίστηκε ὁ Στέφανος. Χτὲς ὁ πατέρας μου πῆγε σπῆτι του· ἀνοιξαν πάλι οἱ πληγές του καί πονάει. Καί τώρα νά, ὁ πατέρας μου πῆγε κοντά του καί τὸν κρατᾷ ἀπὸ τὸ μπράτσο...».

Ἐκαμε ὁ Στέφανος νά τρέξῃ στὸν πατέρα του, μὰ δέν πρόλαβε. Ἀπὸ τὴν ἄλλην ἄκρη τοῦ γυμναστηρίου φάνηκε νά μπαίνῃ μὲ γοργὸ βῆμα μιά συντροφιά νέοι. Θά ἦταν ὅλοι δεκαπέντε ὡς εἴκοσι χρονῶν. Φοροῦσαν κοντὰ χιτῶ-

— Δέν ἔχουμε καιρὸ νά χάνουμε, εἶπε ὁ Φίλιππος.

νια κι' ελαφρούς πολύχρωμους μαν-
τύες.

— 'Η νιότη! ψιθύρισε ο βασιλιάς Φί-
λιππος μαζεύοντας τὰ φύδια. 'Η νιό-
τη, πού βιάζεται νά φύγουμε ἑμεῖς
καὶ νάρθῃ στὴ θέσι μας.

Μπροστά πήγαινε ἕνας περήφανος
νέος ψηλός, μὲ χρυσὰ μαλλιά, μὲ βια-
στικό βῆμα, μὲ τὸ κεφάλι λίγο γυρτὸ
πρὸς τ' ἀριστερά. Τὰ μάτια του ἦταν
γαλάζια κι' ἔλαμπαν σάν ἀστρα.

'Η καρδιά τοῦ Στέφανου χτύπησε
χαρούμενη.

— 'Ο 'Αλέξανδρος! εἶπε. 'Ο 'Αλέ-
ξανδρος!

Πόσο τὸν ἀγαποῦσε! Πόσο ἦταν ἔ-
τοιμος νά δώσῃ τὴ ζωὴ του πρὸς χάρι
του.

— 'Αχ, πότε νά μεγαλώσω, συλλογι-
ζοῦνταν, νά πάω κι' ἐγὼ στὸν πόλεμο,
μὲ ἀρχηγὸ τὸν 'Αλέξανδρο, ν' ἀντρα-
γαθίσω, νά δοξάσω κι' ἐγὼ ὅσο μπο-
ρῶ τὴν πατρίδα!

Ζύγωσε δεξιὰ τὴ συντροφιά τοῦ 'Α-
λέξανδρου. 'Ολοι οἱ φίλοι τοῦ ξανθοῦ
βασιλοπούλου ἦταν ἐκεῖ· τώρα ὁ Στέ-
φανος τοὺς διέκρινε καθαρά ἕναν
ἕνα: Οἱ δυὸ γυιοὶ τοῦ Παρμενίωνα, ὁ
ἀλαζονικός Φιλώτας κι' ὁ γενναῖος Νι-
κάνωρ, ὁ σιωπηλὸς Πτολεμαῖος, ὁ ἀ-
φωσιωμένος Περδίκας, ὁ πιστὸς Κρα-
τερὸς, ὁ ὀρμητικὸς Κλεῖτος, πού τὸν
ἔλεγαν 'Αράπη, ἐπειδὴ ἦταν πολὺ με-
λαχροινός.

'Ολοι ἦταν ὠραῖοι, μὰ ἀπ' ὅλους
ὠραιότερος ἦταν ἕνας λιγνὸς νέος, μὲ
κάτασπρο δέρμα, μὲ μαῦρα ἀλαφίσια
μάτια. 'Εγερνε κι' αὐτὸς τὸ κεφάλι
του ἀριστερά, σὰ νῆθελε νά μοιάσῃ
τοῦ 'Αλέξανδρου. Φοροῦσε φαρδεῖα ἀ-
σημένια ζώνη, ὅπου κρέμουνταν ἕνα
ὠραῖο σπαθί μὲ χρυσὴ σκαλισμένη λα-
βή. Πήγαινε τώρα πλάι στὸν 'Αλέ-
ξανδρο καὶ τὸν κρατοῦσε τρυφερά ἀπο
τὸ χέρι.

— 'Ο 'Ηφαιστῶνι συλλογίστηκε ὁ
Στέφανος μὲ θαυμασμό. Τί ὠραῖος
πού εἶναι! Καὶ πόσο τὸν ἀγαπᾷ ὁ 'Α-
λέξανδρος! Εἶναι ὁ καλύτερός του φί-
λος.

Τὴ στιγμή ἐκείνη στράφηκε ὁ 'Αλέ-
ξανδρος, κοίταξε γύρω καὶ φώναξε μὲ
δυνατὴ φωνή:

— 'Ακόμα δὲν ἦρθε τὸ περίφημο
αὐτὸ ἀγριάλογο; 'Ακόμα;

Τὸ μάτι του πήρε τὸν Στέφανο.
— Καλῶς τὸ μικρούλη μου ἀδερφὸ!
εἶπε γελώντας. 'Ηρθες ν' ἀγωνιστῇς
κι' ἐσύ;

'Ο Στέφανος κοκκίνισε. 'Εκαμε κάτι
ν' ἀποκριθῇ, μὰ δὲν μπόρεσε νά μιλή-
σῃ ἀπὸ τὴ συγκίνησί του. 'Ο 'Αλέξαν-
δρος τὸν ἔλεγε «ἀδερφός», γιατί εἶχαν
βυζάξει τὸ ἴδιο γάλα. 'Ηταν ὁμογά-
λακτοι ἀδερφοί. 'Η μητέρα τοῦ Στε-
φάνου, ἡ καλὴ 'Ελπινίκη, εἶχε παρο-
σταθῇ μαμμὴ στὴ βασιλισσά 'Ολυμ-
πιάδα, τὴ βραδιά πού γεννοῦσε· κι'
αὐτὴ εἶχε βυζάξει τὸν 'Αλέξανδρο καὶ
τὸν ἀγαποῦσε σάν παιδί της.

— Βύζαξαν τὸ ἴδιο γάλα, ἔλεγε κά-
ποτε μὲ περηφάνεια. Μακάρι νά τοῦ
μοιάσῃ ὁ γυιὸς μου!

Κ ε φ. 4.

Κόντευε πιά μεσημέρι. 'Ο Φίλιππος
σηκώθηκε ἀπότομα ἀπὸ τὸν πέτρινο
θρόνο πού κάθονταν· φαίνονταν θυ-
μωμένος.

— Δὲν ἔχουμε καιρὸ νά χάνουμε,
εἶπε. 'Εχουμε κι' ἄλλες δουλειές. Σή-
μερα περιμένω τοὺς πρέσβεις τῶν
Περσῶν μεθαῦριο φεύγω γιὰ τὸν πό-
λεμο. Δὲν μπορῶ νά κάθουμαι ἐδῶ
τόσην ὥρα καὶ νά περιμένω ἕνα πα-
λιάλογο! Νὰ τρέξῃ ἕνας νά τὸ φέρῃ
εὐθύς.

Δὲν εἶχε ἀποτελειώσει τὰ λόγια του
κι' ἀκούστηκε δυνατὸ χλιμίντρισμα.

Τρεῖς ἄντρες φάνηκαν νά
κρατοῦν ἀπὸ τὸ χαλινάρι ἕ-
να ἀγριευμένο ἄλογο. 'Ολοι
τινάχτηκαν ξαφνισμένοι.

Στέφανε! Στέφανε! φώναξε ὁ φιλόσοφος
σηκώνοντας τὸ ραβδί του.

Ποτὲ δὲν εἶχαν δεῖ ἕνα τόσο θαυμαστὸ
περήφανο ἄλογο. Γιγάντειο, κατάμαυ-
ρο, μὲ μιὰ ἀσπρη βοῦλλα στὸ μέτωπο,
σάν ἀστρα. Τὰ ρουθούνια του, θαρ-
ρεῖς, πετοῦσαν φλόγες, περπατοῦσε
ἀργά, καμαρωτά, κι' ὡς ἀπῆκε μέσα
στὸ γυμναστήριο κι' εἶδε τοὺς ἀνθρώ-
πους, χλιμίντρισε ὁλοθυμὸ καὶ γρη-
γορίφει τὸ βῆμα του.

Μοῦ ἀρέσει! ψιθύρισε ὁ 'Αλέξαν-
δρος κοιτάζοντας μὲ λαχτάρα τὸ πε-
ρήφανο ζῶο.

— Ποῖος θὰ τὸ καθάλλησῃ πρῶτος;
ρώτησε ὁ Φίλιππος κοιτάζοντας εἰρω-
νικά τοὺς στρατηγοὺς του.

Μὰ οἱ σύντροφοι σιωποῦσαν. 'Οσο
κι' ἂν ἦταν παλληκάρια, μιὰ στιγμή
δείλιασαν.

«Αὐτὸ δὲν εἶναι ἄλογο, εἶναι θε-
ριό!» συλλογίζονται.

— Καίνεας; ρώτησε πάλι ὁ Φίλιπ-
πος κοιτάζοντας περιπαιχτικά τοὺς
συντρόφους του. Καίνεας;

'Ο γέρο 'Αντίπατρος ἔκαμε ἕνα
βῆμα.

— Εἶμαι γέρος, εἶπε, δὲν μπορῶ νά
παραβῶ μὲ τοὺς νεώτερούς μου. 'Ο-
μως μὲ τὴν ἀδεία σου, βασιλιά μου,
θὰ δοκιμάσω.

Μὰ ὁ Νέαρχος τότε πετάχτηκε:

— 'Οχι, εἶπε, δὲν εἶναι ὠστὸ νά σὲ
ἀφήσουμε, στρατηγέ μου. 'Εμεῖς εἴμα-
στε νεώτεροι, μὴ μᾶς ντροπιάσῃς.
Ζητῶ τὴν ἀδεία νά δοκιμάσω πρῶτος
ἐγὼ νά καθάλλω τὸ ἀγριο αὐτὸ
θεριό.

— 'Εγὼ! φώναξε τότε κι' ὁ 'Αντίγο-
νος ὁ «Κύκλωπας».

— 'Εγὼ! φώναξε κι' ὁ ἀρχηγὸς τῶν
Θρακῶν, ὁ φοβερὸς ἀκοντιστῆς Σιτάλ-
κης. 'Ηταν πανύψηλος, μὲ κόκκινα γέ-
νεια καὶ μακριὰ γερτὰ μουστάκια.
Κανένας δὲν μπορούσε νά τοῦ ἀντι-
σταθῇ στὸ πάλεμα· τόσο δυνατὸς ἦταν,
πού μιὰ φορὰ ἀλειψε μιὰ στρογγυλὴ
πέτρα μὲ λάδι, στάθηκε ἀπάνω καὶ
κανένας δὲν μπορούσε νά τὸν μετακι-
νήσῃ.

— 'Εγὼ! φώναξε κι' ὁ Κάλας, περί-
φημος καθάλλαρης ἀπὸ τὴ Θεσσαλία.

'Ο Φίλιππος τὸν εἶχε διορίσει ἱππάρχο,
ἀρχηγὸ τοῦ μακεδονικοῦ ἱππικοῦ· τό-
σο πολὺ κυριαρχοῦσε τὸ ἄλογο, πού
τὸν ἔλεγαν «Κένταυρο» *.

— Μὴ μαλώνετε! εἶπε γελώντας ὁ
Φίλιππος. Θὰ ρίξουμε κλῆρο.

Τὸ ἄλογο ὥστόσο, ὁ φοβερὸς Βου-
κεφάλας, εἶχε σταθῇ μπροστά ἀπὸ
τοὺς στρατηγοὺς καὶ χτυποῦσε δυνα-
τὰ τὴ γῆς μὲ τὸ πόδι του, σὰ νά τοὺς
προκαλοῦσε.

'Ερριξε ὁ Φίλιππος τοὺς κλήρους σὲ
μιὰ περικεφαλαία. Στράφηκε γύρω,
διέκρινε τὸν Στέφανο πού στέκονταν
τώρα δίπλα στὸν πατέρα του.

— Στέφανε, φώναξε, εἰς ἐδῶ!

'Ο Στέφανος ἔτρεξε.

— Βάλε τὸ χέρι σου καὶ βγάλε ἕνα
κλῆρο.

'Ο Στέφανος βύθισε τὸ χέρι του
στὴν περικεφαλαία κι' ἔβγαλε ἕνα κλῆ-
ρο.

— Διάδασε! εἶπε ὁ βασιλιάς.

'Ο Στέφανος ἀνοίξε τὸν κλῆρο, διά-
δασε:

— Νέαρχος! εἶπε μὲ δυνατὴ φωνή!
('Ακολουθεῖ)

* Κένταυρος λέετο οἱ Κένταυροι. Ἄνθρωποι μετὰ
καὶ γόνατα, ἀπὸ τὴ μέση καὶ πάνω ἄνθρω-
ποι, ἀπὸ τὴ μέση καὶ κάτω ἄλογα.

МЕТЕОРА

και με τις διηγήσεις τους κάνουν ώστε ο νεώτερος γιός του ήγμελνα αυτού, παιδί ακόμα, ο δημοφους, ελσλθής και φυλόμενος Ραστικός (Rastko Rastimire), με την πρόφασι πώς βγαίνει σέ κυνήγι, νά παρατήση τό πατρικό βασιλικό σπίτι, γιά νάρθη νά μονάση στο "Άγιον Όρος, με τόνωμα Σάββας.

Μά, όπως λέγει ο Ίδιος ο Μεγάλος Ζουμπάνος μοναχός, πληρώθηκε και γι' αυτόν η ρήσις της Γραφής: «Κανένας προσήτης στον τόπο του». Κι' αφιόνιζαν το μοναστήρι της Στουδενίκας τραβᾷ κι' αυτός, μετά ένα χρόνο, στο "Άγιον Όρος", όπου μαζί με το γιού του Ραστικό, πού σπώνεται και πηγαίνει επί τούτω στην Πόλι για να βγάλει το σκετικό χρυσόδολλο, γτίζει το σέρβικο μοναστήρι του "Αθω, όπου σε λίγο πεθαίνει προσεχόμενος μπροστά στην εικόνα της Παναγίας με κατάνυξι.

Τὸ μοναστήρι τοῦτο τοῦ Χιλιανταρίου ἀπέβη μὲ τὸν καιρὸν — ὅτι καὶ τὸ μοναστήρι τῶν Ἱερώων γιὰ τοὺς Ἱερεῖς — διὰ μονάχα τόπος ἀσκήσεως γιὰ τοὺς Σλαύους, ἀλλὰ καὶ φυτώριο σπουδῶν, ὅπου κείμενα, ἰδίως λειτουργικὰ καὶ ἀγιογραφικὰ, μεταφράζονται καὶ γίνονται κτῆμα ἑσσεὶ τοῦ σλαβικοῦ κόσμου.

Ὁ Μεγάλος αὐτὸς Ζουπάνος τῆς Σερβίας, πού τὰ δοῦτά του μετακοιίστηκαν ἀργότερα κι' ἀποτέθηκαν σὸ μοναστήρι του τῆς Στουδενίκας, μαζί με τὸ γυιὸ του Ραστικό, στάθηκαν οἱ πρῶτοι τῆς φιλομοναστικῆς παραδόσεως τοῦ σέρβικου βασιλικοῦ οἴκου.

«Έτσι κατά τὸν ΙΔ' αἰῶνα, ἄλλος βασιλικὸς βλαστός, ὁ κατὰ κόσμον Ἰωάννης Οὐρεσίς, γιὸς τοῦ Σέρβου βασιλιά καὶ χωροδеспότης τῆς Ἡπείρου καὶ Θεσσαλίας Συμεῶν τῶν Οὐρεσί, ποῦ ἐβούλετο κι' αὐτὸς εἰς τὸν Ἄθω ὡς μοναχὸς Ἰωάσαφ, θέλοντας νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τοῦς κατατρεγμένους, ποῦ συχνὰ ὑπόφεραν τότε ἀπὸ κούρασάρας τὰ μοναστήρια, καταφεύγει ἐπὶ τὴν Σκῆτην Στάγων (Καλαμπάκα), ὅπου ὁ πρῶτος τῆς Σκῆτης ἱερομόναχος Νεῖλος εἶχε χτίσῃ σὲ μετὰ τὴν τέσσερες ἐκκλησιᾶς, ποῦ σιγά-σιγά εἶχαν προαχθῇ εἰς μοναστηράκια.

ΕΙς αὐτὸν τὸν καιρὸν καὶ ὁ Ἅγιος Ἀθανάσιος ὁ Με-
τεωροίτης, φιλοδοξῶντας νὰ γίνῃ γιὰ τὰ Μετέωρα ὁτι
ὁ διωκτικὸς τοῦ Ἁγίου Ἀθανάσιου γιὰ τὸν Ἀθῶ, ἀπεβαί-
νει μαζὶ μὲ τὸν πνευματικὸν τοῦ πατέρα Γρηγόριο πρῶτα
στὸ ναὸ τῶν Ταξιαρχῶν, τοῦ Στύλου Βράχου (σήμερα τοῦ
Ἁγίου Πηλίου), καὶ ἀσθενέστερα τὸν Πλατύλιθον (τοῦ
κυρίως Μετεώρου), ὅπου χτίζει τὴ Μονὴ τῆς Μεταμορφώ-
σεως τοῦ Παναγίου καὶ ὅπου σὲ λίγο ἔσχεται καὶ κα-
ταρτίζει ὁ ναὸς καὶ τὸν ἀνακατασκευάζει Στῆς προσηπίας
μεταγωγῆς τῶν νεφῶν καὶ ἀσθενέστερα τοῦ Ἁγ. Ἀθα-
νασίου τοῦ Μετεωροίτου.

4. Επί της όψουσας τοῦ τελευτήσαντος μοναχοῦ ἡ Μονή, γὰρ ἐκ τῆς ἐκείνῃ προστάσεως τῶν Σεβαστῶν γιγνομένην καὶ τὴν τιμὴν αὐτοῦ τῆς ταπεινοφροσύνης γενομένην πλέον ἀπὸ τὸν πρῶτον τῆς Στιγῆς ἀποκαταστάσει, καὶ ἡ ἐξοχωτέρα τῶν Μετεώρων.

Στρατῆς Δούκας
(Ἀκολουθεῖ)

Κλεισμένος μέσα στις εύρυχωρες αίθουσες τῶν ὑποδοχῶν τους, τίς ἄλλοτε πολυτελέστατες, μέ τοὺς πολυχρώμους ἀνατολικοὺς τάπητες καί τοὺς τεράστιους κρεμαστοὺς πολυελαίους τῶν, μέσα στή μοναστική σιγή καί τὴν ἀταραξία, ἐνῶ ἐξῶ ἀκούα νὰ ὠρῶνται σὰ θηρία μέσα στή σκοτεινὴ νύχτα αἱ γεμερινοὶ ἀνεμοί, κοιτώντας ὅλη τὴ μέρα ἀπὸ τὸ παράθυρό μου τὴν πυκνὴ δούχλη νὰ σπκῶνεται ἀπειλητικὴ καὶ νὰ πέφτι, συνάπτοντας φανταστικές μάχες πῶς-πῶς στοὺς μαυρωποὺς βράχους, τὰ σύννεφα νὰ κατεβαίνουν γαμπλά καὶ μεῖς σὺν ἀρπαγμένοι ἀπὸ μιὰ φανταστικὴ αἰώρα ν' ἀνεβαινουμε πάνω ἀπὸ τὰ σύννεφα, ἔτσι πὺν ν' αὐξάνη τὸ φυσικὸ γῆος κι' ἡ ἀσυναρτησία πὺν μετ' ἐρίπτε διαδοχικὰ ἀπὸ τὴν ἔκστασι στὴ ζάλη, ἀρχισα νὰ καταλαθῶν κατὶ ἀπὸ τὸ κάποτε ἀληθινὸ αὐτὸ θαῦμα τῶν Μετεώρων, πὺν σιγὰ-σιγὰ οἰσνεύει μαζί μέ τὴ ζωὴ τῶν Μοναστηριῶν του.

Γιατί ὅσο κι' ἂν παραμένουν ἀμετάβλητοι πάντα, κι' αἰῶνιοι, οἱ φυσικοὶ παράγοντες τῆς κατασληκτικῆς καὶ παράδοξης αὐτῆς σκηνοθεσίας, λείπει πῶς ὁ κύριος παράγων τοῦ θαύματος: ὁ ἄνθρωπος.

Αὐτός, πού ἄλλοτε, οἰστροληπτημένος ἀπὸ τὸ θρησκευτικό πάθος ὡς τοὺς ἀθάτους αὐτοὺς γκρεμοὺς τῶν δρυῶν, γιὰ νὰ σηκώσῃ πᾶν τοὺς παλάτια καὶ ναοὺς βασιλικῶν, ἔβουε ἔγκαταλείποντας τὰ πάντα σὲ μιὰ μόνωσι πένθιμῃ καὶ ἐξολιτικῇ. Μονάχα πιά ἡ τέχνη, καὶ ὅ,τι σοῦ θυμίζει ἀκόμα ἐκεῖνον, πού ἄλλοτε ὑπῆρχε καὶ δημιουργοῦσε, σοῦ ἡμερώνει λίγο τὴν ψυχὴ καὶ χρειάζεται πολὺ διάθεσις τῆς φαντασίας γιὰ νὰ ἀναπληρῇ κανεὶς ἀπὸ τὰ λίγα ἀπομεινάρια τῆς γραμμῆς πού ὁ χρόνος ἥρᾳσε.

Τὰ Μετέωρα, αὐτοὶ οἱ κατάκρημνοι μαυρωποὶ ὄγκοι, πού σάν πελώρια «Μενγί» σηκώνονται φοβεροὶ περὶ τὰ τριακόσια μέτρα ἀπὸ τὴ θεσσαλική πεδ.άδα, κατὰ τὴν ἐξοδὸ τοῦ Πηνειοῦ κοντὰ στὴν Καλαμπάκα, πέρασαν σχεδὸν ἀπαραστήτητα καὶ ἀνιμνόμενα ἀπὸ τὴν φοβιοσύνη.

Ἡ ἱστορία τους, στενά συνφασσμένη με τὴν ἱστορία τοῦ Ἰσθμοῦ καὶ τῆς φιλομοναστικῆς παράδοσι τῶν Σλαβῶν τότε χωροθεσποτῶν τῆς Θεσσαλίας, ἀρχίζει κατὰ τὸν 18^ο αἰῶνα.

Τότε παρουσιάζεται για πρώτη φορά σε τούτη την περιφέρεια μία μικρή μοναστική οργάνωση, στην αρχή σπιλαιοδιαίτη, που αινά-αινά οργανώνεται στη Σκήτη Στα-

γών, τὴ σημερινή Καλαμπάκη, καὶ
χρησιμοποίησε ὡς Κωδικὸ τοῦ τοῦ
τοῦ μακροῦ ἐκκλησιαστικοῦ τῆς Διοικήσεως
παρὰ τὸ Καστράκι.

Κατά τους καρούς αυτούς επίσης — και συγκεκριμένα πρί το τέλος τοῦ 18' αἵματος — Ἄγ. οὐκ ἔτις κινουνοῖ, ποὺ γερζοῦν γιὰ ζῆτα, ἐπισκέπτονται τῆς αὐτῆς τοῦ Μεγάλου Ζουπᾶνου τῆς Σερβίας, Στεφάνου Νεμάγια.

και με τις διηγήσεις τους κάνουν ώστε ο νεώτερος γιός του ήγμελνα αυτού, παιδί ακόμα, ο δημοφους, ελσλθής και φυλόμενος Ραστικός (Rastko Rastimire), με την πρόφασι πώς βγαίνει σέ κυνήγι, νά παρατήση τό πατρικό βασιλικό σπίτι, γιά νάρη νά μονάση στο "Άγιον Όρος, με τόνωμα Σάββας.

Ἀμέσως κατόπιν ὁ πατέρας του, ὁ Μεγάλος Νεμάρια, ἀφοῦ πρῶτα μπροστά στή σύνοδο, πού συγκροτήθηκε τὸ Μάρτυρ τοῦ 1196, αὐτοθέλητα παραιτήθηκε ἀπὸ τὸ θρόνο του, φορὰ τὸ καλογερίκι ῥάσο καὶ μὲ τήνοια μοναχὸς Συμεὼν ἀποτραβιέται, στὴν ἀρχή, σὺ μὲ μοναστήρι πού εἶχε χτίσει ὁ ἴδιος τῆς Στουδενίκας, ἐνῶ ἡ γυναῖκα του Ἄννα, ὡς μοναχή Ἀναστασία, μπαίνει στὸ μοναστήρι τοῦ Ράε.

Μά, όπως λέγει ο Ίδιος ο Μεγάλος Ζουμπάνος μοναχός, πληρώθηκε και γι' αυτόν η ρήσις της Γραφής: «Κανένας προσήτης στον τόπο του». Κι' αφιόνιζαν το μοναστήρι της Στουδενίκας τραβᾷ κι' αυτός, μετά ένα χρόνο, στο "Άγιον Όρος", όπου μαζί με το γιού του Ραστικό, πού σπώνεται και πηγαίνει επί τούτω στην Πόλι για να βγάλει το σκετικό χρυσόδολλο, γτίζει το σέρβικο μοναστήρι του "Αθω, όπου σε λίγο πεθαίνει προσεχόμενος μπροστά στην εικόνα της Παναγίας με κατάνυξι.

Τὸ μοναστήρι τοῦτο τοῦ Χιλιανταρίου ἀπέβη μὲ τὸν καιρὸν — ὅτι καὶ τὸ μοναστήρι τῶν Ἱερώων γιὰ τοὺς Ἱερεῖς — διὰ μονάχα τόπος ἀσκήσεως γιὰ τοὺς Σλαῦους, ἀλλὰ καὶ φυτώριο σπουδῶν, ὅπου κείμενα, ἰδίως λειτουργικά καὶ ἀγιογραφικά, μεταφράζονται καὶ γίνονται κτῆμα ἑσσεὶ τοῦ σλαβικοῦ κόσμου.

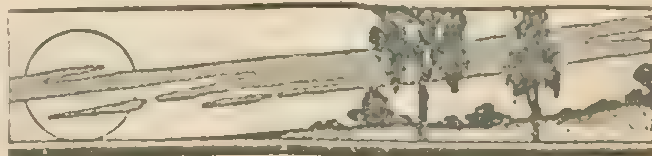
Ὁ Μεγάλος αὐτὸς Ζουπάνος τῆς Σερβίας, πού τὰ δοῦτά του μετακοιίστηκαν ἀργότερα κι' ἀποτέθηκαν σὸ μοναστήρι του τῆς Στουδενίκας, μαζί με τὸ γυιὸ του Ραστικό, στάθηκαν οἱ πρῶτοι τῆς φιλομοναστικῆς παραδόσεως τοῦ σέρβικου βασιλικοῦ οἴκου.

«Έτσι κατά τὸν ΙΔ' αἰῶνα, ἄλλος βασιλικὸς βλαστός, ὁ κατὰ κόσμον Ἰωάννης Οὐρεσίς, γιὸς τοῦ Σέρβου βασιλιά καὶ χωροδеспότης τῆς Ἡπείρου καὶ Θεσσαλίας Συμεῶν τῶν Οὐρεσί, ποῦ ἐβούλετο κι' αὐτὸς εἰς τὸν Ἄθω ὡς μοναχὸς Ἰωάσαφ, θέλοντας νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τοῦς κατατρεγμένους, ποῦ συχνὰ ὑπόφεραν τότε ἀπὸ κούρασάρας τὰ μοναστήρια, καταφεύγει ἐπὶ τὴν Σκῆτην Στάγων (Καλαμπάκα), ὅπου ὁ πρῶτος τῆς Σκῆτης ἱερομόναχος Νεῖλος εἶχε χτίσῃ σὲ μετὰ τὴν τέσσερες ἐκκλησιᾶς, ποῦ σιγά-σιγά εἶχαν προαχθῇ εἰς μοναστηράκια.

ΕΙς αὐτὸν τὸν καιρὸν καὶ ὁ Ἅγιος Ἀθανάσιος ὁ Με-
τεωροίτης, φιλοδοξῶντας νὰ γίνῃ γιὰ τὰ Μετέωρα ὁτι
ὁ διωκτικὸς τοῦ Ἁγίου Ἀθανάσιου γιὰ τὸν Ἀθῶ, ἀπεβαί-
νει μαζὶ μὲ τὸν πνευματικὸν τοῦ πατέρα Γρηγόριο πρῶτα
στὸ ναὸ τῶν Ταξιαρχῶν, τοῦ Στύλου Βράχου (σήμερα τοῦ
Ἁγίου Πνεύματος) καὶ ἀσθενέστερα τὸν Πλατύλιθον (τοῦ
κυρίως Μετεώρου), ὅπου χτίζει τὴ Μονὴ τῆς Μεταμορφώ-
σεως τοῦ Παναγίου καὶ ὅπου σὲ λίγο ἔσχεται καὶ κα-
ταρτὴν ὁ ναὸς καὶ τὸν ἀνακατασκευάζει διὰ τὴν προσηλυτι-
στικὴν ἑκκλήσιαν καὶ ὁ ἀσθενὴς κατὸ τὸν Ἅγ. Ἀθανά-
σιον, τὸς Μετεωροίτης.

4. Επί της όψουσας τοῦ τελευτήσαντος μοναχοῦ ἡ Μονή, γὰρ ἐκ τῆς ἐκείνῃ προστάσεως τῶν Σεβαστῶν γιγνομένην καὶ τὴν τιμὴν αὐτοῦ τῆς ταπεινοφροσύνης γενομένην πλέον ἀπὸ τὸν πρῶτον τῆς Στιγῆς ἀποκαταστάσει, καὶ ἡ ἐξοχωτέρα τῶν Μετεώρων.

Στρατῆς Δούκας
(Ἀκολουθεῖ)

ΜΕ ΤΟ ΝΙΚΗΦΟΡΟ ΦΩΚΑ

ὑμῶ : Μ. ΑΝ.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Σὰ στρατιῶτες ποὺ πολεμοῦν κάτω ἀπὸ τὸ ἴδιο φλάμπουρο κι' ἔχουν ἀντίκρου τους τὸν ἴδιο κοινὸ ὄχτρο.

Δυνάμωσε ὁ ἀγέρας· τὰ σκινιά σφύριζαν. Ὁ δρόμινας, κλίνοντας στὸ ἕνα πλευρὸ, ἔτρεχε, πεδοῦσε τὸ κύμα καὶ πάλι ἔτρεχε... μὲ τέτοια ξενουσιὰ, θαρρεῖς... σὺν καλληκαρόπουλο ποὺ γυρνᾷ στυγερὰ φόρους, μὲ τὰ χέρια στὶς τσέπες σφυρολογώντας.

...

Ὁ Γρηγόρης βυθίστηκε πάλι στὴ θύμησή του...

Τώρα εἶδε μπροστά του τὸ ἀρχοντικὸ τῆς Χρυσοθέργαινας. Ἐκεῖ τρέξιμε μὲ τὴν ἐξουσία ἀπὸ τὴν κυρὰ Σταύραινα. Εἶχε ἀρχίσει πιά νὰ ξεμερώνει. Καὶ μ' ὄλο ποὺ τὰ βαρεῖα μαῦρα σύννεφα σκέπαζαν ὁλότελα τὸν οὐρανὸ, τὰ σπῖτια, τὰ δέντρα μὲ τὴν ἐξουσία... ἕνα θαμπὸ φῶς. Οἱ περιθολάρηδες κουβαλοῦσαν τὰ λαχανικά τους στὴν ἀγορὰ μέσα σὲ χοντρά κάρρα.

Μὴν πῆτε τίποτε στὴ μητέρα μου, εἶπε ὁ Μιχαήλ... Ἀκούτε; Ὅτε λέξη γιὰ τὴν ὑπόσχεσή ποὺ μᾶς ἔδωσε ὁ Φωκᾶς νὰ μᾶς πάρη μαζί του.

Καὶ βέβαια, πρόσθεσε ἡ Δημήτρης... Ἀς ἀφήσουμε τὸν πατέρα νὰ τὴν προετοιμάσει... Μὰ τὸ καλύτερο θαρρῶ πῶς εἶναι ν' ἀναλάβει ἐσὺ ὁ ἴδιος, Μιχαήλ, αὐτὴ τὴ δουλειά.

Ἡ Χρυσοθέργαινα κοιμώταν ἀκόμα. Μὰ μὲ τὴν ἐξουσία τὴν τρέχει σηκώθηκε εὐτὺς ἀπὸ τὸ κρεβάτι.

Ἔτσι μᾶς ἀφίνει, λοιπὸν, εἶπε στὸ Γρηγόρη. Κοίταξε αὐτὰ ποὺ θὰ σοῦ παραγγεῖλω... Πές, πῶς σοῦ τὰ λέει ἡ μάνα σου... Θέλω νὰ μαθαίνω συχνὰ ποὺ βρίσκεσαι καὶ τί κάνεις... Ἐσεῖς, οἱ νιούταικοι, ξεχνᾶτε γρήγορα... μὰ, νὰ τὸ ξέρης, ἔχω τόσες γνωριμίες στὴ βασιλεύουσα ποὺ δὲ θὰ σοῦ βγῇ σὲ καλὸ... Γιατί θὰ στείλω σ' ὁλοὺς μήνυμα κι' αἶμα σὲ βλέπουν θὰ λένε: «Νά, ἕνας ποὺ ξεχνᾷ τὸν φίλου του καὶ τὴ μάνα του...». Ἐλα δὲ... ποὺ εἶναι ἡ τσέπη σου;

Ἐδῶ... εἶπε ὁ Γρηγόρης καὶ σίμωσε χαμογελώντας.

Ἡ Χρυσοθέργαινα καταπίσθηκε νὰ χῶσε μέσα ἕνα μεγάλο σακκούλι γεμάτο χρήματα. Θέλησε νὰ τραβηχθῇ...

Τί κάνει λέει; εἶπε κείνη καὶ μάζεψε τὰ φρούδια. Ἀρνιέσαι; Δεύτερος λόγος δὲ μοῦ χρειάζεται. Ὡστε, σὰ νὰ ποῦμε, ἀν δὲν εἶχε χρήματα ὁ Μιχαήλ καὶ βρισκότανε σὲ ὥρα ἀνάγκης κι' εἶχε ἐσὺ, δὲ θὰ τὸ θαρροῦσε καὶ θόλου ὑποχρέωσή σου νὰ τὰ μοιραστῇς μαζί του, ἔ; Τέτοιος εἶσαι;

— Ὁχι, γιὰ τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, διαμαρτυρήθηκε ὁ Γρηγόρης ἔντονα.

— Τότες λοιπὸν πάψε τ' ἀνόητα καμώματα... Πῶς μᾶς πήρες; Ἐσὺ μονάχα ἔχεις φιλότιμο μαθές καὶ κανένας ἄλλος;

Τὰ μάτια του γέμισαν δάκρυα, μὰ δὲν ντράπηκε καθόλου. Τέτοια ἦταν ἡ ἀγαθότητά καὶ ἡ εὐγένεια τῆς νυναικάς αὐτῆς καὶ μὲ τέτοιο τρόπο φανερωνότανε ποὺ σὲ σκλάβωνε καὶ σὲ συγκινοῦσε μακάρι νάχες καρδιά ἀπὸ πέτρα.

Πῆρε τὸ χέρι της καὶ τὸ φίλησε, ἔτσι δπως θὰ φιλοῦσε τὸ χέρι τῆς μάνας του.

— Πήγαινε στὸ καλὸ καὶ στὴν εὐκή μου.

Ἐνῶστερα πρόσθεσε:

— Κι' ὅσο γιὰ τὸν Ἀθανάσιο, μὴν ἔχεις ἔγνοια.

— Δὲν ἀφίνεις, μητέρα, κάτι νὰ τοῦ ὑποσχεθῶ κι' ἐγώ; ρώτησε ὁ Μιχαήλ γελώντας.

— Ὡ! γιὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ εἰμαι πιά ἥσυχος... Τρεῖς μοῦ δώσανε τὸ λόγο τους.

— Ἐγώ, ὁ Μιχαήλ καὶ ποῖος ἄλλος; ρώτησε ἡ Χρυσοθέργαινα.

— Ἡ Νανώ, εἶπε ὁ Γρηγόρης σοβαρά.

— Ἡ Νανώ! Κοίταξε πῶς τὸ λέει! Μᾶς πρόλαβε μάλιστα ἡ εὐγένειά της καὶ φυσικὰ ἡ ὑπόσχεσή της ἀξίζει περισσότερο. Ἀκούς ἐκεῖ!

— Ἐγὼ τὸ ἴδιο σὰς εὐχαριστῶ ὁλοῦς.

— Εἶναι ἀνάγκη ἀράγε νὰ βεβαιώσωμε κάθε φορὰ πῶς θὰ κάμωμε τὸ χρέος μας; ἀπόρησε ὁ Δημήτρης.

— Μπράβο, μίλησες σωστότερα ἀπ' ὅλους, ἀνηψιέ, εἶπε ἡ Χρυσοθέργαινα καὶ τὸν χτύπησε στὸν ὦμο. Ὅλα αὐτὰ εἶναι λόγια... καὶ τὰ λόγια ξε-

θαριάζουν τὴν πράξη ἀντὶ νὰ τὴ στολίζουν. Ὁ ἀντρας μου ὁ μακαρίτης ἔλεγε συχνά: Ἡ καλὴ πραγματεία δὲ χρειάζεται σύσταση.

Τὸν Ἀθανάσιο τὸν εἶχαν εἰδοποιήσει κιόλας κι' ἔτσι, ὅταν πῆγαν, τὸν βρῆκανε ἀνακαθισμένον στὸ κρεβάτι του νὰ περιμένει.

— Σταθῆτε ἀπ' ἐξῶ... Θὰ μπῶ μόνος μου, εἶπε ὁ Γρηγόρης στοὺς φίλους του.

Μόλις τὸν εἶδε ὁ Ἀθανάσιος τοῦ ἔκαμε νεῦμα νὰ πλησιάσει. Ὁ Γρηγόρης γονάτισε μπροστά του. Ἐκεῖνος ἀπλώσε τὸ χέρι πάνω στὸ κεφάλι του. Μιλοῦσε σιγὰ τραυλίζοντας, μὰ ἀνάμεσα στὰ λόγια ποὺ εἶπε, ὁ Γρηγόρης κατάφερε νὰ διακρίνῃ καθαρά:

«Ἡ Καππαδοκία... Ὁ πύργος... Τὸ προγονικὸ χρέος...».

Τὸν φίλησε ἔνῶστερα καὶ τοῦδωκε τὴν εὐχή του. Φαινότανε ὁλότελα ἐξαντλημένος ἀπὸ τὴ συγκίνηση. Δυὸ χοντρά δάκρυα ξεκίνησαν ἀπὸ τὶς γωνιὲς τῶν ματιῶν του καὶ κύλησαν ἀργὰ στὰ γρονθικά του μάγουλα.

Ἡ Χρυσοθέργαινα ἀνοιξε τὴν πόρτα καὶ μπήκε στὴν κάμαρα.

— Πήγαινε τώρα, εἶπε στὸ Γρηγόρη. Ἡ συγκίνηση τούτη εἶναι πάνω ἀπὸ τὶς δυνάμεις του.

Ἐπρεπε νὰ ξαναγυρίσουν στὸ σπῖτι τοῦ Πρωτοσπαθάρη. Στὸς δρόμους ἡ κίνηση ἦταν ζωηρή, παρ' ὅλο ποὺ ὁ ἥλιος δὲν εἶχε ἀνατελεῖ ἀκόμη. Παντοῦ συζητοῦσαν γιὰ τὸ θάνατο τοῦ βασιλιά. Πολλοὶ καλόγεροι ἀνεβοκατέβαιναν κατσοῦρηδες λοξοκοιτάζοντας τοὺς διαβάτες.

Ὁ κύρ Γρηγόρης περιδιάβαζε στὸ περιβόλι. Πάντα σηκώνονταν πρωὶ κι' ἔκανε ἕναν περίπατο ἀνάμεσα στὶς βοαγιές μὲ τὰ πολύτιμα λουλούδια του. Ἐκεῖ τὸν βρῆκανε καὶ τώρα...

Τὰ λόγια του θὰ τὰ θυμάται πάντα...

— Κοιμᾶ, τοῦ εἶπε, εἶσαι πολὺ τυχερός. Ἄλλοι γιὰ νὰ φτάσουνε στὸ σημεῖο ποὺ βρίσκεσαι τώρα κοπιάσανε πολὺ... Ἐνας πιστὸς δούλος σ' ἀρπάξε μὲσα ἀπὸ τὴ σφαγὴ μὲ κίνηση τῆς ζωῆς του... Ἐνας διαλεχτὸς ἀνθρώπος σ' ἀνέβρεψε καὶ σούδειξε τὸ δρόμο τῆς τιμῆς καὶ τοῦ γόους, ὁ πᾶτερ Εὐτύχιος. Καὶ τὰ παρὰ τῶν βασιλιάδων ἀκόμα θὰ τὸ λογαριαζαν καλοτυχία ἀν πετύχαιναν τέτοιο δάσκαλο... Καὶ πάλι, σὺν ἡρθεῖς ἐδῶ πέρας, βοήκεις φίλους καὶ προστάτες ποὺ σὲ βοήθησαν μ' ὅλη τους τὴν καρδιά... Μποροῦσε νᾶσαι ἕνας ἀγνωρῶς προσηράρης αὐτὴ τὴ στιγμή, τοιράκι κανενὸς χαρκᾶ νὰ ποῦμε, ἡ παραγιὰς πραγματευτὴ ποὺ δίνει καὶ λύνει τίς πραγματείες καὶ νοιάζεται τὰ μούλια καὶ τίς καμῆλες του... κι' εἶσαι ἀκόλουθος τοῦ πῶς δυνατοῦ ἀρχοντα τῆς αὐτοκρατορίας. Ὁ δρόμος εἶναι ἀνοιχτὸς μπροστά σου. Ἐμπόδια δὲ βλέπω κι' ἔτσι στὸ γένος σου εἶναι νὰ δειλὴς ὅλη σου τὴ δύναμη. Δὲ μπορεῖς νὰ πῆς μὲ κανένα τρόπο: «Ἄν οἱ περι-

Ἡ Χρυσοθέργαινα καταπίσθηκε νὰ τοῦ βάλῃ στὴν τσέπη ἕνα σακκούλι γεμάτο χρήματα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΟΙ ΗΡΩΕΣ ΤΟΥ 21

Ποία ήσαν τὰ ἡρωϊκὰ Ἑλληνόπουλα τῆς Ἐπαναστάσεως. — Ὁ μικρὸς Κολοκοτρώνης ποὺ καταπλήσσει. — Ὁ Μιαούλης ἐνδοξος πειρατὴς σὲ ἡλικία 17 ἐτῶν! — Ἐγίνε χιλιάρχος 18 ἐτῶν ὁ Γρίβας! — Ὁ Νοταρᾶς... στρατηγός, μόλις δεκαεννεαετῆς. — Δυὸ ἡρωϊκὰ κοριτσάκια: Μπουμπουλίνα καὶ Μαυρογένους! — Ὁ μονόχειρ Πετιμεζᾶς καὶ ὁ δεκαετρετῆς «καπετάνιος» Δ. Σαχτούρης. — Ὁ Ραζικότσικας καὶ ὁ Γ. Σαχτούρης.

Μιά ἀξιοπερίεργη διαπίστωση, τὴν ὁποία μπορεῖ νὰ κάμῃ κάθε Ἑλληνόπουλο ποὺ γνωρίζει τὴν δοξασιμένη ἱστορία τοῦ τόπου του, εἶναι ὅτι ὅλοι σχεδὸν οἱ ἡρώες τῆς Ἑλλην. Ἐπαναστάσεως ἦσαν προικισμένοι στὴν παιδική τους ἡλικία μὲ μιὰ πρώιμη ἰδιοφυΐα.

Ἡ χαρακτηριστικὴ αὐτὴ ἀλήθεια δὲν πρέπει, ὥστόσο, νὰ θεωρηθῇ ὡς ὅτι τὸ παράξενο καὶ ἀνεξήγητο.

Γιατί, ἔνα ἔργο τόσο τολμηρὸ καὶ μεγαλόπνοο στὴ σύλληψί του, ὡς τὴν Ἑλληνικὴ Ἐθνεγερσία, μόνο ἀπὸ μιὰ τέτοια νεολαία, προικισμένη μὲ πρώιμη ἰδιοφυΐα καὶ τόλμη, μπορούσε νὰ γίνῃ πραγματικότητα.

Ἄλλ' ὅς δοῦμε ποιοὶ ἦσαν οἱ ἡρώες ἐκεῖνοι τῆς Ἑλλ. Ἐπαναστάσεως, ποὺ ἔδειξαν στὰ παιδικὰ τους χρόνια δύναμι, πνεῦμα καὶ σθεναρότητα μεστωμένων ἀνθρώπων καὶ μεγάλων ἀνδρῶν.

Πολεμοῦσε σὲ ἡλικία 12 ἐτῶν...

Πρῶτος στὴ σειρά ἔρχεται ὁ ἐνδοξος στρατηλάτης καὶ ἀρχιστράτηγος τοῦ ἀγῶνος Θεόδωρος Κολοκοτρώνης.

Ὁ Κολοκοτρώνης ἀπὸ δέκα χρονῶν παιδί ἔδειξε ὅτι προωρίζετο γιὰ μεγάλους ἀθλοὺς στὴ ζωὴ του. Ἦταν ἐξαιρετικὰ ἔξυπνος, δυνατὸς καὶ ἀποφασιστικὸς. Καὶ δύσκολα μπορούσε κανεὶς νὰ πῇ ὅτι τὸ μικρὸ ἐκεῖνο πλάσμα μὲ τὴν παιδικὴ ἀρέλεια καὶ τὴν ἀλόγητα τῆς ἡλικίας του ἦταν ἓνα παιδί...

Οἱ συγχωριανοὶ του τὸν θαύμαζαν. Καὶ συχνὰ ἔλεγαν προφητικά:

— Τοῦτο τὸ παιδί θὰ γίνῃ μιὰ μέρα μεγάλος ἄνθρωπος!

Ἡ πρόρρησις τῶν αὐτῆ βγῆκε πολὺ σύντομα ἀληθινή. Σὲ ἡλικία δώδεκα ἐτῶν ὁ Κολοκοτρώνης πολέμησε, γιὰ πρώτη φορὰ ἐναντὶ τῶν ἐχθρῶν τῆς πατρίδος του, σῶζοντας ἀπὸ βέβαιο θάνατο τὴν οἰκογένειά του.

Σὲ ἡλικία 16 ἐτῶν ἀνέλαβε τὴν διοίκησι τῶν ἀρματωλῶν Λεονταρίου καὶ εἰκοσαετῆς πιά ἐκινούσε τὸν θαυμασμὸ ὄχι μόνο τῶν Ἑλλήνων συνανωνιστῶν του, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐχθρῶν του γιὰ τὰ ἀπαράμιλλα ἀνδραγαθήματά του.

Ὁ δεκαεπταετῆς πειρατὴς Μιαούλης

Ἐκπληκτικὸ φαινόμενο πρόωρου ἰδιοφυΐας ἀπετέλεσε καὶ ὁ ἐνδοξος ναυτικὸς τῶν θαλασσιῶν ἀγῶνων τοῦ Εἰκοσιένα Ἀνδρέας Μιαούλης.

Ἄν καὶ δὲν γνώριζε διόλου γράμματα, ὁ νεαρὸς Μιαούλης σὲ ἡλικία μόλις δέκα χρονῶν ἦταν προικισμένος μὲ μιὰ ὀξυτάτη ἀντίληψι καὶ κατεῖχε τὴν ναυτικὴ τέχνη ὅσο ἐλάχιστοι ἄνδρες ναυτικοί.

Γιγαντώσωμος καὶ μὲ ἀθλητικὸ πάθος, ὁ Μιαούλης σὲ ἡλικία 12 ἐ-

τῶν φαίνεταν ὁλόκληρος ἄνδρας... Ἄφοβος, ἀτρόμητος καὶ τολμηρὸς, ἦταν ἓνα πραγματικὸ ὑπερφυσικὸ παιδί...

Δωδεκαετῆς ἐταξίδευε σ' ὅλες τὶς θάλασσες τοῦ κόσμου μὲ τὸν πατέρα του, βοηθώντας τον ὄχι μόνο στὴν διακυβέρνησι τοῦ ἰδιοκτήτου πλοίου του, ἀλλὰ καὶ στὶς ἐμπορικὲς ἐπιχειρήσεις του.

Σὲ ἡλικία δὲ μόλις δεκαπεντὰ ἐτῶν ἐπιδόθηκε στὴν πειρατεία, ποὺ ἀποτελοῦσε τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τὴν ἀμυνα τῶν ἐπαναστατῶν ἐναντὶ τῶν πολυαριθμῶν ἐχθρῶν των, λαμβάνοντας μέρος στὶς μεγάλες ἐπιδρομὲς ποὺ γινόντανε τὴν ἐποχὴ ἐκείνη στὰ παράλια τοῦ Αἰγαίου, τῆς Συρίας καὶ τῆς Αἰγύπτου.

Ἐνα παιδί ποὺ δὲν φοβάται τὸν θάνατο!

Ὁ Θεοδωράκης Γρίβας, ἓνας ἀπὸ τοὺς πῖο γενναίους καὶ ἀτρόμητους ἡρώας τῶν πρώτων χρόνων τῆς Ἑλλην. Ἐπαναστάσεως, ὑπῆρξε κι' αὐτὸς ἓνα μεγαλοφυὲς παιδί.

Σὲ ἡλικία δὲ μόλις δεκαεπτὰ ἐτῶν ἀρματωλίκι ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ ἀπληρχηγοῦ Πανουργιά. Ὅταν δὲ κηρύχθηκε ἡ Ἐπανάστασις, ἔσπευσε νὰ μετάρχη σ' αὐτὴν ἀπ' τοὺς πρώτους, διορισθεὶς ἀπὸ τὴν Γερουσία τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος χιλιάρχος σὲ ἡλικία μόλις δεκαοκτῶ ἐτῶν!

Χαρακτηριστικώτατο τοῦ ἀφθαστοῦ πατριωτισμοῦ καὶ τῆς γενναιοφυΐας

Ὁ Ἀνδρέας Μιαούλης εἰς ἀνδρικήν ἡλικίαν.

τοῦ μικροῦ πολεμιστοῦ Γρίβα εἶναι καὶ τὸ ἀκόλουθο περιστατικόν:

Ὁ πατέρας τοῦ Θεοδωράκη Γρίβα, ὁ πολὺς Δράκος, ὀπηρετοῦσε στὴν αὐλὴ τοῦ Ἀλῆ πασᾶ ὡς ἐμπιστος ὑπεραπιστῆς του. Κάποτε λοιπὸν ὁ Ἀλῆς ζήτησε ἀπὸ τὸν Δράκο νὰ φέρῃ στὴν αὐλὴ τῶν Ἰωαννίνων καὶ τὸν μικρὸ γυιὸ τοῦ Θεοδωράκη, ποὺ ἦταν μόλις ἑνδεκα χρονῶν! Ὁ Δράκος παρήγγειλε στὸ γυιὸ τοῦ τὴν ἐπιθυμία τοῦ Ἀλῆ. Ὁ Θεοδωράκης ὁμως ἐγίνετο ἔξω φρενῶν:

— Νὰ προσκυνήσω τὸν Ἀλῆ; φώναξε. Ποτέ! Προτιμῶ νὰ πάρω τὰ βουνά...

Καὶ χωρὶς δισταγμὸ, ἐγκατέλειπεν ἀμέσως τὸ πατρικὸ τοῦ σπίτι καὶ κατέταγν στὸ ἐθελοντικὸ σῶμα τοῦ Ὀδυσσεὺς Ἀνδρούτσου.

Ὁ Ἀλῆ πασᾶς, δὶταν ἔμαθε τὴν προσβλητικὴ στάσι τοῦ νεαροῦ Θεοδωράκη, ἔστειλε ἀποσπάσματα Τουρκά-βανῶν νὰ τὸν συλλάβουν. Ὑστερα ἀπὸ λίγες μέρες ὁ ἐνδεκαετῆς Θεοδωράκης ὠδηγεῖτο πρὸ τοῦ τρομεροῦ Ἀλῆ πασᾶ, μαζὶ μὲ μερικοὺς ἄλλους ἀρματωλοὺς.

— Νὰ τοὺς τουφεκίσετε ἀμέσως! διέταξε ὁ αἰμοδόρος τύραννος. Καὶ πρῶτα ἀπ' ὅλους αὐτὸ τὸ παιδί ὁπαιδο ποὺ τόλμησε νὰ μοῦ σηκώσῃ κεφάλι!

Τὴν ὥρα ποὺ τὸ ἐκτελεστικὸ ἀπόσπασμα ὤψωνε τὰ ὅπλα νὰ πυροβολήσῃ, ὁ Θεοδωράκης ἔκρυψε τὸ πρόσωπό του μὲ τὴν κάπα του.

— Ὅχου, δευλὲ! κάγγασε ὁ Ἀλῆς. Τόσο πολὺ, λοιπὸν, φοβάσαι τὸν θάνατο;

— Δὲν εἶναι ποὺ φοδᾶμαι τὸν θάνατο, ἀπάντησε ὁ Θεοδωράκης ἀγέρωχα. Μὰ ντρέπουμε νὰ πεθάνω ἀπ' αὐτοὺς τοὺς γύφτους ἐδῶ — κι' ἔδειξε τοὺς στρατιώτες τοῦ ἐκτελεστικοῦ ἀποσπάσματος — ἀπ' τὴν νὰ βρῶ τὸν θάνατο ἐκεῖ ποὺ τὸν ζήτησα τόσες φορὲς μόνος!

Ὁ δεκαεννεαετῆς Νοταρᾶς... στρατηγός!

Ὁ Γιαννάκης Νοταρᾶς ὑπῆρξε κι' αὐτὸς ἓνα ὑπερφυσικὸ παιδί. Σὲ ἡλικία δεκαπέντε χρονῶν ἦταν τόσο ρωμαλέος καὶ ἀνδρείος, ὥστε δὲν μπορούσαν νὰ «παραβγοῦν» μαζὶ του οἱ δυνατότεροι ἄνδρες συναγωνισταὶ του.

Δεκάξη χρονῶν παιδί πῆρε τὰ ὅπλα γιὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας Ἀγῶνα, δὶταν δὲ ἔγινε δεκαοκτῶ χρονῶν τοῦ ἀνέτεθη ἡ ἀρχηγία τῆς ἐπαρχίας Κορίνθου.

Στὴν τρυφερὴ αὐτὴ ἡλικία ὁ ἀτρόμητος Γιαννάκης Νοταρᾶς πολεμοῦσε σὺν λιοντάρι, ἔχει μείνει δὲ ἱστορικὴ ἡ γενναιότης ποὺ ἐπέδειξε στὴν περίεργη πολιорκία τοῦ Ἀκροκορίθου, κατὰ τὴν ὁποίαν, ὀδηγώντας τὸ ἔθε-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 640)

ΕΙΣ ΤΟ Χ. Α. ΠΑΡΕΛΟΠΟΝΗΣΙΑΚΟΥΣ ΑΓΩΝΙΑΣ ΕΝ
 ΣΤ. Ε. Ο. Ν. ΝΗ. ΛΑΣ Ω ΟΙ ΣΚΑΠΟΝΖΙΣ
 ΥΠΟΤΟΜ. ΑΘΗΝΩΝ

ΑΝ
ΤΗΝ Ε
ΔΗ ΥΠΟ
ΤΟΥ ΑΡ
ΚΑΤΑ Τ
ΣΤΡΟΦ
ΕΚ Β

Ο
ΝΕΥΣΙΟ
ΟΔΟΧΗΝ
ΧΗΓΟΥ
ΗΝ ΕΠΙ-
ΗΝ ΤΟΥ
ΕΛΙΓΓΑ-
ΛΙΟΥ

THE CHURCH OF THE HOLY TRINITY

THE CHURCH OF THE HOLY TRINITY

Η ΑΠΟΚΡΗ Σ' ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Δέν μπορεί νά γονηθῇ στήν Ἑλλάδα ἡ Ἀποκρῆ χωρίς μασκαράδες. Τό ἀλλαγμά τῆς ἐνδυμασίας καί τῶ ἀλλαγμά τοῦ προσώπου μέ μωτζούρωμα ἢ μέ μάσκα ἀποτελοῦν τό βασικό ἑλληνικό ἔθιμο τῆς Ἀποκρῆς.

Οἱ μετμορφωμένοι τῆς Ἀποκρῆς ἔχουν κατά τόπους διάφορα ὀνόματα. Στήν Ἀθήνα λέγονται «μάσκαρες», στήν Πελοπόννησο «μπούλες», στήν Κέρκυρα «κουκουγέροι», στή Σμύρνη «κουδουνῆτοι»... Ὡστόσο ἡ συνήθεια τοῦ μασκαρεύματος εἶναι μία καί ὁμοία σ' ὅλους τοὺς τόπους τῆς Ἑλλάδος καί τοῦ ἔξω Ἑλληνισμοῦ.

Καί ἡ συνήθεια τοῦ ἀποκρηάτικου μασκαρεύματος, ὅπως καί τόσες ὅλες σύγχρονες ἑλληνικές συνήθειες, ἔχει τήν ἀρχή της ἀπό τήν ἀρχαία Ἑλλάδα. Οἱ γιορτές τῆς Ἀποκρῆς μέ τοὺς μασκαράδες, μέ τοὺς χορούς, μέ τὰ εὐθύμια τραγουδία καί μέ ὅλες τίς διασκεδάσεις τους, ἔχουν τήν ἀρχή τους στά ἀρχαία Διονύσια, πού μέ τόση μεγαλοπρέπεια καί εὐθυμία ἐγιορτάζοντο στάς ἀρχαίας Ἀθήνας.

Στά Διονύσια ὀφείλεται καί ἡ ἀρχή τῆς μάσκας, δηλαδή τῆς προσωπίδος, ὅπως τήν ἔλεγαν οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι. Πρῶτος δ' ἠθοποιός Θέσπις, πού ἔδινε παραστάσεις περιοδεύοντας μέ τό ἱστορικό του ἄρμα, ἐγκαινίασε τήν ἀλλαγὴ τοῦ προσώπου. Ὅταν αὐτός παρουσιάσθῃ μέ τό πρόσωπό του βαμμένο μέ μαύρο κρασί ἔκαμε πρῶτος ἀρχή τῆς προσωπίδος. Ὀλίγο ἀργότερα ὁ ἐπίσης περιφημὸς ἠθοποιὸς Χέρικλος πρῶτος ἔφτιασε προσωπίδα. Τριάντα χρόνια κατόπι, πού τό Ἑλληνικό θέατρο ἔφθασε στήν ἀκμή του μέ τὰ ἔργα τοῦ Αἰσχύλου, ἡ προσωπίδα ἐγενικεύθη στό θέατρο. Ὅλα τὰ ἔργα, δραματικά καί κωμικά, ἐπαίζοντο μέ προσωπίδες. Ὅπως λοιπόν τό ἀρχαῖο θέατρο προήλθεν ἀπό τίς γιορτές τοῦ Διονύσου, ἔτσι καί ἡ μάσκα ἐμπήκε σ' αὐτό ἀπό τὰ Διονύσια.

Σήμερα ἡ μάσκα δέν χρησιμοποιεῖται στό θέατρο, γιατί τό θεατρά μας ἔχει ἀκολουθήσει τίς συνήθειες τοῦ θεάτρου τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Ὡστόσο ἡ μάσκα διατηρήθηκε στίς γιορτές τῆς Ἀποκρῆς.

Στήν Ἀθήνα κατά τὰ χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας καί ἀργότερα ἡ Ἀποκρῆ ἐπῆρε διάφορες συνήθειες περιεργες. Ἐκτός ἀπό τίς ἀποκρηάτικες διασκεδάσεις, πού γίνοντο στά σπίτια μέ μασκαρευμένους, μέ χορούς καί μέ τραγουδία, διάφοροι τυπικοί μασκαράδες ἐγύριζαν στοὺς δρόμους. Ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς τοὺς μασκαράδες τοῦ δρόμου ἦταν ἡ γκαμήλα, τό γαϊτανάκι, τὰ ρόπαλα, τ' ἀλογάκια καί ὁ ξυλοπόδαρος.

Ἡ γκαμήλα, πού εἶναι χοιδορεῖν, εἶναι ἡ ἀποκρηάτικη γκαμήλα εἶναι δηλαδή τῶν ὑπαλλήλων τῶν φορέων. Καί ὑπῆρχε τό ζωντανό ὑπόδειγμα, ἀφ' οὗ ἐξοῦσαν γκαμήλες στήν Ἀθήνα ὡς τό 1850 περίπου.

Τό γαϊτανάκι, τὰ ρόπαλα, τὰ ἀλογάκια, ὁ ξυλοπόδαρος, εἶναι ὁμοίως λαϊκά δημιουργήματα, πού κάνουν τήν ἐμφάνισί τους ἀκόμα καί σήμερα. Σ' αὐτὰ προσετέθη καί ὁ λαϊκὸς ποιητὴς Θεοδοσίου μέ τό κάρρο του. Ἀπάνω σ' ὁ κάρρο ἐπαίξε μικρὸς θίασος, καί ὁ Θεοδοσίου ἀπήγγελλε τοὺς σατυρικοὺς στίχους του.

Σὲ πολλά μέρη τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος ἐκτός ἀπὸ τοὺς μασκαράδες συνήθιζαν οἱ ἑορταστές τῆς Ἀποκρῆς νὰ ρίχνουν ὁ ἓνας στὸν ἄλλο ἀλεύσι. Ἀλλοὺ ρίχνουν καλαμπόκι ἢ στραγάλια. Στήν Πάτρα ὑπάρχει πολυτελέστερο ἔθιμο. Ρίχνουν πλάκες σοκολάτας. Ὅπως τό Πάσχα, συνήθιζεται νὰ τρώγεται τό ἀρνί, καί τὰ Χριστούγεννα ὁ γάλος. ἔτσι στίς περισσότερες ἐπαρχίες τὸ κυριώτερο φαγώσιμο τῆς Ἀποκρῆς εἶναι ὁ χοῖρος. Τὴν προτελευταία Κυριακὴ τῆς Ἀποκρῆς ἢ τὴν Τσιγκονέφτη σφάζεται τὸ ἐσπικτικὸ χοιρινὸ θρεφτάρνι. Τὸ λίπος λιώνεται καί φυλάγεται. Καί τό κρέας του χρησιμοποιεῖται γιὰ τ' ἀποκρηάτικα γλέντια. Τὴν τελευταία Κυριακὴ — τῆς Τυρινῆς — δέν τρῶνε κρέας, ἀλλὰ τίς τυρόπιτες καί γαλατόπιτες.

Στήν Στερεὰ Ἑλλάδα ντύνονται μασκαράδες μέ φουστανέλλες καί φέσια, ἢ μέ ρεδιγκότες καί ἡμίσηλα. Οἱ πρῶτοι παριστάνουν ληστές καί οἱ δεύτεροι γιатρούς. Συνήθιζοντο ὁμοῦ

καί ἄλλοι μασκαράδες. Μά μερικοὶ φοροῦν μοι... ἓνα φέσι.

Ἡ Ἀποκρῆ γιορτάζεται κυρίως μέ τραγουδία καί μέ χορούς. Ἐἵνα πληθὸς εὐθυμῶν τραγουδία ὑπάρχουν, πού τὰ τραγουδοῦν μόνο τὴν Ἀποκρῆ.

Ἐξάφνα στήν Ἠπειρὸ τραγουδοῦν καί χορεύουν κατά τίς Ἀποκρῆς τὸ τραγοῦδι τῶν κουκκιῶν. Τὸ τραγοῦδι αὐτὸ ἀρχίζει ἔτσι:

«Πέρασ' ἀπὸ τὴν Καρυά
Κι' εἶδα πώσπεριαν κουκκιά.
Ἔτσι γιὰ τὰ σπέρνινε
Οἱ Καρυῶτες τὰ κουκκιά».

Στίς ἄλλες στροφές ἀναφέρεται πῶς οἱ Καρυῶτες ἐπτόιζαν, ἐσκάλιζαν, ἐμάζευαν, ἐσάκκιαζαν καί ἐφόρτωναν τὰ κουκκιά τους. Καί σὲ κάθε στροφή ἐκεῖνος πού σπέρνει τὸ χορὸ δείχνει μέ χειρονομίες πῶς γίνεται καθεμιά ἀπ' αὐτὲς τίς ἐργασίες.

Οἱ ἄλλοι χορευτὲς τὸν μιμοῦνται. Στὰ Γιάννενα κατά τίς Ἀποκρῆς ἐγίνονταν καί εἶδος ποιητικοῦ διαγωνισμοῦ. Δυὸ καλοὶ τραγουδιστὲς ἔλεγαν ὁ ἓνας κατόπι ἀπὸ τὸν ἄλλον δίστιχα. Καθένας ἦταν ὑποχρεωμένος ν' ἀρχίσῃ μέ τὴν ἴδια λέξι πού τελείωσεν ὁ ἄλλος καί νὰ ἔχῃ περὶπου τὸ ἴδιο θέμα.

Στὴν Γορτυνία τραγουδοῦν τίς Ἀποκρῆς πολλὰ περιγελαστικά τραγοῦδια. Ἐἵνα ἀπ' αὐτὰ εἶναι τῆς τεμπέλας:

Ὀδλοῖ μου οἱ κακοὶ γειτόνιοι,
ἀκαμάτρα μέ φωνάζουν.
Μ' ἀκαμάτρα γ' ὧ δὲν εἶμαι
τὴ δουλίτσα μου τὴν κάνω.
Ὅσο νῆμψη, νῆσθη ὁ χῆμα,
ἔρριξα κ' ἐνὶ σ' ἀδράγην.
Κ' ἐπίασα νὰ τ' ἀναλύσω
ἀπ' ἀφτί, σ' ἀφτί τῆς γάτας
Εἶδε ἡ γάτα τὸ ποντίκι
κι' ἀνακάτωσε τὸ νῆμα...
Θάφτιαν ν' ἀντρός μου σκοῦφα
κι' ἔλειπε ἡ κορφή κι' ὁ γῦρος!

Στὰ χωριά τῆς Καρπάθου τὸ μεγαλύτερο γλέντι γίνεται στό σπίτι τοῦ προεστοῦ. Μαζεῦονται ἐκεῖ τίς Ἀποκρῆς ὅλες οἱ οἰκογένειες, ἐκτός ἐκείνων πού ἔχουν πένθος.

Κάθε νοικοκύρης παίρνει μαζί του καί κάτι γιὰ τὸ γλέντι. Μετὰ τὸ φαγεῖν ἀρχίζει τὸ τραγοῦδι.

Πρῶτα-πρῶτα τραγουδοῦνται αὐτὰ τὰ δίστιχα:

Ὁ μόσκος ποδναι σὸ κουτὶ
τοσὰ...

Ἔτσι...

Ὡς...

Ἔτσι...

Μὴ...

Ὡς...

Φ. Γιοφυλλῆς

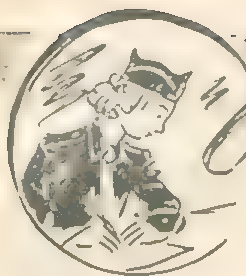

Γράμματα

ΑΠΟ ΤΟ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ 'Ι ΜΕΤΑΞΑΣ

Χαρισμένο στον 'Αρχηγό, πού από μία περικοπή όμιλίας Του στον Σύλλογο Γονέων έχω έμπνευσodή τό διήγημα αυτό.

16 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

'Αγαπητή μου μητέρα,

'Ερθάσαμε καλά. Τό μέρος είναι πολύ όραιο. Ένας θαυμάσιος συνδυασμός θάλασσας και δάσους.

Οί έγκαταστάσεις τοῦ Στρατοπέδου έκτακτες. Όλα καθαρά και νοικοκυρεμένα.

'Η κυρία Εὐγενία με ρώτησε γιά τις πρώτες έντυπώσεις μου και της είπα πώς είναι καλές.

'Η αλήθεια είναι πώς της έκρυψα κάτι, πού δέν μπορώ νά τό κρύψω κι' από σάς: Μιά κάποια δυσάρεστη έντύπωση πού μοῦ προκαλεί ή συντροφιά τῶν άλλων κοριτσιῶν. Πώς νά σάς τό πῶ; Φωνάζουν και γελοῦν δυνατά, άστειεύονται ζωηρά, τρέχουν και πηδοῦν ελεύθερα. Δέν έχουν τρόπους. Φαίνονται πώς είναι από κατώτερες τάξεις τά καυμένα.

Ξέχασα νά σάς πῶ πώς είναι μαζί κι' ένα από τά τρία κορίτσια, εκείνα πού κάθονται στό άντικρυνό μας ύπόγειο και τά βλέπαμε συχνά νά πηγαίνουν στή δουλειά τους. Τά θυμῶστε; Τό καταλαβαίνω πώς θέλει νά με πλησιάση, μοῦ χαμογελά από μακριά, μά ἐγώ τό άποφεύγω με τρόπο.

Σας φιλω τό χέρι
'Εφη

17 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

'Αγαπημένη μου μητέρα,

'Η χθεσινή μου μέρα πέρασε καλά. Κουράστηκα λιγάκι, μ' έβαλαν στήν ομάδα της κουζίνας, κι' ἐγώ, αμάθητη καθώς είμαι, δυσκολεύτηκα. Σκεφθήτε πώς, κοντά στά άλλα, είχα νά πλύνω και πιάτα!

'Υστερα όμως περάσαμε αρκετές ώρες στό ύπαιθρο. Χάρηκα τόν καθάρων άέρα και τόν ήλιο. Τί όραιο πού ήταν, μαμά, κάτω από τά δέντρα, κοντά στή θάλασσα!

'Όμως αν και ήμουνα μαζί με τ' άλλα κορίτσια, δέν έπιασα σγέσεις με καμμία. Δυσκολεύουσαι νά βρώ της σειράς μου. Θά ρωτήσω την κυρία Εὐγενία.

'Εκείνο τό κορίτσι τοῦ ύπογείου μοῦ χαμογελά όλοένα, αλλά δέν τοῦ δίνω θάρρος.

Τό βράδυ κοιμήθηκα καλά. Βέβαια, δέν μοῦ ήταν εύχάριστο νά πλαγιάσω στόν ίδιο κοιτώνα με τόσες άλλες, μά δέν μπορούσε νά γίνη διαφορετικά. 'Ήταν όμως τόσο δροσερή κι' εύχάριστη ή ατμόσφαιρα, πού κοιμήθηκα άμέσως. Κάποια στιγμή, πού είχα μετακινηθῆ στό κρεβάτι, ξεσκεπάστηκα, τόνωισα και ξύπνησα' μά πρίν προφτάσω νά τακτοποιηθῶ, με πλησιάζει ένα κορίτσι, άπ' αὐτά πού είχαν σειρά νά προσέχουν τις πλαγισσόμενες, με σκέπασε και μοῦ έσπασε τά σκεπάσματα. Σας θυμήθηκα, μητέρα πού

μοῦ κάνατε και σεις τό ίδιο κι' ένοιωσα μία γλυκειά συγκίνηση. Μά έκαμα την κοιμισμένη, γιά νά μήν τό καταλάθῃ τό κορίτσι.

Σας φιλω τό χέρι
'Εφη.

18 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Μητέρα μου,

Πάλι κουράστηκα λιγάκι χθές. Σκούπισμα, ξεσκόνισμα, καθάρισμα στις πόρτες και στά παράθυρα. Και δέν είναι μόνο πού κουράζεται κανείς, όταν μάλιστα είναι άσυνήθιστος και δέν τά καταφέρνει, μά πειράζεται και ή αξιοπρέπεία του. Οί άλλες είναι μαθημένες' νά δῆτε, μαμά, με πόση προθυμία και γρηγοράδα τά καταφέρνουν.

Μιά μικρή μονάχα, πού είναι πολύ αδύνατη ή καυμένη, φάνηκε πώς δέν μπορούσε' και με μιάς οί άλλες την έβαλαν νά καθήση και δέν την άφήκαν νά έργασθῇ.

Κάποια στιγμή, πίσω από τό παράθυρο, φάνηκε τό κορίτσι τοῦ ύπογείου.

— Θέλεις νά σε βοηθήσω; με ρωτά χαμογελώντας. Θά κουράστηκες.

— Όχι, εύχαριστῶ, δέν κουράστηκα καθόλου, της άπήντησα σοδαρα.

'Εφυγε κατσουφιασμένη, σάν λυπημένη, κι' ἐγώ μετάνιωσα πού της άποκρίθηκα αὐστηρά. Μά ν' άρχίσω μαζί της κουθέντες;

Σας φιλω ή κόρη σας
'Εφη.

20 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Μαμάκα μου,

'Ελαβα τό γράμμα σας και χάρηκα πολύ γιά τόσά μοῦ γράφετε. 'Εννοια σας, και δέν ξεχνῶ τις συμβουλές σας. Θά έχω ύπομονή, νά είστε ήσυχη, και θά προσπαθῶ γρήγορα νά συνηθίσω.

'Ενῶ τό διάβαζα, ένα κορίτσι, πού καθόταν δίπλα μου, με παρακολουθούσε.

— Είναι από τη μαμά σου;

— Μάλιστα.

— 'Η δική μου δέν ξέρει γράμματα και δέν μοῦ γράφει.

Και σέ λίγο, χωρίς νά τη ρωτήσω:

— Κι' οὔτε μπαμπά έχω, γιά νά μοῦ γράφῃ εκείνος. 'Εοῦ;

— Αναγκάστηκα νά της άπαντήσω:

— Κι' ἐγώ δέν έχω.

— Τί κρίμα, έ; Μά ή μαμά σου δέν ξενοδουλεύει βέβαια. 'Η δική μου είναι πλύστρα. Και κουράζεται πολύ ή καυμένη. Τί νά της κάμῃ ή δική μου βάλει...

— Ένῶ λέσατε...

— Και βέβαια έργάζομαι. Πώς θά τά βολεύαμε άλλοιῶτικα; Δουλεύω σέ βιβλιοδετείο. Μικροπράματα βέβαια άκόμα, μά σιγά-σιγά θά βγάζω

άρκετά, πού νά τη γλυτώσω από τη σκάφη.

Κι' έμεινε σιωπηλή, κυττάζοντας τη θάλασσα. Πόσο τη λυπήθηκα, μαμά μου, πόσο τη συμπάθησα, πού δούλευε γιά νά βοηθήσῃ τη μητέρα της και νά τη γλυτώσῃ από τη βαρεία δουλειά!

— Πώς σάς λένε; τη ρώτησα.

— Άννα. Και σένα;

— Έφη.

— Τί όραιο δινου! Θέλεις νά πιάσουμε φίλια, 'Εφη;

— Ναι.

Σηκώθηκε χαρούμενη, μ' άγκάλιασε και με φίλησε. Μαμά, νά είστε βέβαιη πώς είναι καλό κορίτσι. Δέν μπορεί παρά νά είναι καλό κορίτσι.

Σας γλυκοφιλω
'Εφη.

21 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Μητέρα μου αγαπημένη,

Χθές ήμουν πάλι στήν ομάδα της καθαριότητας. 'Επειτα από τό σκούπισμα και τό ξεσκόνισμα, άρχισαμε νά πλένουμε τά τζάμια. Δίπλα μου ήταν κι' ένα κορίτσι, από τά ίδια πού ήμαστε μαζί στήν ομάδα της κουζίνας. Είδε πώς δέν ήξερα νά τά πλένω κι' άρχισε νά μοῦ δείχνῃ.

'Εκείνη τη στιγμή πέρασε τό κορίτσι τοῦ ύπογείου.

— Νά σε βοηθήσω; με ρώτησε και πάλι, πάντα χαμογελαστά.

Πρόσεξα τά μάτια της, πού ήταν γεμάτα καλωσύνη.

— Μά μοῦ δείχνει τό κορίτσι από δω, της είπα, και θά τά καταφέρω.

Μά εκείνη πήρε μία παλιά έφημερίδα, την έβρεξε στό νερό κι' άρχισε νά πλένῃ τό ίδιο τζάμι δίπλα μου! 'Εγώ εξακολουθούσα τη δουλειά μου, μά ξαφνικά, εκεί πού έτριβα τό τζάμι, έσπασε κι' άνοιξε μία μεγάλη τρύπα. 'Ενοιωσα τό αίμα ν' άνεβαίνει στό κεφάλι μου. 'Ήθελα νά κλάψω. Μά την ίδια στιγμή είδα τό χέρι τοῦ κοριτσιοῦ τοῦ ύπογείου νά πλησιάσῃ στήν τρύπα τοῦ τζαμιοῦ και νά σπρώχνῃ και νά ρίχνῃ χάμω κάποια ραγισμένα κομμάτια πού δέν είχαν πέσει μαζί με τά πρώτα.

— Πάει, τόσπασα! φώναξε. Τι στενοχωρίσαι εσύ; μοῦ λέει. 'Εγώ δέν τόσπασα;

'Εμεινα έκπληκτη.

— Μά πώς; 'Αφού τόσπασα ἐγώ;

— 'Εοῦ; Είπε γελάοντας. Αίθεος έγώ Διόσκουρις και τη Στάσα;

Βέβαια, τό είδα κι' ἐγώ, λέει ή Στάσα. 'Η Κατίνα τόσπασε. 'Αδिका στενοχωρίσαι.

Μαμάκα μου, είδατε τί καλά κορίτσια; Είπαν και τά δυό ψέματα κι' έπήραν άπάνω τους τό βάρος της δικής μου ζημιῆς, γιά νά μή στενοχωρηθῶ.

“Απ’ αὐτὴ τὴν ὥρα, μαμά, δὲν μὲ πειράζει νὰ πλένω τζάμια, δὲν μὲ πειράζει καμμιὰ δουλειά. Κι’ ἀγαπῶ αὐτὰ τὰ κορίτσια. Ἡ μιά λέγεται Στάσα κι’ ἡ ἄλλη Κατίνα.

Σὲ φιλῶ γλυκά
ἢ κόρη σας
“Εφη.

23 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

“Αγαπημένη μου μαμά,

Καλὰ μοῦ τὸ γράψατε πὼς θὰ συνηθίσω. “Εχω κι’ ὄλας συνηθίσει. “Εμαθα ὄλες τῆς δουλειᾶς καὶ τίς κάνω μιά χαρά. Νά μὲ δῆτε τί καλὰ ποῦ σερβίρω, ἀκόμα καὶ ποῦ μαγειρεύω! “Οταν θὰ γυρίσω, θὰ σὰς πῶ πῶς συχνὰ ἀπὸ τὰ φαγητὰ ποῦ ἔμαθα καὶ θὰ μὲ θαυμάσετε!

Καὶ πόσα ἄλλα πράματα ἔχω μάθει, μαμά! “Εἴχασα νὰ σὰς γράψω πὼς κάθε μέρα ἔχουμε μαθήματα, οἰκοκυρικά, νοσοκομειακά, ὀγεινῆ, ἀεράμυνα, γυμναστική καὶ ἄλλα. Καὶ νὰ σὰς πῶ κι’ ἕνα ἄλλο: τώρα ποῦ ἔχω τόσες φίλες — εἰμαστε πάντα μαζί μὲ τὴν Κατίνα, τὴν “Αννα καὶ τὴ Στάσα — ὄλα πιά μοῦ φαίνονται εὐκολὰ κι’ εὐχάριστα. Κι’ οἱ δουλειᾶς καὶ τὰ μαθήματα.

Καὶ ξέρετε τί μὲ ξαφνιάζει, μαμά; Νόμιζα πὼς οἱ νέες μου φίλες θὰ μὲ χρειάζονταν νὰ τίς βοηθῶ τοῦλάχιστο στὰ μαθήματα. Οἱ περισσότερες δὲν ἔχουν τελειώσει οὔτε τὸ δημοτικό! Κι’ ἤθελα τόσο πολὺ νὰ μπορέσω νὰ τοὺς ἀνταποδῶσθαι τὴ βοήθεια ποῦ μοῦ δώσαν στὶς διάφορες ἐργασίες. “Ομως δὲν μὲ χρειάζονται σὲ τίποτε. “Εχουν μιὰν ἀντίληψη, μιὰν εὐκολία νὰ μαθαίνουν καὶ νὰ ἐκφράζονται!

Σὰς φιλῶ πολὺ-πολὺ
“Εφη.

25 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

“Αγαπημένη μου μητέρα,

Δὲν προφταίνω νὰ σὰς τὰ γράψω ὄλα. Τὰ περισσότερα μοῦ ξεφεύγουν καὶ θὰ σὰς τὰ λέω σιγά-σιγά ὅταν θὰ γυρίσω. “Ετσι μοῦ ἔφευγε νὰ σὰς πῶ, πὼς μαθαίνω κολύμπι, ἢ καλύτερα πὼς ἔμαθα κι’ ὄλας. Μοῦ τῖμαθαν οἱ νέες μου φίλες. Τί πρόθυμες, τί καλές ποῦ εἶναι πάντα, μαμάκα μου. “Επρεπε νὰ τίς βλέπατε πὼς θυσίαζαν τὸ κολύμπι τους, τὰ παιγνίδια τους, γιὰ νὰ προσπαθοῦν νὰ μὲ μάθουν ἔμένα νὰ κολυμπῶ, πόσο κοπιάζουν γι’ αὐτό!

Χτὲς μοῦ συνέβη κι’ ἕνα ἐπεισόδιο. “Εκεῖ ποῦ κολυμποῦσα, γτύπησα τὸ πόδι μου σ’ ἕνα βραχάκι. “Αὐέως οἱ φίλες μου μ’ ἔβγαλαν ἔξω, ἢ Στάσα ἔμεινε κοντὰ μου κι’ ἡ Κατίνα μαζί μὲ τὴν “Αννα ἔτρεξαν στὸ φαρμακεῖο. Ἦσαν ἴδια στιγμὴ κι’ ἄλλα πολλὰ κορίτσια μὲ τριγύρισαν καὶ δὲν ἤξεραν πὼς νὰ μὲ παρηγορήσουν καὶ νὰ μὲ περιποιηθοῦν. “Άλλες κάθισαν γάμου καὶ κρατοῦσαν ψηλά τὸ πόδι μου γιὰ νὰ σταματήσουν τὸ αἷμα, ἄλλες ἔφεραν νερό τῆς θάλασσας καὶ μοῦ τῶπλεσαν. Καὶ μιά κύτταξε μὲ προσοχὴ τὸ γδάρισμα καὶ εἶπε: “Καλὲ αὐτὴ πληγώθηκε γιὰ καλὰ καὶ πρέπει νὰ τὴν πᾶμε στὸ φαρμακεῖο. Καὶ μὲ μιάς μὲ πήραν στὰ χέρια τους καὶ μ’ ἔφεραν μὲ προσοχὴ στὸ φαρμακεῖο. Ἡ Στάσα ἀκολουθοῦσε παραμένει κι’ ἀήσυχη.

Σὲ λίγο στὸ φαρμακεῖο μοῦ κάσαν ἕνα σωρὸ περιποιήσεις. Εὐτυχῶς δὲν

ἦταν καθόλου οὐδαρὸς. Ἕνα ἀπλὸ γδάρισμα, μὰ τὰ κορίτσια ἀπόξω δὲν ἐννοοῦσαν νὰ φύγουν πρὶν νὰ μὲ δοῦν καὶ νὰ μάθουν πὼς εἰμαι καλὰ. Κι’ ἐγὼ ἐνοιώθα μέσα μου μιά τρυφερὴ συγκίνησι κι’ ἀναρωτιόμουν: μὰ εἶναι λοιπὸν καὶ τὰ ἄλλα κορίτσια τόσο καλά; Εἶναι ὄλα τόσο καλὰ;

Τώρα, μητέρα μου, εἰμαι ἐντελῶς καλὰ καὶ σὰς φιλῶ.

“Εφη.

26 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Μητέρα μου ἀγαπημένη,

Χτὲς ἔκλαψα — δὲν μπορῶ, δὲν θέλω νὰ σὰς τὸ κρύψω. Μὰ τὸ κλάμα μου μὲ παρηγόρησε καὶ μ’ ἀνακούφισε. “Ακούστε τί εἶχε συμβῆ.

Εἴχαμε πάει σ’ ἐκδρομὴ. Αὐτὴ τὴ φορά λιγάκι πιδ μακριὰ. “Οχι πὼς κουράστηκα. Μὰ ἐκεῖνο τὸ κοριτοάκι τὸ ἀδύνατο, ποῦ σὰς ξανάγραψα γι’ αὐτό — τὸ λένε Μάρω — δὲν μποροῦσε τὸ καυμένο νὰ βαστάξῃ στὴν πεζοπορία. Κουράστηκε. Τὸ προσέξαμε. “Εγὼ ἄρχισα νὰ τοῦ λέω λόγια ἐνθαρρυντικά, πὼς λίγο ἀκόμα κι’ ἐφτάσαμε, πὼς δὲν ντρέπεται νὰ κουράζεται κοτζά μου κορίτσι κι’ ἄλλα τέτοια. Μὰ ἐνῶ ἐγὼ τὸ παρηγοροῦσα μὲ λόγια, μιά ἄλλη τὸ σήκωσε ἀπάνω, τὸ φόρτωσε στὴν πλάτη της κι’ ἐξακολού-

Μὴ στενοχωριέσαι, ἐγὼ τῶπασα...
μοῦ εἶπε ἡ Στάσα.

θησε τὸ δρόμο της. “Υστερα τὸ πήρε μιά ἄλλη, ἔπειτα πάλι κάποια ἄλλη, ὥπου ἔτσι, ἀπὸ πλάτη σὲ πλάτη, ἢ ἄλλῃ, ἔφτασε στὸ τέρμα ξεκούραστη.

“Αχ, μητέρα μου, γιατί νὰ μὴν τὸ σκεφτῶ ἐγὼ αὐτό; Κι’ ὅταν τὸ σκέφτηκε μιά ἄλλη, γιατί κι’ ἐγὼ μαζί μὲ τὴν Στάσα, καὶ τὴν ἄλλη σκεπτομένη Μάρω; Πὼς δὲν τὸ σκέφτηκα;

Αὐτὸ ἦταν τὸ πρῶτό μου σφάλμα. Μὰ τὸ ἄλλο, τὸ χειρότερο, τὸ ἔκανα ἀργότερα. “Εκεῖ ποῦ ὤτасаμε, ἦρθαν σὲ λίγο κατὶ μικροπωλητές, ποῦ πουλοῦσαν διάφορα πράματα: κουλούρια, οταφούλια, καραμέλλες κι’ ἄλλα. “Ολες ἀγοράσαμε ἀπὸ κατὶ καὶ τὰ τρώ-

γαμε, ἄλλες μαζί κι’ ἄλλες χωριστά. Ἡ μικρούλα ἢ Μάρω δὲν εἶχε πάρει τίποτε, καὶ τῆς δίναμε ἐμεῖς ἀπὸ κατὶ. Μὰ κατὶ ἄλλα κορίτσια παρακάτω ἔβαλαν ὄλες ἀπὸ λίγα λεπτὰ, ἀγόρασαν ἕνα σωρὸ πράματα καὶ τᾶδωσαν τῆς Μάρως, ποῦ ἔμπηξε χαρούμενες φωνές.

Μοῦ ἦρθε νὰ κλάψω. Εἶχα τὰ περισσότερα λεφτὰ ἀπ’ ὄλες. Κι’ ὅμως δὲν σκέφτηκα ν’ ἀγοράσω τίποτε γιὰ τὴ μικρὴ Μάρω. Κι’ εἶψ οἱ ἄλλες ἔδωσαν γι’ αὐτὴν ἀπὸ τὰ ὑπερῆματά τους, ἐγὼ τῆς πέταξα μόνο ψίχουλα ἀπὸ τὰ τόσα πράματα ποῦ ἀγόρασα!

Ντράπηκα φοδερὰ. “Ενοιώσα μιά φριχτὴ ταπείνωσι. “Αποτραβήχτηκα σὲ κάποιο ἀπόμερο μέρος κι’ ἄδειασα τὸ πορτοφόλι μου στὰ χαμόκλαδα κάποιου θάμνου. Καὶ τὴ νύχτα, στὸ κρεβάτι, ἔκρυφα τὸ πρόσωπό μου στὸ μασηλάρι κι’ ἔκλαψα πολὺ.

Φιλῶ ἅπειρες φορὲς τὸ χέρι σας, μαμάκα μου,

“Εφη.

27 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Μητερούλα μου,

Τί χαρὰ εἶχα σήμερα, τί χαρὰ! Ἡ Κατίνα ἔγινε βαθμοφόρος! Εἰμαι ἀληθινὰ περήφανη, ἀληθινὰ εὐτυχισμένη. Τῆς ἀξίζε τόσο πολὺ! “Ολη τὴν ὥρα τὴν ἀγκαλιάζω καὶ τὴ φιλῶ. Κι’ ἐκείνη κλαίει! Πόσο εἶναι πάντα εὐγενική! Καὶ τὴν ἀγαπῶ τόσο!

Καὶ νὰ σὰς πῶ κατὶ, μαμά; “Αν ἦταν στὸ χέρι μου, θάκανα τώρα αὐέως βαθμοφόρους καὶ τὴν “Αννα καὶ τὴ Στάσα, κι’ ἕνα σωρὸ ἄλλες ἀπὸ τὰ καλὰ κι’ εὐγενικά αὐτὰ κορίτσια ποῦ γινώρισα ἐδῶ.

Μαμάκα, νὰ τὰ σγίσετε ἐκεῖνα τὰ ἔλεεινὰ γράμματα ποῦ σὰς ἔστειλα στὴν ἀρχὴ καὶ σὰς μιλοῦσα γιὰ κατώτερα κορίτσια. Πόσο ντρέπομαι γι’ αὐτὰ ποῦ σὰς ἔγραψα! Μὰ δὲν τᾶξερα, τί κρίμα ποῦ δὲν τᾶξερα! Τώρα ὅμως ποῦ τᾶμαθα, τώρα ποῦ τὰ ξέρω πιά καλὰ, σὰς τὸ λέω καθαρά καὶ νὰ τὸ πιστέψετε, μαμά: δὲν εἶναι καθόλου «κατώτερα», δὲν ἔχουν καμμιὰ διαφορὰ ἀπὸ μὰς, κι’ ἂς μὰς λένε «τῶν ἀνωτέρων τάξεων». Πολλὲς φορὲς μάλιστα εἶναι κι’ ἀνώτερα μὰς, καὶ στὴ σκέψι καὶ στὴν ψυχὴ. “Εχουν ζήσει πιδ πολὺ ἀπὸ μὰς, ἔχουν ποίησει πιδ πολὺ κι’ ἡ σκέψι τους ἔχει ἀκονιστῇ περισσότερο, κι’ ἡ ψυχὴ τους ἔχει γίνει πιδ εὐκίνητη, πιδ εὐγενική.

“Όταν θὰ γυρίσω, μητέρα, αὐτὲς θὰ εἶναι οἱ καλύτερές μου φίλες. Κι’ ἡ Στάσα, κι’ ἡ “Αννα, ἀκόμα κι’ ἡ μικρούλα ἢ Μάρω κι’ ἄλλες καὶ πρῶτα ἀπ’ ὄλες ἢ Κατίνα. Θὰ τίς φέρνω ταχυτικά στὸ σπίτι. Θὰ πηγαίνω στὰ δικά τους. Θὰ βγαίνω ἔξω μαζί τους. Κράτησα ξεχωριστὰ τὴ διεύθυνσι τῆς Μάρως, γιὰ νὰ σὰς παρακαλέσω νὰ δῆτε ἐσεῖς ἢ ἴδια τὴ μάνα της καὶ νὰ κάμετε ὅ,τι μπορεῖτε γι’ αὐτὸ τὸ παιδί. Πόσο εὐτυχισμένη θὰ εἶμαι!

Μαμά μου, καλὴν ἀντάμωσι. Νὰ τὸ ξέρετε ἀπὸ τώρα: μὲ στείλατε ἐδῶ γιὰ νὰ δυναμώσω. “Εκτὸς ὅμως ἀπ’ αὐτό, ἔγινε καὶ κατὶ σπουδαιότερο, μαμά μου: “Εγὼ γίνω καλύτερη, πολὺ καλύτερη.

Σὰς φιλῶ γίλιες φορὲς
Ἡ “Εφη σας.

Μελῆς Νικολαΐδης

δὼ ἐκεῖνα τὰ ἄγρια θηρία· Καὶ καθὼς μπῆκε μέσα στο καράβι, κάνει τὸ καράβι πανιά, κι' ἀπὸ 'δὼ πᾶν' οἱ ἄλλοι. Καὶ τὸ καράβι αὖ πάνε ἴσια στὸ βασιλιᾷ τὸ βασιλοπούλο.

— Βρε φύγε, τοῦ λένε οἱ ἄνθρωποι τοῦ παλατιοῦ, ποῦ θά ᾄῃς ἐοῦ τὸ βασιλεῖα, ποῦ εἶναι στὸ ἀμὴν νὰ πεθάνῃ.

— Μὰ, λέει, θέλω νὰ τὸν ᾄω, νὰ τοῦ πῶ πῶς ἔξωρ ἔνα γιαντρίκο γιὰ τὴν ἀρροστέια του, ἔνα κι' ἔνα.

— Βρὲ αἰντε στὸ καλὸ ἀνθρώπῳ μου,
ἐδῶ ἤρθανε κἀν καὶ κἀν γιατροί, οἱ
καλλίτεροι τοῦ κόσμου, καὶ δὲν κά-
νανε τίποτα, καὶ θὰ τὸν κἀνης εἶς
καὶ.ά!

—Ὅχι, λέει ἐκεῖνος, θὰ ἴμπῶ.

—Ὅχι δὲ θὰ μπῆς.

Φωνές ἀπ' ἐδῶ, φωνές ἀπ' ἐκεῖ, μα-
λῶματα, τ' ἀκουσ' ὁ βασιλιᾶς καὶ τοὺς
λῆει·

— Βρε τί είναι, τί τρέχει;

— Ένας παλιάνθρωπος, τού λένε, θέλει νά σέ 'δῇ, γιατί, μᾶς λέει, ξέρει ἕνα γιατρικό γιά τήν ἀρρώστεια σου, πού εἶναι ἕνα κι' ἕνα.

— Μπα, λέει ὁ βασιλεὺς, ἀφήστε τον
νάρθη τὸν ἄνθρωπο, ποὺ ξέρεي κανεῖς,
μπαὺς καὶ μὲ κάνει καλὰ ἐγώ. ἔτσι κι'
ἐτσι, ἀπ' τοὺς γιατροὺς προκοπὴ δὲν
εἶδα πότε τοῦ νάρθη γλήγορα ἀ-
πανῶ.

Τὸ λοιπόν, ἅμα ἀνέβηκε στὸ βασι-
λιά, πέφτει στὰ πόδια του καὶ τοῦ κά-
νει τεμενά.

— Ἀφέντη μου, πολυχροϊμένη μοι βασιλιά, τοῦ λέει, ἂν θίλῃς γιὰ νὰ γιαιτρευθῇς, πρέπει νὰ κάνῃς τοῦτο καὶ τοῦτο: Πρέπει νὰ κλέψῃς κανένα βασιλόπουλο, νὰ τὸ μεγαλώσῃς, κί ἄφου τὸ μεγαλώσῃς νὰ τὸ σφάξῃς, καὶ μὲ τὸ αἷμα του νὰ πλύνῃς τὸ κορμὶ σου, κί ἡ λέπρα θά σοῦ περάσῃ στή σιγυμή.

—Μά πῶς, λέει ὁ βασιλιάς, θά τὸ
βροῦμε τὸ βασιλόπουλο, γιὰ νὰ τὸ
κλέψουμε;

— Στάσου, τοῦ λέει, βασιλιᾷ μου·
νά γιομίσῃς τρία καράβια, ὅλο σπά-
νια πράγματα, διαμαντόπετρες, μαρ-
γαριτάρια, χρυσάφι, ἄγρια θηρία,
καὶ νά τὰ στείλῃς σ' ἄλλα βασιλεῖα·
νά μὴ τίς βγάλουν τίς πραγμάτειες
δξω νά τίς πουλᾶνε· καὶ τότες, ὅαν
πάρῃ καὶ κανένα βασιλόπουλο ν' ἀγο-
ράσῃ ἢ καὶ νά 'δῇ, τὸ κλέβουνε.

καὶ φύγατε κ' ἀφοῦ ἀράξετε, βγά-
νουν διαλαλητάδες: Ἦρθανε τρία κα-
ράβια κ' ἔχουν σπάνια πράγματα,
διαμαντοπέτρες, μαργαριτάρια, χρυ-
σόφι κ' ἄγρια θηρία, πού νά φρίξη ὁ
νόος σας.

Ὁ κόσμος ἔτρεχε νὰ ὀρῇ τὰ λαυ-
πρά ἐκεῖνα πράγματα· λέει λοιπὸν καὶ
τὸ βασιλόπουλο: Βρὲ! τόσοι κόσμος
πηγαίνει, δὲν πηγαίνω κι' ἐγὼ ἐκεῖ νὰ

δὼ ἐκείνα τὰ ἀγρία θηρία: Καὶ καθὼς μῆκε μέσα στὸ καράβι, κάνει τὸ καράβι πανιά, κι' ἀπὸ 'δῶ πᾶν' οἱ ἄλλοι. Καὶ τὰ καράβια πᾶνε ἴσια στὸ βασιλιά τὸ βασιλόπουλο.

Ὁ βασιλεὺς ὅταν εἶδε τὸ βασιλο-
πυλο διατάζει νὰ τὸ βάλουνε στὴ φυ-
λακὴ. Καὶ τὸ ταῖζανε μέλι καὶ κου-
κούναρι, γιὰ νὰ μεγαλώσῃ καὶ νὰ πα-
χύνη.

• • •

Ὁ βασιλ. ἄς εἶχε μιὰ κόρη, ποὺ δὲν εἶχε γίνει ὁμορφότερη γυναῖκα — ἐβγα ἤλπε γιὰ νὰ βγῶ, νὰ λάμψῃ γιὰ νὰ λάμψω — τέτοια ὁμοιοπαθία! Ἡ πεντάμορφ τοῦ κόσμου ἦτανε· καὶ σὺν εἶδε τὸ βασιλόπουλο τ' ἀγάπησε.

Τὸ ἔστελεν, λοιπόν, καθεμέρα φα-
γιά μαγειρεμένα μὲ τὰ ἴδια τῆς τὰ
χέρια: λαγούς, γάλους παραγεμισμέ-
νους ("Α νάχαμε κανένα πόδι καὶ
καμιά χιλιάρικη χα χα χά. — Σωπά-
τε βρέ ἀδερφέ, ὅλο κόβετε τὸ παρα-
μῦθι καὶ δὲν ἔχει γοῦστο). Τὸ λοιπόν
τοῦ ἔστελεν λαγούς, γάλους παραγε-
μισμένους καὶ ροῦχα ἄσπρα ἄσπρα.

Τοῦ δώσανε παρὰ μὲν ἑκατόντα.

πουκάμισα σιδερωμένα κι' όλο καίνουρ-
για: Του τάστελνε άπδνα λαγούμι
πούθε κάνει στη φυλακή. Τέλος, έ-
λευθερώνει το βασιλόπουλο, παίρνει
και πάλιν η πόλη άπ' τόν πατέρα της
κρυφά και φυλάττει αυτήν.

Ὁ κατὰ τὴν κλῆσιν τῆς ἡμέρας τῆς τὴν
καταράσθηκα μ' αὐτὴν τὴν κατάρα:
Τὸ βασιλόπουλο, εὐθύς ποῦ θὰ τὸ φι-
λήσῃ ἡ μάνα του, νὰ τὴν ξεχάσῃ αὐ-
τὴν, νὰ μὴ τὴν θυμιάται: ποῦ οὐ εἶδα
καὶ ποῦ αὐτὴν ξέρω

Αὐτὴ ἔμαθε πῶς τὴν καταράσθηκε
ἡ μάνα της, καὶ εἶπε τοῦ βασιλόπου-
λου νὰ μὴ φιληθῇ μὲ τὴ μάνα του,
γιατί, πᾶν, τοῦ λέει, μ' ἔχασες.

[illegible]

ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ, ΚΑΙ ΣΩΘΗΤΕ, ΤΟ ΚΑΙΝΟΝ Η ΜΗ-
ΤΕ, Ι ΤΟΙΣ ΣΩΤΗΡΑΙ ΚΑΙ ΤΟ ΑΓΑΠΗΣ, ΑΝΤΙ-
ΓΙΑΝ ΤΟΙΣ ΟΥΛΟΝ.

— Μή, μαυούλα μου, μή, τής λείει, γιατί την κόρη που με γλύτωσε, την καταρασθήκανε οι γονιοί της μ' αϊτή την κατάρα: Άμα με φιλήσης νά την ξεχάσω.

Ἐπειδὴ ὁμως ἦτανε κουρασμένους ἀπ' τὸ ταξίδι, ἔπρεε λίγο νὰ κοιμηθῇ κ' ὕστερα νὰ σηκωθῇ νὰ πᾶν νὰ πᾶσιν τῇ γυναῖκά του, τῇ βασιλοπούλᾳ. Ἐκεῖ λοιπόν ποὺ κοιμώτανε πῆγε ἡ μάνα του νὰ τὸν σκεπᾶσιν μ' ἕνα λεπτὸ μαντήλι γιὰ νὰ μὴν τὸν τρώῃ οἱ μύγες, ἀλλὰ ἔσκυψε καὶ τὸν φίλησιν.

Όταν σὲ λίγο ξύπνησε τὸ βασιλά-
πουλο, ἡ μάνα του τοῦ λέει: Πότε θά
παῶμε νὰ πάρουμε τὴ νύφη ἀπ' τὸ κα-
ράδι;

— Ποιὰ νύφη, τῆς λέει.

— Νάι εκείνη πού σέ γλύτωσε, ἐ-
κείνη πού σ' ἔφερε ἐδῶ.

— Βρέ μόνον μου, τί λές ἐκεῖ; ἐγὼ
 ἔφερα νόφη; Δέ θυμᾶμαι νά μέ γλύ-
 τωσῃς καιεῖς.

—“Α! άλλοίμονο, λέει ἡ βασίλισσα,
τό, εἰς τὴν ἐκείνην τὴν ἡμέραν.”

... δι: τῇ ἀποστολῇ, τῇ ἐκ καὶ ἐκ
ἀποστολῆς τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ
ἁγίου, τοῦ ἁγίου τοῦ ἁγίου τοῦ ἁγίου, τοῦ
ἁγίου τοῦ ἁγίου τοῦ ἁγίου τοῦ ἁγίου
καὶ ὁμοῦ τοῦ ἁγίου τοῦ ἁγίου τοῦ ἁγίου
καὶ ὁμοῦ τοῦ ἁγίου τοῦ ἁγίου τοῦ ἁγίου

Δύο φίλοι τοῦ βασιλέως τοῦτου, πρὸς
τὴν εἶδαν, χάσανε τὰ μυαλά τους καὶ
θελήσανε νὰ πᾶνε νὰ τὴν ἴδουνε σὺν
σπίτι της.

Ἐκεῖνη τότες τοὺς παράγγειλε ὅτι
 ἂν δὲ μπορέσουν ν' ἀνεβούνε τῇ σκά-
 λα, θὰ φάνε ξύλο τῆς χρονιάς τους.
 πού θὰ βάλουνε καὶ στήν τσέπη τους.
 Ἐκεῖνη ἔβαλε τοὺς δούλους τῆς κι
 ἀλείφανε τὶς σκάλες μὲ λύγκια, σπαρ-
 ματοῖτα, σαπουνά, γιὰ νὰ γλιστ-
 νε, καὶ νὰ μὴ μπορῇ κανένας ἀπ' αὐ-
 τοὺς ν' ἀνέβη ἀπάνω.

• • •

Λοιπόν, καθώς πάει ο πρώτος ν' ανέβη, μπουρρρρ! πάρτον κάτω, Ξαναδοκιμάζει, τρείς φορές, τίποτε; Τότε τὸν πάνουσαν οἱ δοῦλοι καὶ τοῦ ριχτῶν παρα μία τεσσαράκοντα.

Στους άλλους όμως εκείνος δὲν εἶπε ὅτι ἔφαγε ξύλο, μόν' τοὺς ἰππεὺς πὼς τὴν εἶδε τάχα, κ' εἶναι ἀγγελος, ὅτι γελάει καὶ πέφτουν ρόδα στὴν ποδιά της· καὶ τὴν ἀνέβασε τέλος στὰ ἑοῦτά οὐράνια.

Πάει κι' ὁ δεύτερος, κι' ἀφοῦ ἐχώ-
 ρησε κι' αὐτὸς ἀπὸ ξύλο, λέει τὰ ἴδια
 κι' αὐτὸς.

Τότε πάλι καὶ τὸ βασίλειον τοῦ αὐ-
τοῦ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἐκείνου ἐκείνου
καὶ ἐκείνου ἡ βασίλειον τοῦ αὐτοῦ ἐκείνου
ἐκείνου τοῦ ποταμοῦ ἐκείνου ἀπὸ τοῦ
καὶ τότε κήρυξε τὸ αἶματιον.

Σὲ κακὰ χάλια γυρίζει τὸ κακομοίρικο τὸ βασιλόπουλο σὶὸ παλάτι ἄρρωστο, πέφτει σὶὸ κρεβάτι, ὁ πα-

(Συνέχεια στη σελίδα 640)

* Αδύναται προς το παρόν να αὐτὸς εἴη κα-
τασκευαστὴς τοῦ ὁδοῦ μετὰ τὸ μῦθος τοῦ
ὁδοῦ καὶ τοῦ ὁδοῦ.

Ο ΚΗΨΟΣ

ΜΠΡΑΒΟ!

Νά λοιπόν τί μου γράφει 'ο Σκαπανέας Ν. Χριστόπουλος από τ'ο Ληξούρι.

Τ'ο σπ'ίτι μου, σ'ο Ληξούρι, δέν έχει καθόλου αϋλή, οϋτε ταράτσα. "Όταν όμως, σ'όν έναρκτηριο λόγο του Γεωπόνου μας σ'ο Γεωργικό Σχολείο Ε. Ο. Ν. Ληξουριού, άκουσα τ'α λόγια π'οϋ μ'ας μεταβίβασε, του 'Αρχηγού μας, σ'άν γύρισα σπ'ίτι, διάλεξα μιά ξεβλαστημένη πατάτα. Πήρα τήν άδεια του πατέρα μου και τόν παρακάλεσα, μιά και δέν έχουμε καμμιά γωνιά γής νά σπείρουμε λαχανικά, νά μου επιτρέψη νά πετάξω άπ' τόν γκαζοντενεκέ τ'α άνηθ της άδελφούλας μου και νά φυτέψω εκεί τήν πατάτα μου...

Μέ τί χαρά π'οϋ μέ έβοήθησε και τήν φυτέψαμε μαζί! "Ήτανε 22 Σεπτεμβρίου. Μέβαλε και έσημείωσα τήν ήμερομηνία. Δέν μου επέτρεψε όμως νά μπάζω τόν γκαζοντενεκέ σ'ο σπ'ίτι μέσα τ'α βράδυα και τίς κρυερές ήμέρες — γιά νά ιδούμε, έλεγε, τί επιδρασι θάχουνε. "Έτσι ή πατατούλα μου, ένώ τήν 2 'Οκτωβρίου φύτρωσε και άναπτύχθηκε γοργά, τ'α μέσα Νοεμβρίου μ' έφασε σ'ο μπόι.

Οι δυνατοί και παγεροί άνεμοι π'οϋ άνευόδερναν τ'ο μπαλκόνι μας άπ' έλες τίς μεριές, τής κατετσάκισαν τ'ους βλαστ'ους και καταξοχίσανε τ'α φύλλα. Τόσο π'οϋ αναγκάσθηκα νά τής στερεώσω τόν βλαστ'ο σ'ε τρία καλάμια πυραμίδας και τ'ους μικρότερους νά τ'ους δέσω σ'α κάγκελλα του μπαλκονιού.

Τήν παραμονή τ'ων Χριστουγέννων τήν ξεριζώσαμε μέ τόν υπαυπά μου. "Ή χαρά μου δέν περιγράφεται, πόσο ωραίες και μεγάλες πατάτες βρήκαμε! Τίς ζυγίσαμε σ'οϋ δ'ιπλανού έμπορου. Βγήκανε 575 δράμια! 'Ο πατέρας μου πήρε τότε ένα νάλο και τόν φτιάξαμε τ'α Χριστούγεννα μέ τίς πατάτες μου!

Σκέπτομαι λοιπόν, τώρα π'οϋ αρχίζουν πάλι νά φυτεύουνε πατάτες, μιά και είμαστε 700.000 Σκαπανείς και Φαλαγγίτες, άν φυτεύαμε όλοι μας άπό μιά γλάστρα μέ μιά πατάτα, θάχαμε παραγωγή σ'ε τρεις μέσα μήνες άπό 1.000.000 όκάδες πατάτες!

Νίκος Π. Χριστόπουλος

Σκαπανεύς Ληξουρίου,

Υποδιοικήσεως Ε.Ο.Ν. Πάλλης

Είμαστε σύμφωνοι, αγαπητέ Χριστόπουλε, έτσι πρέπει νά σκεπτώμαστε όλοι.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Τ'ο παραμυθάκι μας

ΚΑΤΣΙΚΙ ΚΑΙ ΛΥΚΟΣ

Μιά φορά ένα κατσικάκι ξέκοψε άπό τ'ο κοπάδι του κι' έπ'ηγε νά παίξει και νά βοσκήση μοναχό του. Χωρίς νά τ'ο καταλάβη τράβηξε πέρα μακριά, όπου β'οηκε ένα λειθάδι και ξεγνοιαστο βάλθηκε νά τρώη άπό τ'ο

"Ο λύκος άρχισε κι' αυτός νά χορεύη

δροσερό χορτάρι και νά παίξη πηδώντας π'οτ' έδώ και π'οτ' εκεί.

Ξαφνικά νά σου και πετιέται μπροστά του ένας πελώριος λύκος! Τ'ο κατσικάκι τ'όσαλε σ'α πόδια. Μά κι' ό

λύκος δέν κάθησε μέ σταυρωμένα χέρια. "Όσο έτρεχε τ'ο κατσικάκι, έτρεχε κι' ό λύκος ξοπίσω του. Και μπορούσε δέν μπορούσε τ'ο πρόφθασε.

— Κάθηκα, συλλογίστηκε τ'ο καυμένο κατσικάκι κι' έξυσε τ'ο κεφάλι του γιά νά κατεβάση καμμιά ξευπη ιδέα, νά ξεγελάση τ'ο λύκο και νά τ'ο τ'ο σκάση.

Και δέν άργησε νά τή βρ'η. Γυρίζει λοιπόν και τραγουδιστά λέει σ'ο λύκο:

Λύκε, λύκε, δ'τι κι' άν κάνω, δέ γλυτώνω, θά πεθάνω και τής μ'νας μου ή κατάρρα — άχ Θεέ μου, τί τρωάρα — έτσι δέ θά πάη άδίκως. Μοδ'πε: «Νά σ'ε φάη ό λύκος». Σ'οϋ ζητώ λοιπόν μιά χάρι, άν τ'ο θές, άν σ'οϋ γουστάρη κάτι νά μου τραγουδήσης. Θέλω π'ριν νά ξεψυχήσω νά χορέψω, νά γλεντήσω.

"Ο κουτολύκος πίστεψε σ'α λόγια, π'οϋ τ'οϋ έίπε τ'ο κατσικάκι, κι' άρχισε νά τραγουδά και νά χορεύη κι' αυτός μαζί. Και γίνθηκε τέτοια φασαρία, π'οϋ άκουσαν άπό πέρασε οι βοσκοί.

— Λύκος σ'ο κοπάδι! φώναξαν. Κι' άμόλησαν τ'α μαντρόσκυλα, π'οϋ ώρμησαν π'ρος τ'ο λειθάδι.

Σ'ε λίγο, ό λύκος ήταν περικυκλωμένος. "Έκανε νά φύγη, αλλά π'οϋ!...

— Μιά... δυό... τρεις... τέσσερις... Νιόνιο περαστικάσα!

Αλλά δέν πρόφτασε νά μισοτελειώση, όπ'οταν ό Νιόνιος ξεφεύγει άξαφνα άπό τ'α χέρια τής μητέρας του και καταφουρκισμένος άρπάζει τόν Πίπη άπό τ'α μαλλιά, τόν βάζει κάτω και τόν αρχίζει σ'ο ύψο. Τ'ο τί γίνθηκε δέν μπορώ νά σ'ας τ'ο π'ω.

"Ο Νιόνιος άφριζε άπ' τ'ο κακό του και τώρα ξεθύμαινε γιά καλά στήν πλάτη τ'οϋ φουκαρά τ'οϋ Πίπη...

Σ'ο τέλος όμως ό Πίπης κατάφερε νά ξεγλυτώση και νά τ'ο βάλη σ'α πόδια μέ αρκετές γρατζουνιές και πολλά-πολλά δάκρυα!

"Ο Νιόνιος έβραζε ακόμη σ'άν ήφαιστειο άπ' τ'ο θυμό του και γιά νά ξεθυμάνη μ'όρασε δεξιά κι' άριστερά σ'α άλλα παιδιά άπό ένα δυό σ'ιγανά... χαστουκάκια...

Κανένα όμως παιδί δέν τόλμησε ν' άγριέψη σ'όν Νιόνιο κι' αυτός, ικανοποιημένος π'οϋ ήταν... νικητής, βάλθηκε νά σηκώση τ'ο πανταλού του π'οϋ... κόντευε νά πεση άπ' τ'ο πάλημα κι' άπό τίς πατουφλιές!

Έπειτα έστραψε λίγο τ'α μαλλιά του, π'οϋ ήσαν α.ω.κάτω και άφου έσαλε τ'α γέρια του σ'ις τσιτες τ'οϋ πανταλονιού τ'οι, στήριχτηκε σ'όν τοίχο κι' άρχισε νά σφουρίζη άξιοπρεπώς.

"Ο Τ'οτός τότε τόν πλησίασε...

— Νιόνιο, τί έκανες μωρέ π'οϋ έφα-

Νιόνιος Τ'οτός & Σία

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΤΑ ΖΙΖΑΝΙΑ ΤΗΣ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ...

Τ'α παιδιά π'οϋ έπαιζαν σ'ο δρόμο σταμάτησαν τ'ο παιχνιδι τους...

Είχαν άκουστή φωνές άπ' τ'ο σπ'ίτι τ'οϋ Νιόνιου:

— Μαμάκασα! Μηή... μηή...

— Χόπ! χόπ! τίς τρώει πάλι ό Νιόνιος π'ρω! - π'ρω!, έκανε μέ χαρά ένα άπό τ'α παιδιά, ό Τ'οτός.

— Μά γιατί τόν δέρνουν; ρώτησε ό Πίπης, ό π'οιδ μικρός τής παρέας.

Ξέρω γ'ώ, κάτι θάκανε, είπε ό Τ'οτός και ξεκίνησε μαζί μέ τήν παρέα του γιά νά πάη νά δ'η γιατί τίς έτρωγε ό φίλος του.

Έφτασε λοιπόν μπροστά σ'ήν αύλόπορτα τ'οϋ σπιτιού τ'οϋ Νιόνιου και τήν σιμάνοιζε σ'ιγά γιά νά σ'άσουν όλοι κέφι.

— "Ω, ώ... Παντούφλα δουλεύει έδώ!...

"Ο Νιόνιος ξεφώνιζε... Κι' ό Πίπης είχε τόσο ένθουσιαστή μέ τόν ξυλοδαρμό τ'οϋ φίλου του, ώστε άρχισε νά μετρά τίς... παντουφλιές:

ὤν ΟΚΛΩΔΑΝΕΩΝ

ΔΥΟ ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ ΜΕ ΤΙΣ ΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ

"Αψυχος-ψυχάτος, κουτσοποδαράτος,
στέκεται καί κρίνει τή δικαιοσύνη.
Λαϊκό (Τό κατάρι)

Έστάλη ὑπό Ἀθαν. Μυτιτάρη.

Τόχετε φάει ὅλοι σας
μπορῶ νά τ' ὀρκιστῶ,
μά οὔτε ὠμό δέν τρώγεται,
οὔτε ψητό, οὔτε βραστό.
(Τό ξύλο πού τρώνε καμμιὰ
φορά τά παιδιά)

Έστάλη ὑπό Κωνστ. Σαμίου.

Δεξιὰ κι' ἀριστερά, μπροστά καί πίσω,
παντοῦ τόν εἶχαν ζῶσει τά σκυλιά!

Καί τώρα, ἔτοιμος ὁ λύκος νά φα-
γῶθῃ ἀπό τά σκυλιά, γυρίζει καί λέει
στό ξυπνο κατσικάκι, πού χαρούμενο
τόν κοίταζε ἀπό μακριά:

Χαχανίζεις, καμαρώνεις
καί σά διάνος μοῦ φουσκώνεις
γιά τὸ ξυπνο τερτίπι.
Μά ἐγώ — τί καρδιοχτύπι —
ὅπου νάσαι θά πεθάνω,
δέν ξεφεύγω ὅ,τι κι' ἄν κάνω.
Θάρρῃ ὅμως κι' ἡ σειρά σου,
ἄν τά λόγια τῆς μαμᾶς σου
δέν ἀκοῦς κι' ἀπ' τὸ κοπάδι
τρέχης πέρα στό λειβάδι.
Θά βρεθῇ ἕνας ἄλλος λύκος
νά σέ χάψῃ. Κι' ὄχι ἀδίκως.

Ὁ Σκαπανέας Νίκος Χριστόπουλος μέ
τὴν πατατιά του — καλλιέργεια σὲ γκα-
ζοτενέκ — πού τοῦ ἀπείδωσε 575 δράμια
πατάτες μέσα σὲ τρεῖς μῆνες...

ἔξυπνα... κουτὰ

Μαυά, γιατί τὸ
παπποῦ, πού εἶναι τόσο μι-
εἶ καί πηγαίνει ἴσα στις ὥ-
ρες μὲ τὸ ρολόγι τῆς ἐκκλησίας, πού
εἶναι, τόσο μεγάλο;

Έστάλη ὑπό Μαρίας Καταρη.

Πᾶνος: Μητέρα, πῶς θά ψῆσῃς
τὸ λαγό;

Μητέρα: — Μὲ λάχανα...

Πᾶνος: Ὁχι, μητέρα. Ὁ λαγὸς
ἀγαπᾷ τόσο πολὺ τὰ λάχανα, πού θά
τά φάῃ...

Έστάλη ὑπό Πάνου Χατζηθεοῦ.

Ὁ Τοτός προσεύχεται:

Ὁ Ἄχ. Θεούλη μου, κάμε νά ξεχάσῃ
ἡ μαμὰ τὰ κλειδιά ἐπάνω στὸν μπου-
φέ...»

γες τόσο ξύλο; τοῦ εἶπε δειλά.

— Ἐπλυνά τὰ δόντια τῆς... γά-
τας μὲ τὸ βουρτσάκι τῆς... μαμᾶς.
ἀπάντησε ὁ Νιόνιος.

— Χί, χί, χί, ἔκανε ἐνθουσιασμένος
ὁ Τοτός...

Καί οἱ δυὸ μαζί ἔσκασαν στὰ γέ-
λια.

— Καί σὺ τί ἔκανες χτὲς πού τις
ἔφαγες;

— Ἐγὼ τάισα τὸν παπαγάλο...
σκορδαλιά!

Κι' ἀφοῦ γέλασαν κι' οἱ δυὸ πολὺ,
ὁ Νιόνιος πῆρε τὸν φίλο του ἀγκα-
λιά καί ξεκίνη-
σαν γιὰ βόλτα...

— Ξέρεις τί-
ποτα; τοῦ εἶπε
στό δρόμο, σκα-
ρώνουμε μὲ μιὰ
δουλειά;

Λέγε, εἶπε ὁ
Τοτός...

Κι' ὁ Νιόνιος,
σκύβοντάς σ' αὐ-
τὸ τοῦ Τοτοῦ,
τοῦ εἶπε ἕνα σω-
ρὸ μυστικά καί
γελῶντας τὸν
ρῶτησε:

— Σὺμφωνοι;

Ναί, ἀπάντησε ὁ Τοτός.

Τί εἶδους ὅμως δουλειά σκέφθηκε
ὁ τρελλο-Νιόνιος;

Δέν ξέρω!

Τὸν ἀρχισ
στὴς παντουφλίες.

Ξέρω ὅμως ὅτι ὁ Νιόνιος καί ὁ
Τοτός ἦσαν τὰ πιὸ ζιζάνια, τὰ πιὸ
τρελλόπαιδα τῆς γειτονιάς...

Οἱ γειτονισσες τὰ ἔβλεπαν καί ἔ-
καναν τό... σταυρὸ τους.

— Πῶ... πῶ... πῶ... ξωρκισμένα
νάσαι.

Γιατί χαλοῦσαν τὸν κόσμο... Τί
τενεκέδες ἔδεναν στὶς οὐρὲς τῶν
σκυλιῶν, τί ποντίκια ζευγαρώνα-
νε... Βάζανε βαρελότα πίσω ἀπ' τίς
πόρτες πού ἔσκαζαν μόλις τις ἀνοι-
γαν, χτυποῦσαν τὰ κουδούνια καί,
καί ὅ,τι ἀταξία βάλῃ ὁ νοῦς σας...

Μόλις λοιπὸν οἱ δυὸ πιτσιρίκοι ἔ-
καναν τὰ σχέδιά τους, ἀμέσως ἔθα-
λαν μιὰ σφυρίχτρα κι' ἀρχισαν νά
σφυράνε...

Μὲ τὰ σφυρίγματα πού ἔκαναν τὰ
δυὸ παιδιά, ὁ Νιόνιος καί ὁ Τοτός,
εἰδοποιούσαν, ὅπως φαίνεται, τὴν...
παρά.

Δέν πέρασαν παρά λίγες στιγμές
καί οἱ πιτσιρίκοι τῆς γειτονιάς ἀρ-
χισαν ἕνας-ἕνας νά τρέχουν σ' αὐτὸ
τὸ περίεργο... προσκλητήριο!

Ἐδῶ νά βλέπατε, παιδιά μου, μου-
τρα καί μουτράκια...

Ἄλλουνοῦ παιδιοῦ τὸ πρόσωπο ἦ-
ταν πυροκοκκινισμένο ἀπ' τὸ πολὺ
κυνηγῆτο πού εἶχε κάνει ἀπ' τὸ
πρῶτ...

Ἄλλουνοῦ τὰ μαγουλάκια ἦσαν
πασαλειμμένα ἀπὸ τὴ μαρμελάδα
πού εἶχε πάνω στό ψωμί του...

Ἄλλο παιδί ἦταν μουντζουρωμένο
σὰ νά εἶχε πᾶει τὸ παληόπαιδο στοῦ

... μουντζούρη τὸ γάμο καί νά μὴν
τά πολυλογᾶμε κανένα παιδί δέν ἦ-
ταν ἐν τάξει...

Ὅλα ἦσαν μ' ἀνακατω-
μένα μαλλιά, μὲ πεσμένες κάλτσες
καί ὀλοσκόνιστα ροῦχα...

Ἐτοί σὲ λίγο ἡ παρὰ τῶν πιτσι-
ρικῶν εἶχε μαζευτῇ γύρω ἀπὸ τὸν
Τοτό καί τὸ Νιόνιο καί κάθε πιτσι-
ρίκος ρωτοῦσε μὲ πολλὴ περιέργεια

νά μάθῃ γιατί σφύριζαν ὁ Τοτός καί
ὁ Νιόνιος.

Ὁ Νιόνιος τότε, ἀφοῦ ἔκανε τὰ
παιδιά νά σωπάσουν, τὰ ρώτησε ὀρ-
θά-κοφτά:

— Ἐχετε σφεντόνες;

— Γιά... πετροπόλεμο; ρώτησαν
μερικά παιδιά.

— Ὁχι! εἶπαν ὁ Τοτός κι' ὁ Νιό-
νιος μαζί.

Καί παίρνοντας καθένα παιδί χω-
ριστὰ τοῦ ἐξηγοῦσαν τί θά κάνα-
νε...

Κι' ὅταν πιά καί ὁ τελευταῖος πι-
τσιρίκος ἔμαθε τὰ... καθήκοντά
του, ὁ Νιόνιος τοὺς εἶπε:

— Ἐν τάξει παιδιά;

— ... καί παρατάξῃ, εἶπαν οἱ πιὸ
ζωηροὶ τῆς παρέας καί σκόρπισαν
στὰ γύρω στενοσόκακα... σκυφτά
καί προφυλακτικά σὰν νά ἦσαν...
συμμοριεῖς!...

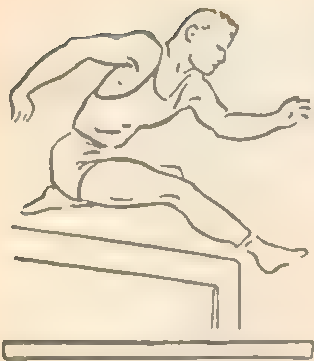
(Ἡ συνέχεια στὸ προσεχές)

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΑΝΩΜΑΛΟΥ ΔΡΟΜΟΥ

Ετελέσθη εις τὸ δασύλλιον Βασιλίσσης Σοφίας ἡ τελευταία σειρὰ τῶν προκριματικῶν ἀγώνων ἀνωμάλου δρόμου τῆς Ε.Ο.Ν. μετὰ πολὺ ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα, δεδομένου ὅτι ὁ τόπος δὲν πληροῖ ὁροὺς εὐνοϊκοὺς διὰ τοὺς ἀθλητάς. Τὰ ἀποτελέσματα ἔχουσιν οὕτω:

51η Φάλαγγξ

3.000 μέτρα.— 1) Κατραβάς, 2) Ἀντωνίου, 3) Δεληγιάννης, 4) Πυλαρινός, 5) Κότουφας, 6) Γιολιάς.

2.000 μέτρα.— 1) Καραγιάννης, 2) Σκαναβής, 3) Κατσάμπας, 4) Παπασταθόπουλος, 5) Τσιμπούκης, 6) Κουλουμπής.

1.000 μέτρα.— 1) Πριονάς, 2) Ἀποστολόπουλος, 3) Δανίκας, 4) Φίλιας, 5) Ἀγγελής.

Ναυαροφάλαγγξ

2.000 μέτρα, 1) Ἀνδρεόπουλος, 2) Πετρόπουλος, 3) Σουλῆρας, 4) Θανάπουλος, 5) Γρίθας.

ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΑ

Κατὰ τὴν τελευταίαν συνάντησιν τῆς ομάδος Παιδ. Ἀκαδημίας μετὰ τῆς ομάδος τῆς Σχολῆς Συνεταιριστῶν ἡ πρώτη ἐνίκησε τὴν δευτέραν διὰ 40-32.

ΑΓΡΙΝΙΟΝ.— Ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ διαιτησίαν τῶν λογιτῶν γυμναστῶν κ. κ. Χειμαρρᾶ Κ. καὶ Μάρου Χρήστου ἐτελέσθησαν ποδηλατικοὶ ἀγῶνες ἐπὶ δημοσίᾳ ὁδοῦ ἀποστάσεως τριάντα χιλιομέτρων. Νικήτης ἀνεδείχθη ὁ Φαλαγγίτης Γεωργούλας μετὰ χρόνον 56' καὶ δευτέρος ὁ Χαθίνης Ἀναστάσιος.

— Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας διεξήχθησαν ἀγῶνες ποδοσφαιρικοὶ μεταξύ τῶν ἀθλητικῶν ομάδων «Ὁλυμπιακοῦ» Ἀμφιλοχίας καὶ «Πανατωλικοῦ» Ἀγρινίου μετὰ ἀποτέλεσμα 4-0 ὑπὲρ τῆς ομάδος Ἀγρινίου. Τῶν ομάδων τούτων τὰ πλείστα τῶν μελῶν ἦσαν Φαλαγγίται.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ.— Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ διεξαχθέντος πρωταθλήματος ποδηλασίας τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων Θεσσαλονίκης, ἐπὶ ἀποστάσεως 30 χιλιομέτρων, ἔχουσιν οὕτω:

1) Γρηγορίου Α 275 56' 25".

2) Ραζώνης Α 275.

3) Καρέζης Μ. Τ.

Β' Κατηγορίας.— Ἐξ ἄλλου τὰ ἀποτελέσματα ποδηλάτου περιπάτου εἶναι:

1) Τσίγκας Μ. Τ. 57' 20". 2) Ζώρας Μ. Τ., 3) Γιαννάκης Α 136. Πολυνίκης Σχηματισμὸς Μηχανοκινήτου Τάγματος.

Πρῶτὰ θλήματα καλαθοσφαίρας Ε.Ο.Ν.— Εἰς τὸ «κλειστὸν» Γυμναστήριον τῆς Ε.Ο.Ν. ἔλαβον χώραν αἱ συναντήσεις καλαθοσφαίρας διὰ τὸ πρωτάθλημα τῆς ΧΧΙΙ Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θεσσαλονίκης. Τὰ ἀποτελέσματα ἔχουσιν ὡς ἑξῆς:

Α 138 Φάλαγγξ — Α 135 Φάλαγγξ 45-7. Α 271 Φάλαγγξ — Α 138 Φάλαγγξ 63-8. Α 271 Φάλαγγξ — Α 135 Φάλαγγξ νικήτρια ἡ δευτέρα ἀνευ ἀγώνος.

Α 138 Φάλαγγξ — Α 136 Φάλαγγξ 81-1.

ΔΡΑΜΑ.— Τὴν 28ην Ἰανουαρίου ἐτελέσθησαν οἱ ἀγῶνες ἀνωμάλου δρόμου 5 χιλιομέτρων καὶ ποδηλασίας 30 χιλιομέτρων.

Εἰς τοὺς ἐν λόγῳ ἀγῶνας συμμετέσχον ἐξήκοντα περίπου Φαλαγγίται ἀθληταὶ Α' κατηγορίας τῶν Ὑποδιοικήσεων καὶ Φαλαγγῶν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Δράμας.

Τοὺς ἀγῶνας παρηκολούθησαν ὁ Νομάρχης Δράμας κ. Κ. Δήμας, ὡς Γενικὸς Ἐπόπτης Ε.Ο.Ν., ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς κ. Σ. Δημητρίου, ὁ Διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Δράμας κ. Σωτηρόπουλος, οἱ Διοικηταὶ τῶν Φαλαγγῶν, πλῆθος κόσμου, ὡς καὶ ἅπασα ἡ δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Δράμας.

Τοὺς ἀθλητάς κατὰ τὴν διαδρομὴν παρηκολούθει αὐτοκίνητον, τοῦ ὁποίου ἐπέβαινον Φαλαγγίται νοσοκόμοι τῆς Ὑγειονομικῆς Ἀγυρίας Ὑποδιοικήσεως Ε.Ο.Ν. Δράμας ὑπὸ ἀνώτερον βαθμοφόρον μετὰ πλήρες συνεργεῖον πρώτων βοηθητῶν.

ΚΑΒΑΛΑ.— Ἐν μέσῳ μεγάλης συγκεντρώσεως φιλάθλων ἐγένετο ἡ ἐναρξίς τοῦ Α' γύρου τοῦ ποδοσφαιρικοῦ πρωταθλήματος, εἰς τὸ ὁποῖον μετέχουσιν αἱ ἀντιπροσωπευτικαὶ ομάδες ἑνδεκα Τετραρχιῶν τῶν Ὑποδιοικήσεων Καβάλλας καὶ Παγγαίου.

Αἱ πρώται συναντήσεις ἔλαβον χώραν εἰς τὸ ἐνταῦθα Δημοτικὸν Γυμναστήριον παρούσα πολλὰ ἀξιωματῶν τῆς Ε.Ο.Ν., τὰ δὲ ἀποτελέσματα ἔχουσιν οὕτω:

Τῆς 171ης Φάλαγγος ἡ I Τετραρχία νικᾷ τὴν IV διὰ 5-0 καὶ τῆς 172ας Φάλαγγος ἡ III Τετραρχία νικᾷ τὴν I διὰ 2-1.

ΠΡΕΒΕΖΑ.— Τὰ ἀποτελέσματα τῶν τελεσθέντων ποδηλατικῶν ἀγώνων ἀποστάσεως 30 χιλιομέτρων ἔχουσιν ὡς ἑξῆς:

1ος Ν. Σμπόνιας 1.18', 2ος Εὐθ. Πεπὼνης 1.19', 3ος Ι. Κωνσταντόπουλος 1.20', 4ος Νικ. Ζέσκας 1.24', 5ος Ι. Τσαντούλας 1.34'.

ΣΠΑΡΤΗ.— Ετελέσθησαν καὶ εἰς τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν Λακωνίας οἱ λόγῳ τοῦ καιροῦ ἀναβληθέν-

τες ἀγῶνες ἀνωμάλου δρόμου 5 χιλιομέτρων μετὰ τὰ ἀκόλουθα ἀποτελέσματα:

1) Γεωργιτσανάκος Εὐάγ. 26' 29". 2) Κουβαράκος Παν. 28' 55". 3) Ἀποστολάκος Παν. 29'. 4) Κορωνιός Παν. 29' 30". 5) Γιαννόπουλος Εὐάγ. 29' 40". 6) Κουσάκος Ἀντ. 29' 46".

Εἰς τὸν προκριματικὸν ἀγῶνα ποδηλασίας ἀποστάσεως 30 χιλιομέτρων τῶν τῆς ἰδίας Π. Δ. ἐτερωμάτισαν κατὰ σειράν οἱ ἀκόλουθοι:

1) Ἀράνης Βασ. 1.19', 2) Σωτηρίου Βασ. 1.20', 3) Τριανταφύλλου 1.21', 4) Παπαδάκος Σωτ. 1.22', 5) Κουρουιάκος Πιέρρος 1.23', 6) Βορρεῆκος Γρ. 1.29'.

ΚΙΑΤΟΝ.— Ἡ Ὑποδιοίκησις Ε.Ο.Ν. Κιάτου ὁργάνωσε ποδηλατικούς ἀγῶνας ἀποστάσεως 30 χιλιομέτρων.

Οἱ ἀγῶνες διεξήχθησαν μετὰ παραδειγματικὴν τάξιν καὶ ἀπόλυτον ἀκρίβειαν εἰς ὅλας τὰς λεπτομερείας. Ἐτερωμάτισαν δὲ κατὰ σειράν καὶ μετὰ θυμασίας ἐπιδόσεις οἱ 1) Κωστοῦρος, 1) Σπηλιόπουλος καὶ 3) Ποῦλος.

ΧΑΝΙΑ.— Τὴν 28ην παρελθ. μηνὸς ἐγένετο ἀγὼν ἀνωμάλου δρόμου 5 χιλ. μετὰ τῶν σχηματισμῶν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως τῆς συμμετοχῇ 14 ἀθλητῶν, τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ὁποίου ὑπῆρξαν ἱκανοποιητικά. Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας ἔλαβε χώραν φιλικὴ ποδοσφαιρικὴ συνάντησις μεταξύ τῶν ομάδων τῆς 248 Φάλαγγος (Λόχος ἐργαζομένων) καὶ τῆς 249 Φάλαγγος. Ὁ ἀγὼν ἔληξε μετὰ νίκην τῆς ομάδος τοῦ Λόχου ἐργαζομένων διὰ τεματῶν 3-1.

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ (Κρήτης).— Μετὰ μεγάλην ἐπιτυχίαν ἐγένοντο τὴν πρωίαν τῆς Κυριακῆς 4 Φεβρουαρίου ποδηλατικοὶ ἀγῶνες 30 χιλιομέτρων μεταξύ ἀθλητῶν τῆς Ε.Ο.Ν.

Τοὺς ἀγῶνας, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ὁποίων ἐτηρήθη παραδειγματικὴ τάξις, παρηκολούθησαν ἅπαντες οἱ Σχηματισμοὶ Ὑποδιοικήσεως Ἡρακλείου, εἰς δὲ τὸν τόπον τοῦ τεματισμοῦ εἶχε συρρεύσει πλῆθος κόσμου διὰ νὰ χειροκροτήσιν τοὺς νικητάς, οἵτινες ἦσαν κατὰ σειράν οἱ ἑξῆς:

1) Ἀρ. Ναλετάκης 1.8' 2". Χρ. Καπακλῆς 1.8' 3". 3) Γεώργ. Χατζηγεωργίου 1.8' 41".

Ἐκ τοῦ ἐπιτευχθέντος χρόνου — ὅστις σημειωτέον εἶναι ἀριστος λόγῳ τοῦ ἀνωμάλου ἐδάφους καὶ τοῦ σφοδρῶς πνέοντος ἐναντίου ἀνέμου — οἱ δύο πρώτοι ἐτερωμάτισαν μετὰ ἐλαφρὰν διαφορὰν ἡμίσεος στήθους ὁ εἰς ἀπὸ τοῦ ἑτέρου.

— Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας εἰς τὸ γήπεδον «Χάνδαξ» ἔλαβε χώραν ἐνδιαφέρων ποδοσφαιρικὸς ἀγὼν μεταξύ τῶν 252ας καὶ 254ης Φαλαγγῶν. Κατόπιν ἐνός τεχνικωτάτου καὶ πλήρους ἐνδιαφέροντος ἀγῶνος νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ ομάδα τῆς 252ας Φάλαγγος διὰ τεματῶν 6-1.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησης

ΑΙ μεταδιδόμεναι από του Ραδιοφωνικού Σταθμού 'Αθηνών δύο ὁμιλίες, καθ' ἑβδομάδα, διὰ τὴν «Ἐθνικὴν Ὀργάνωσιν Νεολαίας», ἐπὶ διαφόρων γενικωτέρων ἰδεολογικῶν, διαφωτιστικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν θεμάτων, ὡς καθωρίσθη ἤδη, θὰ μεταδίδωνται ἀνελλιπῶς καθ' ἑκάστην Κυριακὴν ὥραν 8 μ. μ. καὶ Τετάρτην ὥραν 7.45 μ. μ.

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΔΟΣ

Διὰ διαταγῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. ἀνομάσθη συνεργάτις χρυσοῦ σήματος ἡ καλλιτέχνις κ. Μαρίκα Κοτοπούλη.

Ἡ μοναδική μας τραγῳδός, βαθύτατα συγκεκινημένη ἐκ τῆς γενόμενης πρὸς αὐτὴν τιμῆς, ἀπηύθυνε πρὸς τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν τῆς Ε.Ο.Ν. εὐχαριστήριον ἐπιστολήν, καταλήγουσαν ὡς ἑξῆς:

«Ἀποδεχομένη μετὰ συγκινήσεως τὸν ὡς ἄνω τιμητικὸν δι' ἐμὲ τίτλον, σὰς παρακαλῶ νὰ δεχθῆτε τὴν ἔκφρασιν τῆς μεγάλης χαρᾶς μου, καθὼς καὶ τὰς ἐγκρίσεις μου εὐχὰς διὰ τὴν πλήρη πραγματοποιήσιν τῆς Ἐθνικῆς ἀποστολῆς τῆς Ε.Ο.Ν.

Μετὰ πάσης τιμῆς
Μαρίκα Κοτοπούλη

ΣΧΟΛΗ Α' ΒΟΗΘΕΙΩΝ

Ὑπὸ τῆς Ὑποδιοικήσεως Ε.Ο.Ν. Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν συνεστήθη Σχολὴ πρώτων βοηθειῶν. Ἡ δημιουργία τῆς σχολῆς αὐτῆς ἐνέχει ὠφέλιον σημασίαν, καθ' ὅσον οἱ ἐξ αὐτῆς ἐξερχόμενοι θὰ χρησιμοποιηθοῦν ὡς ὑγειονομικοὶ ἐκπαιδευταὶ τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων.

Τὰ μαθήματα τῆς σχολῆς ταύτης παρακολουθοῦν ἅπαντες οἱ Φαλαγγῖται φοιτηταὶ τῆς Ιατρικῆς σχολῆς, συνίστανται δὲ εἰς πρακτικὴν ἐξάσκησην εἰς τὰ κρατικά νοσοκομεία καὶ εἰς κλινικὰς ἐιδικοτήτων. Οὕτω οἱ ἐξ αὐτῆς ἐξερχόμενοι, καλῶς κατηρτισμένοι ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, θὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐξυπηρετήσουν, ὡς αὐτοτελεῖς ἐπιστήμονες ἐργαζόμενοι, τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν τοῦ τόπου των.

— Ἐπίσης καὶ τὸ τμήμα προπαγάνδας ἔχει ἤδη ἐτοιμοὺς πλείους ὅσας ἐργασίας, θὰ προσῇ δὲ λίαν προσεχὸς εἰς τὴν ἐκδοσὶν καὶ δημοσίευσιν αὐτῶν.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Πρὸς τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν ἐστάλη ἕκ μέρους τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ἰδρύματος «Ἐγγὺς Ἀνατολή» καὶ τῆς «Ἑλλην. Ἐταιρείας προστασίας ἀναπήρων παιδῶν» ἡ κάτωθι εὐχαριστήριος ἐπιστολή:

«Οὐδὰς τῆς ὑμετέρας Περιφερειακῆς Διοικήσεως, ἐλθοῦσα εἰς Κέντρον ἡμῶν, ἐμοίρασεν εἰς τὰ πτωχὰ ἀνάπηρα παιδιά, τὰ ὁποῖα φοιτοῦν εἰς τὸ

Σχολεῖόν μας, διάφορα γλυκὰ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς καὶ ἐφαίρουν τὴν ἐπιπλέον ζωὴν τῶν ἀτυχῶν μικρῶν.

Ἡ πράξις αὕτη τῆς χριστιανικῆς ἀλληλεγγύης καὶ φιλοanthρωπίας εἶναι ἐνδεικτικὴ τῆς ἐθνικῆς ἀγωγῆς καὶ τῆς ὀρθῆς κοινωνικῆς διαπαιδαγωγήσεως, τὴν ὁποίαν παρέχει εἰς τὴν Νεολαίαν ἡ Ὀργάνωσις ἡμῶν, καθοδηγουμένη ἀπὸ τὸν Ἀρχηγόν τοῦ Κράτους, καὶ ἐπιθυμοῦμεν νὰ σὰς συγχαρώμεν εὐκρινῶς διὰ τοῦτο καὶ νὰ προσθέσωμεν τὰς εὐχαριστίας μας εἰς τὰς τῶν μικρῶν προστατευομένων μας.

Ἡ Προϊσταμένη
τοῦ Φυσικοθεραπευτικοῦ Κέντρου
Ἀλῆς Κάρρ

Ἐπίσης οἱ μικροὶ ἀνάπηροι τῶν ὡς ἄνω Ὀργανώσεων ἀπέστειλαν πρὸς τὰς Φαλαγγίτσας, αἱ ὁποῖαι τοὺς ἐμοίρασαν γλυκίσματα, τὴν ἀκόλουθον εὐχαριστήριον ἐπιστολήν:

«Ἀγαπητές καλὲς μας φίλες, Σὰς εὐχαριστοῦμε μ' ὅλην μας τὴν καρδίαν γιὰ τὴν καλωσύνην τοῦ εἶχατε νὰ μᾶς θυμῆσθε τὴς ὁλίγης ἡμέρας πού πέρασαν. Παρακαλοῦμε τὸν Θεόν σὺς προσευχάς μας καθημερινῶς νὰ φυλάττῃ ἀπὸ κάθε κακὸ τὸν Μεγάλον μας Πατέρα καὶ Κυβερνήτην καὶ καὶ μ' αὐτὸν τοὺς συνεργάτας του καὶ ὁλοὺς ἐκείνους πού σκέπτονται γιὰ τὸ καλὸ τῶν παιδιῶν τῆς γλυκειᾶς μας Πατρίδος.

Μὲ ἐκτίμησιν καὶ ἀγάπην
Χαράλαμπος Θ. Κωτσιγιάννης, Γεώργιος Χατζηκοσμάς, Εὐρυδίκη Ι. Μιχαλάγα, Στέλλα Γ. Κatoσαῖτη, Πολυξένη Ζαφειροπούλου, Ἀμαλία Κοντοῦ, Ἀλίκη Ζαφειροπούλου, Κλεάνθη Νικολαΐδου».

Ἀποφάσεις

Εἰς τὸ ἐντευκτήριον τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν ἔλαβεν χώραν καλλιτεχνικὴ ἑορτὴ τῆς Ὑποδιοικήσεως Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν. Ταύτην ἐτίμησαν διὰ τῆς παρουσίας των ὁ Ὑπουργὸς Γενικὸς Διοικητὴς κ. Κυρίνης, ὁ Μητροπολίτης κ. Γεννάδιος, ὁ Σωματάρχης, οἱ Στρατηγοὶ καὶ οἱ Διοικηταὶ μονάδων, ὁ Πρύτανης, ἡ Σύγκλητος καὶ οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, ἀνώτατοι ἐκπαιδευτικοὶ καὶ πλῆθος κόσμου.

Ἡ ἑορτὴ, περιλαμβάνουσα παράστασιν θεατρικοῦ ἔργου καὶ ἐκτέλεσιν μουσικῶν τεμαχίων ὑπὸ Φαλαγγιτῶν φοιτητῶν, ἐσημείωσεν ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν καὶ ἐνεποίησεν ἀρίστην ἐντύπωσιν, δυναμένη ὡς ἐν τούτῳ νὰ θεωρηθῇ ὡς μία ἐκ τῶν καλυτέρων καλλιτεχνικῶν ἐμφανίσεων τῆς Ε.Ο.Ν. Θεσσαλονίκης.

— Συνεχίζονται μὲ τὴν ἰδίαν πάντοτε ἐντασιν εἰς τὰς Ὑποδιοικήσεις τῆς Δ.Α.Σ. αἱ ἐσωτερικαὶ συναντήσεις διὰ τὸ πρῶτάθλημα ἀθλοταξιδίων. Ὅπως τὴν παρελθούσαν ἑβδομάδα συ-

νητήθησαν αἱ ομάδες τῶν σχολῶν Μηχανολόγων καὶ Πολιτικῶν Μηχανικῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Ε. Μ. Πολυτεχνείου μὲ νικητρίαν τὴν πρώτην.

Ἐπίσης ἡ ομάδα τῶν Μηχανολόγων, συναντηθεῖσα μὲ τὴν ομάδα Ἀρχιτεκτόνων, ἐνίκησε ταύτην. Ὡσαύτως ἡ ομάδα τῆς Σχολῆς Ἐργοδηγῶν ἐνίκησεν εἰς ἀγῶνα πετοσφαίρας τὴν ομάδα τῆς Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν.

— Μεταξὺ τῶν Φαλαγγιτῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Ε.Μ.Π. ἤρχισε διενεργούμενος ἔρανος ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν τῆς Τουρκίας.

— Ἡ Ὑποδιοίκησις Παντείου παρουσιάζει ζωηρὰν καλλιτεχνικὴν κίνησιν. Ἐκτὸς τῆς χορωδίας, τῆς ὁρχήστρας καὶ τοῦ θεατρικοῦ τμήματος κατηρτίσθη ἤδη καὶ τμήμα ἀπαγγελίας.

— Βαθμοφόρος τῆς Διευθύνσεως Ὑγειονομικοῦ τοῦ τμήματος προπαγάνδας ὑγιεινῆς τῆς Δ.Α.Σ. ὠμίλησε τὴν 5ην τρέχ. «περὶ τετάνου» ἀπὸ τοῦ ραδιοφωνικοῦ μας σταθμοῦ.

— Τὴν παρελθούσαν ἑβδομάδα ἐδόθη ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν εἰς τὴν αἴθουσαν ἑορτῶν τῆς Πανεπιστημιακῆς Λέσχης ὁ δεῦτερος χορὸς ὑπὲρ τῆς φοιτητικῆς ἀλληλεγγύης, εἰς τὸν ὁποῖον ἐνεφανίσθη ἡ ὁρχήστρα—τῆς Δ.Α.Σ., ἀποσπάσασα τὰ εὐκρινῆ χειροκροτήματα τῶν παρευρισκόμενων.

— Τὴν Κυριακὴν 11 τρ. οἱ Φαλαγγῖται φοιτηταὶ τῆς Νομικῆς Σχολῆς τῆς Ὑποδιοικήσεως τοῦ Πανεπιστημίου ἐξέδραμον εἰς τὸ Τατόι. Ἐπίσης Φαλαγγῖται φοιτηταὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Αὐτῆς Ὑποδιοικήσεως ἐξέδραμον εἰς Πεντέλην καὶ τῆς Ιατρικῆς εἰς Λίμνην Μαραθῶνος.

— Τάγμα Φαλαγγιτῶν τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν μετέσχεν εἰς τὴν ὑποδοχὴν τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ ἀπέδωσε τιμὰς.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΗΛΕΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Αἱ ἐργασίαι ὄλων τῶν γραφείων τῆς Π.Δ.Θ.Π. ἐκτελοῦνται ρυθμικῶς.

Ἄν καὶ εἶναι ἡ περίοδος τῶν διαγωνισμῶν εἰς τὰ σχολεῖα, ἐν τούτοις παρατηρεῖται, ὅπως πάντα, ἡ ἰδία μεγάλη κίνησις εἰς ὅλους τοὺς σχηματισμούς.

Μεγάλῃ προετοιμασίᾳ γίνεται διὰ τὸν ἑορτασμόν τῆς 25ης Μαρτίου.

Οὐδὰς Φαλαγγιτισσῶν διαφόρων Ὑποτομέων τῆς Ὑ.Θ.Π. κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πρασίνου ἐξώρμησαν διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν καταστρεπτικῶν καμπῶν τῶν πεύκων εἰς τοὺς πλησιέστερους πευκάδας τῆς πόλεως τοῦ Πειραιῶς.

Ἡ Π.Δ.Θ.Π. διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας τῆς 25ης Μαρτίου, ὡς καὶ τῆς 27ης, ἀνέλαβε ἐξῆς (5.000) δραχμῶν.

Ἡ Π.Δ.Θ.Π. διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας τῆς 25ης Μαρτίου, ὡς καὶ τῆς 27ης, ἀνέλαβε ἐξῆς (5.000) δραχμῶν.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΗΛΕΩΝ
ΑΤΤΙΚΟΒΟΙΩΤΙΑΣ

КРНТН

ΤΑΝΥΣΙΑ

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

ΣΕΡΜΠΙΣΙΑ (Άλιβερίου). — Μέλη του τμήματος έπεισαν διά ούτου τον παραχωρηθέντα όπό του κ. Νικ. Κατοογιάννη, άγρόν έξ ένός στρέμματος.

ΑΙΔΗΨΟΣ. — Παρεχωρήθη είς τό τμήμα Ε.Ο.Ν. άγρός έκτάσεως 2½ στρεμ. πρός καλλιέργειαν.

ΠΑΣΣΑ. — (Κονιστρών). — Υπό του καφεκαίου κ. Π. Πανούση προσεφέρθη είς την Ε.Ο.Ν. Πασσά έκτασις ήμισος στρέμματος, ήτις και έκαλλιεργήθη όπό της 2ας όμάδος του Λόχου Πασσά.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΠΑΤΡΑΙ. — Υπό των μελών της Πελοχικής Διοίκσεως, Άρρέων Άχαΐας έλευτέθησαν, μέχρι σημερον, όπό της έναρξεως της τρεχούσης διαδοστικης περιόδου, τά κάτωθι είδη δεινρόδων: Κυπάρισσι 16.600, πεύκα 14.250, σφένδαμνοι 300, ελάυτιοι 3.650, άκακίαι 2.750, γαζάρι 100, Αυγούστο 50, Τούγες 500, κισπέρι 150, μωρίαι 200, καστανάι 1.500, δασικά 1.000, όπωροφόρα 2.270. Έπίσης έφύτεύθησαν και 850 δένδρα είς όδούς. Έν συνόλω ή Πελοχική Διοίκσις Άχαΐας έφύτευσε 43.720 δεινρόδους. Η φύτευσις συνεχίζεται.

— Οί Φαλαγγίται του Τμήματος Δοιματών Άχαΐας προέβησαν είς φύτευσιν σπόρων άμυγδαλου, καρύου και καστανών έπί έκτάσεως 500 στρεμμάτων.

— Οί Φαλαγγίται των Τμημάτων Σαγέικων, Φράγκας και Ριόλου Άχαΐας έφύτευσαν είς τάς περιφέρειας των 6.000 δεινρόδους.

ΚΑΛΑΜΑΙ. — Έτελέσθησαν έν πάση έπισημότητι τά έγκαίνα του Ουλάου Ε.Ο.Ν. Θηλέων Μεσοχώρας, του όποιου την έναρξιν των εργασιών έκάρηξεν ός εκπρόσωπος του Γενικού Έπόπτου ο Γραμματέας της Νομαρχίας. Τό έπαισιόμην μάθημα έγένετο όπό της Πελοχικής Διοίκσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων.

Είς την άνω Πελοχική Διοίκσιν Ε.Ο.Ν. Θηλέων παρατηρείται πυρετώδης κίνησις διά την έκδοσιν των χειροτεχνημάτων της Ε.Ο.Ν., ήτις θά λάβη χώραν είς Αθήνας έντός του θεθροναρίου.

ΗΠΕΙΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ. — Είς την αθήσαν της Ε.Ο.Ν. Θηλέων έγένετο ή έναρξις των μαθημάτων πρός μόρφωσιν των μελών αυτής σύμφωνα με τό καθορισθέν πρόγραμμα όπό της Διοίκσεως της Ε.Ο.Ν.

Πρός τάς Φαλαγγίτισσας και Σκαπανίσσας ώμύλησεν ο Ίατρος κ. Ράπτης, ό όποιος έδίδε στοιχειά υγιεινής και Πρώτων βοηθειών.

Τό δεύτερον θέμα είς τό μάθημα της Έθνικής Οικονομίας πρός τάς Φαλαγγίτισσας έδίδε ό κ. Μηνάς Δασκαλάκης, Έπιδιωρητής Γεωργικών Συνεταιρισμών παρά τη Άγροτική Τραπέζη της Ελλάδος.

Ο κ. Δασκαλάκης έχειρίσθη τό πρώτον θέμα του μαθήματος της Έθνικής Οικονομίας: «Ο Χαρακτήρ της Έθνικής Οικονομίας με πλήρη σαφήνεια και αντικειμενικότητα, τονίσας ότι τά μέλη της Ε.Ο.Ν. είναι ανάγκη να διαδοθούν τό μάθημα τοτο και να τό αντιληφθούν καλώς προκειμένου να είναι ένημέρωα σχετικώς με τό συντελούμενον έργον είν την ανάπτυξιν της Έλληνικής Οικονομίας. Ο κ. Δασκαλάκης καθ' έκαστην Κυριακήν και την αήτην όραν και μέχρις έκταλήσεως των κάτωθι θεμάτων θά διδάσκη τό μάθημα της Έθνικής Οικονομίας πρός τά μέλη της Ε.Ο.Ν. Θηλέων.

Θέματα προς διδασκαλίαν: 1) Γεωργία, Βιομηχανία, Έμποριον, Ναυτιλία, Υμείδος, Βιοτεχνία, 2) Πλουτοπαράγωγικά πγαλά της Χώρας. 3) Τό Κράτος ός υπέρτατος ρυθμιστής της Οικονομίας της Χώρας, 4) Έθνική Οικονομία, Αύτάρκεια. 5) Κυριότερα προϊόντα Έθνικής παραγωγής. 6) Η σημασία και ή Ηθική αξία της Εργασίας.

Ο Στρατηγός Διοικητής της VIII Μεραρχίας άπέστειλε προς την άντικαθίστασιν την Πελοχική Διοίκσιν Ε.Ο.Ν. Θηλέων Ιωαννίνων κ. Καλλιόπην Χρήστου τό κάτωθι ευχαριστήριον έγγραφον.

Έχουμεν την τιμήν να διαβιβάσωμεν όμιν

και τάς ός όμάς τάς θερμάς εύχαριστίας ήμών και των όπλιτών της Μεθορίου, ότινες μετά βαθείας εγγνωμοσύνης και ζωής άσγκινήσεως έλαβον τά έκλεκτά δώρα τά όποια είχατε την καλοσύνην και έπαινετην πρωτοβουλίαν να συλλέξητε και διατείμετε είς αυτούς έπί τη άνατολή του Ηέου Έτους.

Η ένθερμος αυτή πατριωτική και έμπλεως Έθνικού παλμού χειρονομία Σας, έσχε βαθύτατην έντύπωσιν είς τούς Άκρίτας της Μεθορίου, ότινες φρουροί άγρυπνοι της Πατρίδος και μακράν των οικείων των, έδρον έν τή προσώπω όμών την φιλόστοργον άδελφάν, τον παρήγαγον άγγελον και ισχυρόν παροστάτην έν τη έκτελέσει του όηληού όλλά και έπιμόχθου καθήκοντός των.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΤΣΙΜΗΤΡΟΣ

Υποστράτηγος

ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ. — Η VIII Μεραρχία άπέστειλε προς τον κ. Νομάρχην Θεσσαλονίκης ός Γενικόν Έπόπτην της Ε.Ο.Ν. την κάτωθι ευχαριστήριον έπιστολήν:

Έχουμεν την τιμήν να διαβιβάσωμεν όμιν τάς θερμάς εύχαριστίας ήμών και των όπλιτών της μεθορίου, ότινες μετά βαθύτατης εγγνωμοσύνης και ζωής άσγκινήσεως έλαβον τά έκλεκτά δώρα, τά όποια είχατε την καλοσύνην να άποστείλητε και διατείμετε αύτούς έπί ταις Έορταίς των Χριστουγέννων.

Τό πατριόν τοτο έλπίσμεν Σας έσχε βαθύτατην έντύπωσιν είς τούς Άκρίτας όπλιτών των Ήπειρωτικών συνόρων, άγρόνους φρουρούς της Πατρίδος και έίσχυρος πάλαιπάλιν τοτούτος έν τη έκτελέσει του όηληού όλλά και έπιμόχθου καθήκοντός των.

ΧΑΡΑΛ. ΚΑΤΣΙΜΗΤΡΟΣ

Υποστράτηγος

Πελοχική Διοίκσις

ΛΑΜΙΑ. — Είς άπαντας τούς Σχηματισμούς Θηλέων Θεωτιδοσευκίδος συνεχίζονται τακτικώς οι συγκεντρώσεις της Τετάρτης, τό δέ καθορισθέν πρόγραμμα έκτελείται μετά μεγάλης έμπειρείας. Ο έκλεκτισμός όλων των Φαλαγγισσιών και Σκαπανισσών γίνεται τακτικά.

Μετά τό πέρας του έκπαισιόμην άκολουθούν παιγνίδια, όμοι, χοροί, καιροί δέ μη έπιτρέποντος γίνονται όμιλαιο.

Τόν παρελθόντα μήνα ή Πελοχ. Διοίκσις έκπέδωρε τά Τμήματα Στυλίδος συσχεφείσασιν με τά άνω άνωτέρων βαθμοφόρων έπί διαφόρων ζητημάτων. Ιδιαίτερα προσοχάθεια καταβάλλεται διά την φανέλλαν του στρατιώτου συνεχίζομένου του έράνου είς όλα τά Τμήματα Θηλέων.

Η Υποδιοίκσις Ε.Ο.Ν. Άρρέων Παρισσοίδος άπέστειλεν ήδη είς την Διοίκσιν δ-ά πρώτην άποστέλλει 11 φανέλλας συμβάλλουσα είς την έκάλειν της Πελοχ. Διοίκσεως.

ΑΓΡΙΝΙΟΝ. — Μεταξύ των πολλών μεριμών της Α' Οργάνωσις της Έθνικής Νεολαίας έχει περιλάβει και την έκτελσιν διαφόρων κοινοφελών έργων. Ιδιαίτερος δέ λαμβάνουσα όα' όμιν τάς πολυτίμους υπηρεσίας, τάς όποιες τό δάσος προσφέρει ός και την άνάγκην δημιουργίας φιλοδοσικης κινήσεως, καταβάλλει πάσαν προσπάθειαν διά την άναδοσιν καταλλήλων προς τοτο έκτάσεων.

Συνεχίζεται όμιν ή έργασία της έδιδροσευτέσεως όπό των διαφόρων Τμημάτων και Ιόλα των Φαλαγγών Άγρινίου, Θέρμου και Άνεξαρτήτου Τετραρχίας Λατοίκου.

Υπό της Φαλαγγος Άγρινίου έλευτέθησαν

Ο Σχηματισμός του χωρίου Μακρόδρουση — Μουριών της Π. Δ. Κιλίκ.

ήδη είς τούς παρά τον παλαιόν Άγιον Χριστόφορον λόφους περί τάς τρεις χιλιάδας μικρά πύκα.

Ο θεολόγος κ. Αλφάρδης Άντ. ώμύλησε προς άπαντας τούς Φαλαγγίτας και Σκαπανείς της Φαλαγγος Άγρινίου έν συγκεντρώσει έπεί τών αΐτιών της άπιστίας, τονίσας την άδελφάν έπίδρασιν την όποιαν έχουσι έπί του θεολογικού αίσθηματος ή ήμμοθεία και ή διαφέρσα του χαρακτήρος.

Έν συνεχεία προς προγενέστερα γεωργικά μαθήματα ο Διευθυντής του Γραφείου Προστασίας Καπνού κ. Κωνσταντίνος Κ. ώμύλησε γλαφυρότατα και διεδοκίκε περί τό τρόπον της ποιοτικής βελτιώσεως και της κατά ποσότητα άποδόσεως του Καπνού.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΚΑΣΤΟΡΙΑ. — Είς τούς Φαλαγγίτας της Υποδιοίκσεως Καστορίας ώμύλησεν περί υγιεινής ο κ. Γ. Λιάκος και είς τούς Σκαπανείς ο κ. Γ. Βολωνάκης.

Ηρχισεν ή στρατιωτική προαίδεισις όπό τον άνθυπολοχόγόν κ. Σκούραν και έσυνεχίσθησαν τά μαθήματα ισοσκόμων ός και τά της άνεμοτορίας.

Η φυλαγωγία περίεφθη είς μαθήματα μαθηματικά και παρακολούθησιν διδακτικής κινηματογραφικής ταινίας. Ωσούτως έγένετο μαθήματα κατηχητικού σχολείου όπό του αντεργίου κ. Κ. Παχιάδ και κοινοποιήσιν όπό του Τετάρτου κ. Π. Παπαδοπούλου. Ο αντεργίτης κ. Γεωργίου έπί της διακοσμήσεως ώμύλησε περί κλεφτών και άρματωτών.

Μετά πάσης έπισημότητος έγένετο ή τελετή της παραδόσεως και άναλήψεως της Υποδιοικήσεως είς τον κ. Α. Μπατρίνον όπό του κ. Σ. Βασιλοπούλου. Κατ' αήτην έλαγοδότησιν ο πρώην Υποδιοικητής κ. Βασιλοπούλος διά την μέχρι τούδε όρσιν της Υποδιοίκσεως. Είς τό τέλος της τελετής έφώλησαν οι όμοι της Νεολαίας, ός Αύγουστο και Έθνικός Ύμνος.

Καθ' άπασαν την ύπαρξιν έγένετο μαθήματα, θεωρία, άσκήσεις και διδασκαλαί δομάτων.

Η συγκεντρώσις της Κυριακής 14ης Ιανουαρίου είς την Υποδιοίκσιν Νοστορίου έγένετο παρόντων άπάντων σχεδόν των Φαλαγγιτών της έδρας. Κατά ταύτην ώμύλησεν ο Λοχίτης της 167 Φαλαγγος Χαρ. Κατζίης άναπτύξας έπιτυχώς την ώμύλησιν έπείρ Βασιλέως. Κατά την ώμύλησιν ταύτην ένοιώθη ιδιαιτέρως ή οάφρυν και συνήθι διοίκησις της Α. Μ. του Βασιλέως μας Γεωργίου του Β' και τό σωτήριο έργον τό όποιον έκτελέσει ή ματαβολή της όης Αύγουστου.

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΝ. — Η Ε.Ο.Ν. Βουκουρεστίου, ή όποια έβρήθ μόλις τον Άπρίλιον του παρελθόντος έτους, έσημείωσε μέσα στο όλλγο αυτό χρονικό διάστημα έξαιρετική πρόοδο.

Από της άρχης του σχολικού έτους 1939-1940 ή όργάνωσις έλαβε νίαν ζώνην όρειομένην όα' ένός μιν είς την άναγνώρισιν άπότης παρά της Κεντρικής Διοικήσεως και άπ' έτέρου τον διορισμόν ός Γενικού Έπόπτου της Ε.Ο.Ν. Ρουμανίας από Γεν. Προξένου κ. Κουτουριώτου.

Η Ε.Ο.Ν. Βουκουρεστίου καθαρώς σχολική όρσις τό άπόγευμα έκάστον Σάββατον ός ήμύσαν της Ε.Ο.Ν., κατά ταύτην δέ οι λόχοι της τετραρχίας έπίδίδονται είς άσκήσεις σχηματισμών, παραλάσαν κλπ. Γινοται έπίσης θεωρία έπί των ισχυόντων κανονισμών, φυλαγωγικοί παιδία καθός και όμιλαιο και διαλέξεις έθνικοφροσλαστικού περιεχομένου.

Τάς όμιλαιο και τάς διαλέξεις δίδουν οι καθηγηται και διδάσκαλοι των εκπαιδευτηρίων της Έλληνικής Κοινότητος, παρακολουθούν δέ ταύτας πάντοτε ο κ. Γεν. Έπόπτης, τό μέλη της Ε.Ο.Ν. καθός και οι γονείς των και τά πλείστα μέλη της Έλληνικής Παροίκιας.

Την τελευταίαν διάλεξιν του καθηγητού της Φιλολογίας κ. Χαρ. Τσούλα με θέμα «Οι έννημερίοι Έλληνες και οι όεσμοί των με την μητέρα Ελλάδα» παρακολούθησιν ο κ. Γεν. Προξένος ο διδασκαλός, ούλλογος, ο Γεν. Γραμ. της Διοικήσεως Έπιτροπής της Κοινότητος και ή έκλεκτότερα μερίς της Έλληνικής Παροίκιας Βουκουρεστίου.

Ο όμιλητής, όστις άπέπτυξέ τό θέμα του λίαν έπιτυχώς, άπέσπασε τά χειροκροτήματα και τό συγχαρητήρια των παριστάμενων.

Η ΚΑΤΑΡΑ ΤΗΣ ΜΑΝΑΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 631)

τέρας, ή μάνα του το ρωτούν: Τι έχεις, τι έχεις παιδί μου, τι έπαθες; 'Η γετόνισσας, τούς λέει, που τραγουδάει τόσο γλυκά και θέλησα να πάω να την 'δω, που λέγανε πως είναι τόσο όμορφη, μ' έδειρε και μένα, κι' από τούς φίλους μου πιο πολύ. Γι' αυτό το πατέρα μου θέλω να τη φωνάξω να τη σκοτώσω.

Στέλνει λοιπόν ο βασιλιάς να τη φωνάξουν. Τότες εκείνη στολίστηκε, έβαλε τα καλλίτερα της διαμαντικά, — μαργαριτάρια, — τα καλλίτερα της στολίδια, και πηγαίνει στο παλάτι, στο βασιλιά.

Τότες της λέει ο βασιλιάς: Τι σου κάνανε τα καλλικάρια;

Το φίλου δίνεις έκαστο και τ' άλλου δ' ακούσεις, το φίλου μου το κακόμοιρο το δίνεις πένταχόσις;

Κι' αυτή του απαντάει:

Κακόμοιρες και δυστυχίες θα λάβη το κορμί του, και πόνους αλευθέρωτους θα λάβ' η κεφαλή του.

Και μετά γυρίζει και λέει στο βασιλόπουλο (α, λησμόνησα να σάς πω ότι το βασιλόπουλο το λέγανε Φιορετίνη).

Θυμήσου, Φιορετίνη μου, τ' έχεις και δε θυμάσαι, κάν τα φιλά πουκάμισα ποδοστύλα κι' άλλαζάσε. Θυμήσου, Φιορετίνη μου, τ' έχεις και δε θυμάσαι, κάν τούς λαγούς τούς όμορφους ποδοστύλα κι' έτραγές σε.

Και γυρίζει ή μάνα του και του λέει:

— Θυμήσου, Φιορετίνη μου, μην πές και είν' ή ξένη; — Μάνα μου (οικονομικά) και μά την Παναγιά μου, οτά μάτια μου δε σείδα 'γώ έστανε κυρά μου. — Πάρε φιλά απ' τη μάνα σου, μήπως και θυμήθης με.

Και τότε παίρνει φιλά απ' τη μάνα του και της λέει:

'Εο' είσαι ή σουλτάνα μου, έσ' είσαι το Λενιώ μου, έσ' είσαι που με γλύτωσες από το θάνατό μου, κι' έπρεπε στην άγκαλιά της.

Παντρευτήκανε λοιπόν: όργανα, τούμπανα, χαρές μεγάλες και ζήσανε εκείνοι καλά, κι' έμεις καλλίτερα.

ΟΙ ΗΡΩΕΣ ΤΟΥ 21

(Συνέχεια από τη σελίδα 624)

λοντικό σώμα που είχε καταρτίσει ο ίδιος, επέτυχε να παραδοθούν σ' αυτόν οι πολιορκούμενοι Τουρκοί...

Γιά την λαμπρή αυτή νίκη του προήχθη σε αντιστράτηγο και μετά ένα χρόνο σε στρατηγό!

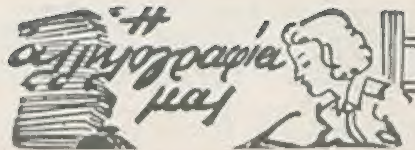
Δύο άτρόμητα κορίτσια,

κατόπιν ήρωίδες!

Μά και οι δυο περίφημες ήρωίδες της Έπανάστασης, Μπουμπουλίνα και Μαντώ Μαυρογένους, υπήρξαν δυο εξαιρετικά παιδιά.

'Η Μαυρογένους σέ ηλικία δεκαπέντε χρονών, όρφανή από πατέρα, εξώτιλσε δυο πλοίαρια και κατεδίωξε τούς πειρατάς που είχαν επιδράμει στην πατρίδα της Μύκονο, έπωφελούμενοι από την άναμپουμπούλα της Έπανάστασης.

Και πολεμούσε με την γυναικότητα

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αδα Β. ΠΑΝΑΓ. Πάτρας. Έλάβαμε τα ποιήματά σου (:) «Χίονι», «Το δελινό», «Σέ σέ γλυκειά Ε.Ο.Ν.», τα όποια δέν έδασάσαμε, έπειδή είμαστε βέβαιοι ότι δέν είναι δικά σου, άλλ' ότι θά τα έπες αντίγραφει κι' αυτά, όπως αντίγραφες το ποίημα «Πεταλούδι» του γνωστού ποιητού κ. Στ. Σπέρντοα και μάς το έστειλες για δικό σου. Σοφ θυμίζουμε ότι τ' α ι ο ι α της 4ης Λύγουστος πρέπει πρωτίτως να σέβονται την αλήθεια. 'Αν είσαι μαθήτρια, σέ παραπέμπουμε στον κ. Γουνασιάρχη σου, τον όποιον παρακαλούμε θερμώς να σέ υποθέσει καταλλήλως. 'Εμείς αρκούμεθα να σου πούμε ότι αυτό που έκαμες είναι ένα βαρότατο σοφάμα, όλο άναλόγου τιμωρίας. Εύχόμεθα το πάθημα αυτό να σοφ γίνη μάθημα, διά το μέλλον. — ΚΩΝΣΤ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, Ένωμοτάρχην Β' 'Υποτομέως 'Αθηνών. Σέ συγχάριμε για το θάρρος σου να δημολογήσες το σοφάμα σου και να κατακρίνης σ' ό ίδιος πολύ άσχημότερα τον έαυτό σου, απ' ό,τι έκάμες μεις... 'Επειτ' από το γράμμα σου αυτό, δέν έχουμε λόγους να είμαστε δυσαρεστημένοι μαζί σου. Εύχόμαστε μόνο το γνωστό γεγονός να σταθή ένα καλό μάθημα και για σένα και για τούς άλλους, που έκαμαν το ίδιο λάθος. 'Η «Νεολαία» σέ θεωρεί και πάλι ένα από τούς φίλους της άναγνώστας. — ΙΩΑΝΝΗΝ ΓΑΪΤΑΝΑΚΗΝ. Σ' εύχαριστούμε για τα γραφόμενά σου. 'Αντί ποιημάτων στείλας μάς καλύτερα κανένα σύντομο παραμύθι του τόπου ή μερικές παροιμίες. Κάτι λ α ο γ ρ α φ ι κ ό. — ΝΙΚ. ΤΣΟΥΜΙΤΑΝ. Όμοίως. Το περιοδικό προτιμώ λογογραφικόν. Διη. — ΑΘΑΝ. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΝ. Έλάβαμε το ποίημα του παππού σου με τον τίτλο «'Η 'Ελληνική Νεότης». Όταν το γράφες, διαβίβασέ του τούς χαίρετισμούς μας. — ΜΙΧ. ΔΕΣΠΟΤΙΔΗΝ. Καλό ός σχολικός διάλογος. Στείλετέ μας κανένα παραμύθι του τόπου σας. Το προτιμούμε. — ΕΠΑΜ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΝ. Το ποιήματάκι σου όχι καλό. Τι έννοιες με το «ή δημοκραταλγία είναι άνακατη, κατά Βουτιερδην»; — ΓΙΑΝΝΗΝ ΑΝΔΡΙΤΣΑΚΗΝ. Το διήγημά σου «Τό κόμ-τούρου» κλείνει πολύ εσκεομιμωδώς, όπως συνηθίζουμε να λέμε. Δηλαδή άπαισιοδοξία. Γι' αυτό δέν μπορεί να δημοσιευθή άν κι' είναι αρκετά καλογραμμένο. Φαίνεται πως το δοκίμας με δρεζί κι' όχι όπως όποτες. Δοκίμασε να μάς γράφες κανένα παραμύθι του τόπου σου. Όχι

όμως μεγάλο. — ΓΕΡΑΣ. ΜΟΥΡΕΛΑΤΟΝ. Το ποιήμα σου «'Η 4η Λύγουστος» προχειρο- γραμμένο. Στείλε μάς καλύτερα λογογραφικόν. — ΒΑΣ. ΔΟΥΜΑΖΟΝ. 'Αποφεύγετε στίχους σάν τούς παρακάτω:

Στην 'Ελλάδα τη νέα που φτιάχτη την ήμερα Λύγουστος τετάρτη, λαθεντία, δόξα, χάρι άστράφτει συνεφία όυτε σκότος όπάρχει.

ΙΒΥΚΟΝ. Το έγγραψαμε και άλλότες: όχι ψευδώνυμα. — Ε. ΓΑΪΤΑΝΟΝ. Πολύ σωστά πράγματα λέει το ποιήμα σου. Μόνο που τά λέει σέ γλώσσα άντιποιητική. — ΑΝΤ. ΛΑΖΟΠΟΥΛΟΝ. 'Αρκετά καλό. 'Υπεβλήθη στην 'Επιτροπή. — Β. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ. Το διήγημά σου «'Ενα γράμμα από την 'Αμερική» δέν έχει ενδιαφέρον. Προσέχετε όταν γράφετε να κάνετε όσο το δυνατόν λιγότερα όρθογραφικά λάθη. Παρατηρούμε ότι την ίδια λέει, άλλο το την γράφεις σωστά κι' άλλο πάλι λαθοςάμειν. ΗΛΙΑΝ ΚΑΚΟΥΛΙΑΝ. Μάς θερμopαρακαλείς να σοφ δημοσιεύουμε το τετράστιχο αυτό:

'Ενας άνθρωπος καλός, τόσα χρόνια σιωπηλός, που όλον τον κόσμο βλέπει και την νεολαία την κατέχει.

'Ορίστε που το δημοσιεύουμε. 'Αλλά... σέ θερμopαρακαλούμε τώρα κι' έμεις με τη σειρά μας να μάς πής τ ι κ α τ α λ α δ ε ς. — Π. Φ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΝ. Το ποιήμα σου έχει μετρικά λάθη. Διάβασέ το δυνατό και θά τά βρής με ετ' αυτά. Μάς ζητείς να σοφ άποκηρύσουμε λεπτομερώς. 'Επιφωτισομένη να το κάμουμε μιάν άλλη φορά. — ΑΝ. ΠΑΠ. Ποίημα με 206 στίχους δέν είναι δυνατόν να δημοσιευθή σέ περιοδικό. Όσο καλό κι' άν είναι. Σημειώνουμε την όρθή δημοκραταλγία του. Πρόσεχε ν' άποφεύγης στον έμμετρο λόγο λέξεις κι' έκφράσεις σάν κι' αυτές: «μ' άφηναν οι άγρόται», «τό δόρυ έκείνου σού», «ταίς πρώταις ταίς άγτίδεις του» κλπ. — Η. Χ. 'Ολόκληρο το όνοματεπώνυμό σου, σέ παρακαλούμε. — Ε' ΤΑΙΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ ΣΕΡΡΩΝ. Σάς εύχαριστούμε και σάς συγχάρισε για το άραιότατο γράμμα σας. — ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΣΑΡΡΗΝ. Κοίταξε τούς έπόμενους στίχους:

Γέλα, ό μάνα και μη «λαίς, μάνα γλυκειά όραία,

να τό σπαθί σου τζώσαν χιλιάδες «Νεολαίας».

Γιά να κάμης δημοκραταλγία χαλάς το νόημα. — Γ. Δ. ΠΑΠ. 'Ωραιότατο το ποιήμα σας. Δυστυχώς όμως δέν μπορεί να δημοσιευθή, διότι έχασε την έπικαιρότητά του. — ΦΙΘΩΝ ΔΕΛΦΗΝ. Λυπούμεθα, αλλά δέν δύναμεθα να κάμουμε ιδιαίτερα σόστασις διά τό περιοδικό. Το ποιήμα σας με τον τίτλο «Τό τραγούδι

άνδρός, χειριζόμενη με μοναδική Ικανότητα το ξίφος που είχε πάρει από την όπλοθήκη του πατέρα της.

Όσον άφορᾷ την θρυλική Μπουμπουλίνα, την γυναίκα του γενναίου ναυτικού Μπουμπουλή, από πολύ μικρή μωθήκε στά μουσικά της Φιλικής 'Εταιρείας και με τό Ιστορικό της καράθι, τόν «'Αγαμέμνονα», που ναυπήγησε με έξοδά της, πολέμησε με παρόλμο θάρρος και ύπέροχη γενναίότητα για την άπελευθέρωσι της σκλαβωμένης πατρίδας της.

'Ατελείωτη σειρά ήρωϊκών παιδιών

Θάταν παράλειψις άν δέν αναφέραμε και τούς ήρωϊκούς πολεμιστάς του Είκοσιένα Θανάσι και Γιαννάκη Ραζηκότσικα, τόν θρυλικό ναύαρχο του 'Αγώνος Γ. Σαχτούρη, τόν Γεωργάκη Πετιμεζά, τόν Δ. Μακρή, τόν Ν. Βάσο, τόν 'Ασημάκη Φωτήλα, που ύπήρξαν όλοι μεγαλοφυή παιδιά...

'Ο Θανάσης Ραζηκότσικας σέ ηλικία 19 χρονών μόλις διωρίστηκε γενικός άρχηγός τών Μεσολογγιτών, ό δέ νεώτερός του άδελφός Γιαννάκης ύπαρχηγός τών Μεσολογγιτών απ' την άρχή του 'Αγώνος.

'Ο Γ. Σαχτούρης, σέ ηλικία 14 χρονών, ήταν ένας δεινός θαλασσοπόρος και άτρόμητος καπετάνιος, όταν δέ άρχισε ή 'Ελληνική Έπανάστασις

προσεχώρησε σ'αυτήν με άκράτητο ένθουσιασμό και πολέμησε με πρωτοφανή άνδρεία με τό Ιδιόκτητο πλοίο του «'Αθηνά», που τό μετέτρεψε σέ πολεμικό...

'Ο ήρωϊκώτατος Γεωργάκης Πετιμεζάς ήταν μονόχειρ! Κι' όμως από παιδί χειριζόταν τό όπλο με τό άρσιτερό του χέρι — γιατί του έλειπε όλο τό δεξί — με καταπληκτική εύχέρεια!

'Ο γενναίος άρματωλός του Ζυγοϋ Δ. Μακρής σέ ηλικία 18 χρονών ήταν άρχηγός άρματωλικού σώματος, ό Ν. Βάσος, μόλις δεκαεννέα χρονών, διόικούσε τούς έπαναστάτας Εύβοίας κι' ό 'Ασημάκης Φωτήλας, νεαρώτατος, μόλις δεκαπενταετής, ένίσχυσε τόν 'Αγώνα με πολεμφοδία και τρόφιμα και συντηρούσε τά έπαναστατικά σώματα και τά έλληνικά στρατεύματα με τά χρήματα της περιουσίας του, την όποια διέθεσεν έξ ολοκλήρου για τούς σκοπούς της Έπανάστασης...

'Υπάρχουν, βέβαια, και άλλα ήρωϊκά παιδιά που έδρασαν στην Έπανάστασι και δοξάστηκαν προτού να ένηλικιωθούν...

'Εμείς αναφέραμε έδω τά κυριώτερα, γιατί άλλως θάπρεπε ν' άφιερώσουμε πολλές σελίδες της «Νεολαίας».

Μιχ. Χαννούσης

(Συνέχεια της αλληλογραφίας)

της γλώσσας στον κ. Χρ. Αγγελουδάκη, εις τὸν ὅποιον τὸ ἀφιέρωστέ. — Α. ΠΑΡΑΘΥΡΑΝ, Δημόλον, Τὸ ἄρθρον σου μὲ τὸν τίτλον «Ἡ ἡθικὴ ἀναγέννησις τῆς Ἑλλάδος» πολὺ καλὸ. Τὸ ἐδιαβάσαμεν στὴν Ἐπιτροπὴ. Δυστυχῶς ἀδυνατοῦμε νὰ τὸ δημοσιεύσωμε, διότι λαμβάνουμε καθημερινὰ πολλὰ παρόμοια ἄρθρα καὶ ἐπίσης καλὰ, τὰ ὅποια ἐλλείπει γάρου δὲν εἶναι καταρτῶν νὰ δημοσιευθῶν στὴν «Νεολαία». Τὰ ἐδιαβάσαμε ἰδιαίτερος διὰ νὰ τὰ περιλάβαμεν εἰς προσεχὴ ἐκδόσιν ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ 4ῃ Λογούσου καὶ ἡ Κοιτὴ Γνώμη». — ΧΡ. ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ, Γιατὶ σὺ δὲ ὄφεις τοῦ χαρτιοῦ; — ΚΥΡ. ΔΟΥΡΑΜΑΝΗΝ. Τὸ «Ὁ χειρῶνας» θέλει ἀκούει νὰ τὸ ἐπεξεργασθῇ. — ΠΕΤΡΟΝ ΜΑΝΟΥΣΟΝ. Ὑπερλήθη. — Α. ΗΛΙΑΚ. Ὁλόκληρο τὸ ἐπικύμω σου. — Γ. ΜΑΜΑΛΗΝ. Σ' ἀρσέει αὐτὸ τὸ τετράστιχο:

Ἡ Βασιλίσσα ποῖά εἶναι;
Εἶν' ἡ μάννα τῶν Ἑλλήνων.
Καὶ γιὰ τὸς τοὺς ποῖος εἶναι;
Εἶναι ὁ πατέρας κ. εἰ ν. ν.

ΓΙΣΜΗΝΗΝ ΚΑΛΑΜΑΝΟΥ. Τὰ σημεῖα Π43, πού σου ζητήσαμε νὰ σημειώσῃς, εἶναι ὁ ἀρ. ἀριθμὸς τοῦ γραπτοῦ σου, δηλ. Π43. Σα- ναγάρω το λοιπὸν μόνον ἀπὸ τὴν μὴ δει τοῦ χαρτιοῦ καὶ στείλῃ τὸ πάλι. Τὴν ἀπάντησιν μὲ τὴν λύσειν τὴν ἐδώκαμε στὸν ἀρμόδιο συντάκτη. Θὰ σοῦ ἀπαντήσῃ στὴν εἰδικὴ στήλη. — ΣΤΑΥΡΟΝ ΒΟΥΣΥΝΙΩΤΗΝ. Τὸ ἐδιαβάσαμε. — ΚΥΡΙΑΚΟΝ ΚΑΝΑΚΗΝ. Τὸ «Ὁ Φαλαγγί- τις» στοὺς Ἀκρίτας ὄρατο ἄς δοῦν. Μόδε το στοὺς Φαλαγγίτας τῆς Ὑποδοικησίας, στὴν ὁ- ποία ἀνέκει, νὰ τὸ τραγουδοῦν. — ΝΙΚ. ΒΡΕΤΤΑΚΟΝ. Τὸ «Ἐνα τραγοῦδι πρὸς τὴν Ἐργασίαν» (γὰρ τραγοῦδι, πῶς, χαραδία) πολὺ καλὸ. Στείλῃ μὰς καὶ τὴ μουσική. Ση- μεῖωσις Σ 263. — ΑΝΑΣΤ. ΜΙΚΑΛΑΚΗΝ. Ἐδιαβάσαμε τὴν ἐκδόσιν σου. Πράγματι εἶναι πολὺ καλὴ. Δυστυχῶς δὲν μποροῦμε νὰ τὴν δη- μοσιεύσωμε λόγω ἐλλείψεως γάρου. Λαβαίνομε κάθε ἐκδόσιν πολλὰς ἐκδόσεις Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων, τὶς ὁποῖες διαβάζομε προσεκτικὰ καὶ τὶς καλύτερες τὶς ἐμφαλοῦμε γιὰ νὰ τὶς δη- μοσιεύσωμε ἀργότερα σ' ἕνα μεγάλον τόμο μὲ τὸν τίτλον «Διαλεκτικὴ σχολικὴ ἐκδόσις Φαλαγ- γιτῶν καὶ Σκαπανέων». — ΜΑΙΡΗΝ ΓΚΟΥΝ- ΤΕΡ. Τὴν ἴδια ἀπάντησιν ἔχομε καὶ γιὰ σεαυ- τήν. — ΜΙΧ. ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΝ. Δημοσιεύομε στὴ στήλῃ αὐτὴ τὸ τραγοῦδάκι σου ἐλόγια Σκαπα- νέας:

Εἰμαι ἕνα Σκαπανέκι
μὲ ὥραια φορεσιά,
μὲ κοινὸ παντελονάκι
καὶ γερὴ κορμίστασι.

Ἐγὼ πῖσι στὸ Χριστοῦλιν.
σεβασμὸν στὸ Βασίλει,
σὸ μεγάλο πατερόλη
ἀγαπῶ τὸν Μπαλῆ.

Εἰμαι ἕνα Σκαπανέκι
ἄλλο δόναμι κι' ὀρμη-
ταῦν ἰδμοι πῶς παῖδάκι
κι' ἔχω ἀξία στὴ ζωή.

ΔΗΜΟΣΘ. ΑΓΓΕΛΗΝ. Ἰδοὺ τὰ δύο πρῶτα τε- τράστιχα ἀπὸ τὸ ποίημα, πού μὰς ἐπέστειλς:

Τὸ σπιτάκι μου τὸ πενηρὸ,
μοῦρο καὶ μοναχό,
τὸ βλέπω πάντα μπρὸς μου
σὰ ἴδωαι νεκρικό.

Κάθε βράδι στὶς ὀκτὼ
ἔνα φῶς φωτίζει ἐδῶ,
μὰ δὲν ξέρω κι' ἐγὼ
πού δρεῖται αὐτό.

Μὴ μὰς στείλετε παρακαλοῦμε, τίποτον εἶδος... ποιήματα. Ἄλλ' ὅστε καὶ νὰ τὰ γράφετε. Ὁ γάρου — καὶ μάλιστα στὴν ἔποχὴ πού τοῦτε — εἶναι τόσο πολὺτιμος καὶ πρῆτι, γιὰ τὸ προ- σωπικὸ μὰς συμφέρον, νὰ τὸν σεβάζομε. Γιὰ νὰ γράψῃς τὸ ποίημα πού μὰς ἐπέστειλς, ἀσφαλῶς θὰ ἐξουσίασες 3 — 4 ἄρες. Κι' ὅμως θὰ μπο- ροῦσες τὴν ὥρὰ αὐτὴ νὰ τὴ διαβῇς στὸ διά- βασμα ἑνὸς ὄρατου καὶ ὀφελίμου βιβλίου, στὸ νὰ κάμῃς ἕνα περίπατον στὴν ἐκκλησίᾳ ἢ σὲ κάποια ἄλλη ἐργασία μὲ θετικώτερον ἀποτέλε- σμα. Ἐτοί λέμε μὲς. Πῆ ἔχεις ν' ἀπαντήσῃς; — Γ. Α. ΚΑΠΑΚΟΝ. Ἐδιαβάσαμε τὴν ἐκδόσιν σου ἐπὶ λαλαγῶν. Τὸ ποίημα δὲν εἶναι δημο- σιεύσιμο. — ΣΟΦΙΑΝ ΚΑΤΑΡΗ. Θὰ δημοσι- ευθῶν μόνον τὰ ἐξῆς καὶ κοῦτά. — ΑΓΓ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΝ. Τὸ «Ὁ παγκαλοῦδες» γραμμένο μὲ παρατηρητικότητα καὶ αἰσθημα- τικὴ ἐκφάντησις ἀναμνηστικὴ ἀκατάλληλη γιὰ τὴ «Νεολαία». Θὰ τοῦ ἐπιδείξῃ τὸ πρῶτον. — ΠΑΝ. ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΝ. Τὸ συμβολικὸ διήγημά σου «Ἡ Ἐλπίδα ἀνεπιτυχῆς. Προσκόπησεν ὅς ἀπο- ρέουσις τύπος ὁδὸν κ' αὐτὸν: «Ἐἰ π α ρ α ν ἀντὶ ἐπείσε ἡ ἐλπίδα. Γράφεις κάπου;... γυ- ναίκα, δὲν κατάλαβα τί μοῦ εἶπας». Τὸ ποίημα «Τὸ ἄρδον» χειρότερον. Πρόσεξε εἰ μὰς ἐπέ- στειλς:

Μόλις ἡ αὐγὴ ἔχει χαραδία.
ἕνα μικρὸν χαρτεμένο
ποῦλάκι σ' ὅλους ἐλακουμένο
μὲς ἀπὸ τὰ χαμολάβα προσέλλει.

Σ' αὐτὴ τὴν προῆν σιγαλὴ
ἕνα ἄρδον πετάχτηκε
μὲς ἀπὸ τὴ μικρὴ τοῦ τῆ φωνῆς
ἀπάνω σ' ἕνα μικρὸν δειντάκι.

Διάβασε τὴν ἀπάντησιν μὰς πρὸς τὸν Δημήτρη. Ἀγγελην. — ΜΑΡΙΑΝ ΑΛΑΜ... Τριττὸ τὸ κα- κὸ. Ἰὸν Γραμμένο καὶ σὺ δὲ ὄφεις τοῦ γρα- πτοῦ. 2ον Ἐπιστολὴ καὶ συνεργασία σὺ ἴδιο χαρτὶ καὶ 3ον ἐπικύμω συγκεκολλημένο. Ἐκτός πᾶν ὅν ἔλινε «ἄρα», ὅποτε ἔχεις τὸ περιερ- γότερον ἑλληνικὸ ἐπικύμω! — ΧΡΗΣΤΩΝ ΠΑ- ΠΑΔΟΠΟΥΛΟΝ. Ἐκείνο τὸ «ἔλινε νὰ κλινε» σὺ τὰ χάλασε δια. Μόδε πὺ τὸν πού εἶσαι μικρὸς νὰ χρησιμοποιῇς τὸ «ἔλινε» π α ρ α κ α λ ἄ. Μὴ τὴν ἐνέγκῃς καὶ τὸν καλὸ τρόπο δὲ σὺ σημεῖωσις πολὺ περισσότερως ἐπιτυ- χῆς στὴ ζωὴ σου, παρὰ μὲ τὸ «ἔλινε νὰ...». Λυπούμεθα, ἀλλὰ μόνον αὐτὰ μπορούμε νὰ σοῦ ἀπαντήσωμε, πρὸς τὸ παρόν. — Κ. ΝΙΚΟΛΑ- Ἰ. ΔΗΝ. Δὲν ἐλάβαμε ὡς τὴν ἴδιαν. — ΒΕΡΑΝ ΑΓΓΕΛΙΝΙΔΟΥ. Ἄν κριθῇ ὡς ἐθε- σὶς κατὰ πάει κι' ἐρχεται, ἂν τὸ δοῦμε ὅπως ὡς διήγημα, ὅπως τὸ μὲς, θὰ τὸ βροῦμε πολὺ κα- κότεχνο. — ΑΕΩΝ. ΚΑΜΑΡΑΝ. Ὑπερλήθη στὴν Ἐπιτροπὴ. — ΣΤΑΥΡΟΥΑΝ ΛΕΟΝΤΑ- ΡΙΟΥ. Γιατὶ καὶ σὺ δὲ ὄφεις τοῦ χαρτιοῦ; Ἀπὸ τὸ ποίημα σου «Ἡ ἀνάμνησις τῆς πατρί-δος»:

Ἐδῶ πῶς σ τ ἡ ν π ε δ ι ἄ δ ο ς
ἕνα ρυδὶν τὴν στολίζει,
τὸν φωνῇ τὴν προσονάδα
τὸ νερό του τὰ δροσίζει.

Κάπου ἐδιαβάσαμε διὰ τὴ γλῶσσά διαμερῶν- ται ἀπὸ τοὺς ποιητάς. Νὰ ὅμως πού π α ρ α μ ο ρ φ ῶ ν ε τ α ι κάποτε. Μάλιστα... λίαν ἐπιτυχῶς. — ΧΡΥΣ. ΡΟΪΝΙΩΤΟΥ. Πολὺ μακρὸ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΠΝΕΥΜΑΤ. ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Β. ΣΙΔΕΡΗΝ. Λευκάδα. Ἀνεπιτυχῆς οἱ λέξεις τοῦ σταυρολέου (Πῆρ, τότε). Ἀμ. Λέκκα. Κέρκυρα. Γνωστοὶ οἱ μεταγραφμα- τισμοί. Δὲ σταυρολέο, μέτροι. Ἀ.ρ. Γ. Κ. ὁ- κ ὀ δ ε ι λ ο ν. Ἀνδρόν. Ἐγκρίνεται τῆς 1ης σελίδος. Μὴ γράφετε θεοὺς τὶς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ. Χρ. Ν. Θεοδόσιος ΔΕΗΝ. Ἡρά-

κλειον. Ἀκατανόητος ἡ διατύπωσις. Α. Πα- ραδόπουλον. Τεράστιον τὸ σταυρολέο σου, μὲ λίγες σχετικὰς λέξεις. Β. Ε. Χατζη- γιάννην. Ἐνταῦθα. Γράφετε «Μεσοποταμία», ὁρίζετε διὰ πᾶσαι νὰ ληφθῶν τὰ πρῶτα γράμματα καὶ στὴ λύσι ἔχετε τὰ δευτέρ... Τὸ πρῶτον εἶναι αὐτό: Περιμένουμε ποικίλων ἀσκήσεων καὶ διὰ μόνον ἀκροστιχίδας, ἀπ' τὶς ὁποῖες μὰς σπλύνουν ὅλοι καὶ δημοσιεύομε ἐ- λείχιστες. Δ.μ. Φορονομία κ.η. Σητεῖον. Χαριτωμένα τὰ μαθηματικὰ περίεργα καὶ θὰ δημοσιευθῶν. Ι. Μαρκομανωλάκην. Ἡ- ράκλειον ἐγκρίνεται. Γ. Α. Ασημόπου- λον, Τρίπολιν. Ὅλα καλὰ, ἀλλὰ τὰ ὅσα εἶναι ὡς καὶ διὰ... Καίμα στὸ ὄρατο σας σταυρολέο. Γιατὶ δὲν προσέχετε; Ἐλ. Π. Ράπτου. Χαριτωμένη ἡ May. Εἰκὼν. Ἐγ- κρίνεται. Α. Ἀλεξιάδην. Θεσσαλονίκη. Π. Βούγαν. Ε. Λάγαν. Ν. Ἀριστάρ- χον, Ἐνταῦθα. Ἀπορρίπτονται. Παρακαλοῦ- σαι τὴν λύσειν γιὰ νὰ καταλάβετε περὶ τίνος πρόκειται. Κ. Γιαννακοπούλου. Σχετι- κῶς καλὸ, ἀλλὰ δυστυχῶς ἔχει ὀρατοῦ ἀδύ- νατα σημεῖα. Χ. Ζ. Χατζ. δὲν εἶναι σταυρο- λέο, ἀλλὰ 4 τετράγωνα ἐνταῦθα. Ε. Μανού- σακαν. Ρέθυμνον. Γνωστὴς ἡ πολὺ κοινὴ ὁ ἀσκήσις σας. Τὸ κρυπτογραφικόν, δὲν εἶναι κρυ- πτογραφικόν. Μ. Ε. Β., Μετλήθη. Ἀνεπιτυ- χῆς οἱ λέξεις (λαοδικὸν κλ.π.). Μ. Χωρα- φά. Καρδίτσα. Ἐγκρίνεται. Χ. Ν. Κ. σ- τ ρ ι σ τ α ν α κ η ν. Νὰ γράφετε ἀπὸ τὴν μὴ δ- ψι τοῦ χαρτιοῦ. Συγχρηστήρια, γιὰ τὰ ὄρατα σας αἰσθητικά. Ι. Γ. Κοντοστόνον. Στείλτε κατὰ ἀπόδοσιν. Α. Καρπιδάκη. Ἡρά- κλειον. Μεγάλον τὸ σταυρολέο σας, μὲ πολλὰ μύρα. Ν. Δ. Κουλοῦρη. Οἱ ἀκροστιχί- δες εἶναι εὐκαλες καὶ γι' αὐτὸ μὲς ἐπέστειλς καὶ σὺ, ὅπως ὅλοι οἱ ἀναγνώσται μὰς σχεδόν, ἕνα σεβαστὸν ἀριεῖον... Πῆ δὲ τὴν κάνομε; Ντίνα Γ. Παμπούκη. Καλλιθέα. Συγ- χρηστήρια γιὰ τὴν σωστὴν λύσειν. Μπορεῖτε νὰ στείλετε καὶ δικὴς σας ἀσκήσις. Ι. Ε. Σ τα- μ α θ ι ο υ δ α κ η ν, Ἐγκρίνεται. Ε. Δ. Γ ε α γ κ η ν, Λευκάδα. Ἀπορρίπτονται. Α. Δ. Ἀ- ν α γ ν ῶ σ τ α ν, Καρδίτσα. Ἐγκρίνεται τὸ κρυπτογραφικόν. Ἀ.ρ. Γ. Μαλαμίδην, Ἐν- ταῦθα. Καλὰ, ἀλλὰ διὰ ἀπολόγους καλὰ. Μὰ λίγη προσοχὴ θὰ κάνατε ὄρατο σταυρολέο.

ΧΑΜΕΝΟΙ ΚΟΣΜΟΙ

Εἶναι ὁ νέος τόμος τῶν διηγημάτων τοῦ Π. Παπαχρηστοδούλου, πού ἐκκλοφόρησε τὶς ἡμέρες αὐτές. Τὰ διηγήματα ἀναφέρονται στὸ γιορτασμὸν τῶν μεγάλων ἐορτῶν τῆς Χριστι- ανισμοῦς στὴ Θράκη. Μῖσα ἀπὸ τὰ διηγήματα αὐτὰ περιλαμβάνουν ἀλλοτρίων οἱ ἀνθρωπίνου τύποι μὲ τὴν ὀμίλιαν τοὺς, τὶς συνήθειάς τοὺς, μῖσα στὸ σπῆτι τοὺς, πᾶσι στὸ τραπέζι, στὸ φαγοπότι, στὸ γλέντι, στὴν ἐκκλησίαν, στὸ καφενεῖο, στὶς ἐπισκέψεις. Εἰκόνας παραστα- τικῆς, πού δίνουν ἐκτετῆ τὴν ἑλληνικὴν ζωὴ τῆς Θράκης.

Πωλεῖται σ' ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα.

Ἡ «Νεολαία» παρακαλεῖ τὸν ἀπο- στείλαντα τὴν δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὄπ' ἀριθμὸν 14 φύλλον τῆς 7ης Ἰα- νουαρίου 1940 Ε' καὶ εἰς τὴν σελίδα 441 φωτογραφίαν τοῦ Σκαπανέως Μαρτίδου Γεωργίου νὰ ἐπικοινωνήσῃ μεθ' ἡμῶν καὶ νὰ μὰς δώσῃ σχετικὰς πληροφορίες, προκειμένου νὰ ἐξυπ- ρετηθῇ Φαλαγγίτης, ὅστις ἀπώλεσε τὸν ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὄνομα ἀδελφόν του.

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ:

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ πρὸς 3% μέχρι δραχμῶν 125.000.—

ΟΨΕΩΣ πρὸς 3% ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ πρὸς 3% — 4%

Ὁ τόκος τοῦ Ταμειυτηρίου ὑπολογίζεται ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς καταθέσεως. Ἀπασαί αἱ καταθέσεις εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου ἡγγυημέναι ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ ἀπληλαγμένα τελῶν χαρτοσήμου.

Μία ἀπὸ τὰς ἀρετὰς τῆς Νεολαίας πρέπει νὰ εἶναι καὶ ἡ ἀποταμίευσις.

ΦΑΛΑΓΓΙΤΑΙ καὶ ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΑΙ! Ἀποταμιεύετε καὶ καταθέτετε τὰς οἰκονομίας σας εἰς τὸ:

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Ὅστω προετοιμάζετε μίαν καλλιτέραν αὐριον διὰ τὸν ἑαυτὸν σας, καὶ συμβάλλετε συγγρόνως εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Γεωργίας τῆς Χώρας.

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 31

35 ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ 72 ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΚΑΘ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

